

Gminny Program Rewitalizacji Miasta

Czeladź

na lata 2016 – 2030

(projekt aktualizacji)

Czeladź, styczeń 2024

Spis treści

Spis treści.....	2
1. Wprowadzenie	5
1.1. Założenia i proces aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź	5
1.2. Słownik pojęć dotyczących rewitalizacji	7
2. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji w Mieście Czeladź	11
2.1. Proces delimitacji obszaru rewitalizacji w Czeladzi	11
2.2. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Mieście Czeladź	25
3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	27
3.1. PODOBSZAR 1. STARE MIASTO.....	28
3.2. PODOBSZAR 2. KOLONIA SATURN.....	43
3.3. PODOBSZAR 3. NOWE MIASTO	60
3.4. PODOBSZAR 4. STARE PIASKI	73
3.5. Sieć hydrologiczna – zagrożenia powodziowe.....	86
4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	88
4.1. Wizja Podobszaru 1. Stare Miasto.....	88
4.2. Wizja Podobszaru 2. Kolonia Saturn.....	88
4.3. Wizja Podobszaru 3. Nowe Miasto	89
4.4. Wizja Podobszaru 4. Stare Piaski	89
5. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań.....	90
6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	91
6.1. Lista Planowanych Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych	91
6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	144
7. Mechanizmy integrowania działań	147

7.1.	Kompleksowość Gminnego Programu Rewitalizacji.....	147
7.2.	Komplementarność przestrzenna	150
7.3.	Komplementarność problemowa i zintegrowanie na poziomie zdiagnozowanych potrzeb i problemów oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	151
7.4.	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	154
7.5.	Komplementarność międzyokresowa	155
7.6.	Komplementarność źródeł finansowania	158
8.	Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy.....	159
8.1.	Strategia Rozwoju Miasta Czeladź - projekt	159
8.2.	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czeladzi	160
8.3.	Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Czeladź na lata 2023 - 2030	162
9.	Indykatywne ramy finansowe	165
10.	Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie Miasta w proces opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji.	169
11.	System realizacji (wdrażania) i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji.....	177
11.1.	Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji	177
11.2.	Procedury monitoringu, ewaluacji i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji... ..	181
11.3.	Wskaźniki monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	185
11.4.	Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji	186
11.5.	Ramowy harmonogram realizacji.....	187
11.6.	Uspołecznienie procesu Rewitalizacji	189
12.	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach.....	191

12.1.	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21. Ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminnym i o zmianie Kodeksu Cywilnego.....	191
12.2.	Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	191
12.3.	Specjalna Strefa Rewitalizacji	193
12.4.	Uchwała w zasad wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji	193
13.	Spis rysunków, tabel i wykresów	197
13.1.	Spis rysunków	197
13.2.	Spis tabel.....	198
13.3.	Spis wykresów	199

1. Wprowadzenie

1.1. Założenia i proces aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź

Dokument Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 – 2023 został poddany aktualizacji, którą przeprowadzono w drugiej połowie 2023 roku. Aktualizacja wynika wprost z rekomendacji zawartych w dokumencie „Ocena aktualności i stopnia realizacji Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 – 2023” (zwanym dalej „Oceną...”)¹, opracowanym w maju 2023 roku. Według „Oceny...” sytuacja społeczno-gospodarczo-przestrzenna w obszarze rewitalizacji uległa poprawie w stosunku do roku 2016, jednak obszar rewitalizacji jest nadal dotknięty zjawiskami, takimi jak wyludnianie się, starzenie się społeczeństwa, obniżone poczucie bezpieczeństwa oraz problemy społeczne takie jak uzależnienia oraz przemoc w rodzinach. Ekspertsi lokalni w „Ocenie...” określili szereg problemów determinujących wyznaczenie obszaru rewitalizacji w 2016 r. jako nadal aktualne. Wskazują przy tym konieczność kontynuowania działań rewitalizacyjnych w wyznaczonych podobszarach z uwzględnieniem zmian, jakie zaszły na tych terenach w efekcie wdrażania GPR oraz zidentyfikowanych nowych wyzwań i potrzeb.

W oparciu o wyniki „Oceny...” Rada Miejska w Czeladzi w dniu 21 czerwca 2023 r. podjęła uchwałę nr LXX/901/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016-2023. Zgodnie z wnioskami z „Oceny...” okres obowiązywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladzi na lata 2016 - 2023 został wydłużony do roku 2030.

W procesie aktualizacji przeprowadzono szczegółową diagnozę potrzeb, problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji oraz opracowano, zgodnie z określonymi wcześniej problemami i potrzebami, listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

¹ Dokument dostępny pod adresem: https://bip.czeladz.pl/tablica_ogloszen/urbanistyka/Ocena-aktualnosci-i-stopnia-realizacji-Gminnego-Programu-Rewitalizacji-Miasta-Czeladz-na-lata-2016-2023/idn:2499.html

Dodatkowo, jak wynika z rekomendacji zweryfikowano i poddano korekcie siatkę celów i kierunków działań, założenia systemu monitorowania i oceny GPR (w tym wskaźników) z uwzględnieniem aktualnych procedur i dostępnych danych.

Za proces aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 - 2030, odpowiadał zespół ekspertów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ulasiński, J. Szymańska, M. Widuch. Proces był realizowany we współpracy z władzami Miasta, pracownikami jednostek samorządowych, przedstawicielami instytucji publicznych i społecznych, środowiska gospodarczego, organizacji pozarządowych i mieszkańców gminy.

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) stanowi zatem efekt pracy eksperckiej oraz debaty publicznej dotyczącej kluczowych problemów koncentrujących się na poszczególnych podobszarach. Zaplanowana interwencja jest wynikiem dyskusji na temat konieczności podjęcia konkretnych działań, zmierzających do ograniczenia lub zniwelowania zdiagnozowanych problemów i objawów stanu kryzysowego oraz wykorzystania potencjałów obszaru rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji prace nad dokumentem miały charakter partycypacyjny. Uspołecznienie każdego z etapów procesu zostało zapewnione przez różnorodne działania o charakterze badawczym i konsultacyjnym. Interesariusze mogli się włączyć w proces począwszy od etapu diagnostycznego (ankieta on-line dotycząca problemów i potrzeb w Podobszarach, indywidualne wywiady pogłębione z ekspertami) przez fazę budowania założeń GPR (kwestionariusz on-line, otwarty nabór przedsięwzięć, kawiarenka obywatelska, warsztat strategiczny, dyżur rewitalizacyjny) po okres konsultacji projektu dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź Miasta Czeladź na lata 2016 – 2030 został przygotowany w oparciu o ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.). Struktura oraz prezentowane treści GPR są zgodne

z zaleceniami i wytycznymi dla tego typu opracowań. GPR opracowano z uwzględnieniem zapisów rozporządzenia ogólnego² oraz ustawy wdrożeniowej³ (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079).

1.2. Słownik pojęć dotyczących rewitalizacji

Rewitalizacja

Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

(ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, art. 2 ust. 1)

Działania rewitalizacyjne są prowadzone na obszarach, które charakteryzują się nagromadzeniem różnych problemów (w szczególności społecznych), większym niż w innych jednostkach analitycznych czy przeciętnie w gminie.

Rewitalizacja jest procesem, a nie jednostkowym działaniem, czyli nie sprowadza się do podejmowania pojedynczych działań technicznych. Rewitalizacja oznacza zatem całościowe podejście do problemu, które zakłada realizację działań społecznych w powiązaniu z przekształceniami przestrzennymi czy rozwiązywanie problemów środowiskowych lub problemów gospodarczych. Działania rewitalizacyjne powinny być

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, s. 159).

³ Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079).

prowadzone nie tylko przez samą Gminę, ale także przez inne instytucje publiczne, mieszkańców, organizacje społeczne, przedsiębiorców.

Obszar zdegradowany

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

(ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, art. 9 ust. 1)

Obszar zdegradowany wyznacza się za pomocą obiektywnych i weryfikowalnych wskaźników. Obszar/jednostka (np. osiedle) może zostać uznany za obszar zdegradowany jedynie wówczas, gdy zidentyfikowano na nim ponadprzeciętną koncentrację problemów społecznych oraz problemów przynajmniej w jednej z pozostałych sfer (gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna).

Obszar rewitalizacji

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

(ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, art. 10 ust. 1-3)

W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść także niezamieszkałe tereny przemysłowe, pokolejowe czy powojkowe, na których odnotowuje się kryzysowe zjawiska sfery pozaspołecznej, pod warunkiem, że prowadzone na ich terenie działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

Jeżeli obszar zdegradowany jest większy niż 20% powierzchni gminy oraz jest zamieszkały przez więcej niż 30% ogółu mieszkańców gminy, należy dokonać zawężenia obszaru rewitalizacji (tak, aby obszar rewitalizacji spełniał określone w Ustawie parametry). Wybór ten może nastąpić w oparciu o następujące przesłanki:

- obszar charakteryzuje się zwiększoną koncentracją negatywnych zjawisk (np. problemów społecznych);
- obszar odznacza się szczególnym potencjałem oraz istotnym znaczeniem dla rozwoju gminy.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji stanowi podstawę do podjęcia kolejnych działań związanych z konstruowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji.

Program rewitalizacji

Inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzennofunkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

(Wytyczne Ministerstwa Rozwoju z dnia 02.08.2016 r.)

Gminny Program Rewitalizacji koncentruje się na obszarze rewitalizacji, dla którego planowane są przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadające na zdiagnozowane dla tego terenu problemy.

Projekt rewitalizacyjny:

Zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

(Wytyczne Ministerstwa Rozwoju z dnia 02.08.2016 r.)

2. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji w Mieście Czeladź

2.1. Proces delimitacji obszaru rewitalizacji w Czeladzi

Obszar rewitalizacji w Mieście Czeladź został wyznaczony na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczo-przestrzennej przeprowadzonej w roku 2015. W ramach procesu delimitacji obszaru skoncentrowano się na analizie występowania zjawisk kryzysowych, w tym przede wszystkim problemów natury społecznej. Dodatkowo zwrócono również uwagę na wewnętrzny potencjał rozwojowy obszarów, który może mieć kluczowy wpływ na rozwój całego miasta.

Przeprowadzona analiza pięciu sfer funkcjonowania miasta i jego mieszkańców, w tym społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej potwierdziła, iż Miasto Czeladź zmagają się z różnego rodzaju problemami.

Niektóre problemy są charakterystyczne dla całego miasta, inne koncentrują się jedynie w części jego obszaru. Poniżej zaprezentowane zostało krótkie podsumowanie wniosków z przeprowadzonej diagnozy. Wnioski te wskazują na zasadność podjęcia działań rewitalizacyjnych we wskazanych obszarach miasta.

Miasto Czeladź od kilkunastu lat zmagają się z problemem wyludnienia, który obrazuje zmniejszająca się liczba mieszkańców miasta, a także ujemne wskaźniki przyrostu rzeczywistego – zarówno przyrostu naturalnego (mniejsza liczba urodzeń niż zgonów), jak i salda migracji (mniejsza liczba zameldowań do miasta niż wymeldowań). Ponadto, Czeladź charakteryzuje się wysokim odsetkiem ludności w wieku poprodukcyjnym, a więc miasto dotknięte jest problemem starzenia się społeczeństwa. Wykazane problemy demograficzne mają ścisłe powiązanie z wizerunkiem miasta (w oczach zarówno mieszkańców, jak i osób z zewnątrz miasta) oraz jego konkurencyjnością w takich obszarach jak gospodarka, czy zagospodarowanie przestrzenne, służące jakości życia mieszkańców.

Diagnoza wykazała, iż całe Miasto Czeladź charakteryzuje się niskim potencjałem rozwoju gospodarczego. Zamknięcie kopalni w latach 90-tych XX wieku wpłynęło na sytuację wielu

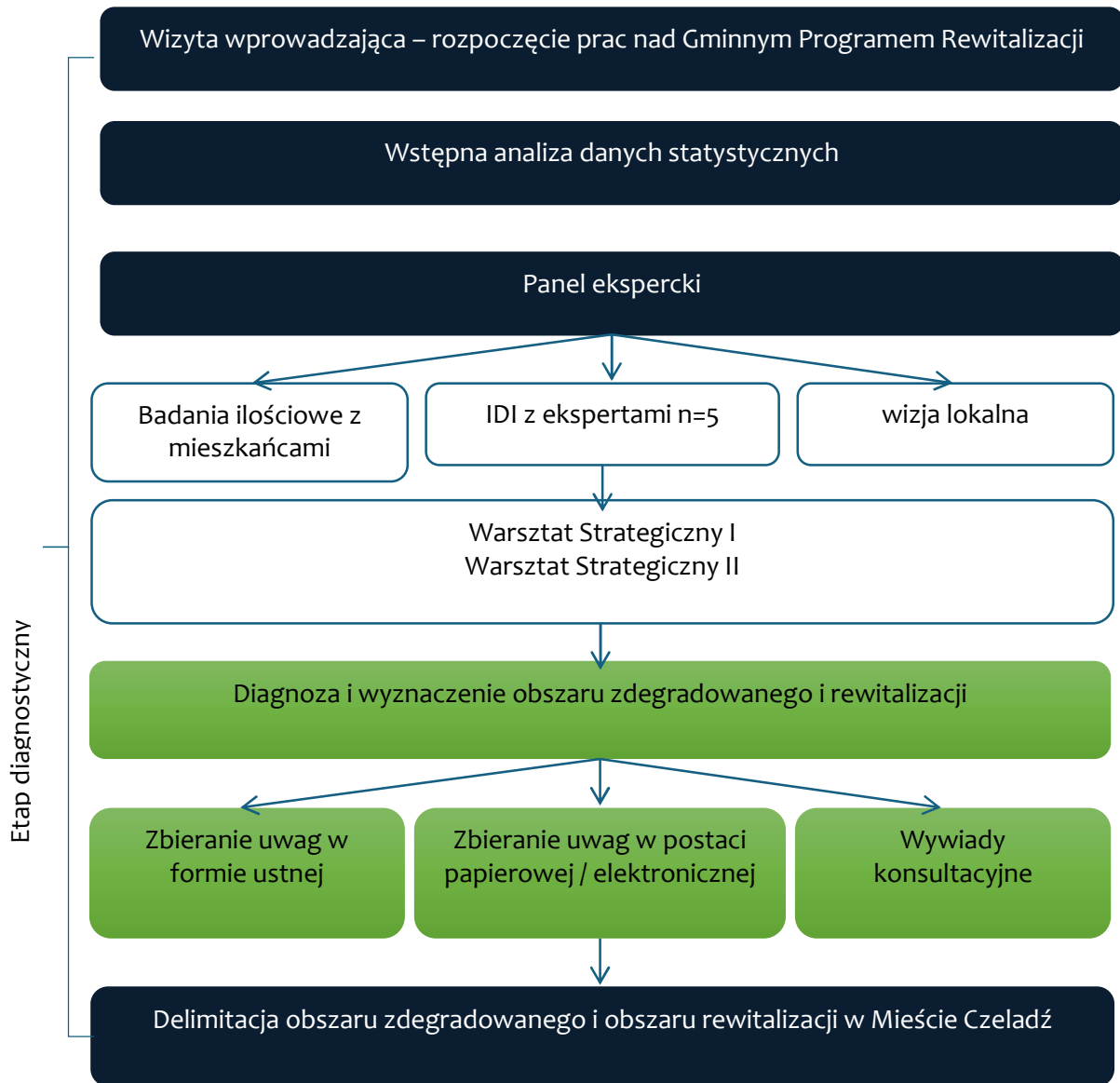
rodzin w tym mieście. Niestety od tamtej pory nie udało się znaleźć i rozwinąć w mieście nowej specjalizacji gospodarczej, która przyczyniłaby się do zapewnienia miejsc pracy dla mieszkańców. Niewielki rynek pracy w samym mieście oraz niska przedsiębiorczość mieszkańców niewątpliwie przyczynia się do migracji ekonomicznej (w tym spadku liczby mieszkańców). Jak pokazuje praktyka migracje ekonomiczne dotyczą przede wszystkim ludności bardziej mobilnej, a więc grup osób młodych i dobrze wykształconych. Odpływ tej grupy społecznej przyczynia się do zmniejszenia się kapitału społecznego miasta, a tym samym może powodować eskalację problemów społecznych.

Kolejnym elementem, który mógłby przyczynić się do odwrócenia negatywnych trendów demograficznych i społecznych w mieście jest zapewnienie mieszkańcom odpowiedniej infrastruktury społecznej. Obecnie Czeladź, która znajduje się w konurbacji katowickiej, charakteryzującej się łatwą dostępnością komunikacyjną, nie jest miastem, które wybija się pod tym względem na tle innych ośrodków miejskich. Świadczyć o tym może fakt, iż na terenie miasta wszelkie instytucje społeczne i publiczne mają w większości charakter lokalny. Warto podkreślić jednak, że pozytywnym aspektem miasta jest względnie wysoka ilość terenów zielonych (parków) w mieście, jednakże z drugiej strony w świadomości mieszkańców parki są to miejsca najbardziej niebezpieczne w mieście.

Pomimo problemów, z jakimi zmagają się całe miasto, jak gospodarka czy niekorzystne trendy demograficzne są na terenie miasta obszary, w których żyje się lepiej, ale są również i takie, które charakteryzują się kumulacją wielu problemów. Poniżej przedstawiono najważniejsze wnioski płynące z przeprowadzonej diagnozy, które pozwoliły wyłonić 4 podobszary, które wymagają szczególnego wsparcia w polityce rozwojowej miasta i które zostaną objęte Gminnym Programem Rewitalizacji, który pozwoli na rozwój właśnie tych obszarów i wyrównanie szans mieszkańców tychże terenów.

Całość procesu przedstawia poniższy schemat:

Rysunek 1. Schemat procesu delimitacji obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne

Wizyta wprowadzająca:

Prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji rozpoczęły się w 2015 roku spotkaniem strategicznym Zespołu ds. Rewitalizacji tj. osób, które w ramach swojej pracy zawodowej zajmują się diagnozowaniem i rozwiązywaniem problemów społecznych na terenie Czeladzi, w tym przedstawiciele Urzędu Miasta Czeladź, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz służb porządkowych, a także zewnętrznych ekspertów na co dzień zajmujących się doradztwem w zakresie opracowywania dokumentów strategicznych, w tym programów rewitalizacji. Na spotkaniu wspólnie ustalono sposób delimitacji obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, a także przedstawiono listę wskaźników i danych, które są niezbędne do opracowania diagnozy.

Wśród najważniejszych wskaźników znalazły się: poziom bezrobocia (stopa bezrobocia, odsetek bezrobotnych wśród grup szczególnie wrażliwych – kobiet, osób w wieku 50+, niepełnosprawnych oraz osób młodych), wyniki egzaminów gimnazjalnych oraz egzaminów VI-klasisty, liczba przestępstw i wykroczeń, frekwencja wyborcza, saldo migracji oraz saldo ruchu naturalnego, poziom przedsiębiorczości, poziom zanieczyszczenia powietrza, wód oraz gleby, liczba awarii sieci wodno-kanalizacyjnych itp.

Pozyskiwanie danych statystycznych i analiza statystyczna:

Pozyskiwanie danych statystycznych od różnych jednostek publicznych okazało się procesem długotrwałym i nie zawsze skutecznym. Instytucje publiczne dysponujące danymi, w szczególności danymi wrażliwymi nie były przygotowane do tego, aby przekazywać te dane w podziale na mniejsze jednostki terytorialne niż gmina, głównie dotyczy się to jednostek, które działają na obszarze ponadgminnym, jak na przykład Powiatowy Urząd Pracy.

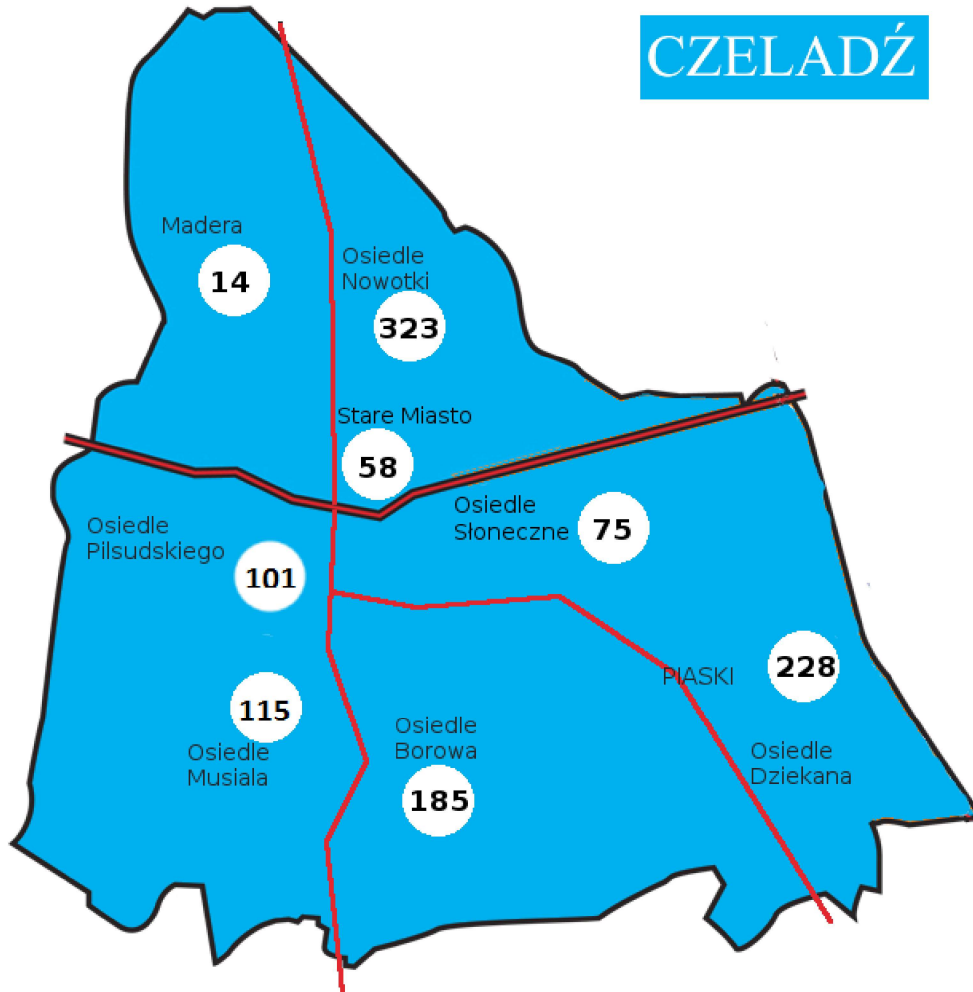
Analiza w sferze społecznej

W związku z problemem pozyskania wszystkich danych w podziale na ulice Miasta skoncentrowano się na kilku wskaźnikach, które Zespół ds. Rewitalizacji uznał za kluczowe w zdiagnozowaniu problemów społecznych. Uznano, iż są to: liczba osób korzystających z pomocy społecznej (wskaźnik ten mówi nam bowiem, ile osób jest zagrożony różnego rodzaju problemami społecznymi, w tym ubóstwem, bezrobociem itp.), średnie wyniki

egzaminów dla szkół podstawowych oraz szkół gimnazjalnych według obwodów, których dotyczą (wskazujące na poziom kapitału ludzkiego) oraz średnią frekwencję wyborczą według okręgów wyborczych (mówiącą o uczestnictwie i zaangażowaniu w życiu publicznym oraz świadomości obywatelskiej).

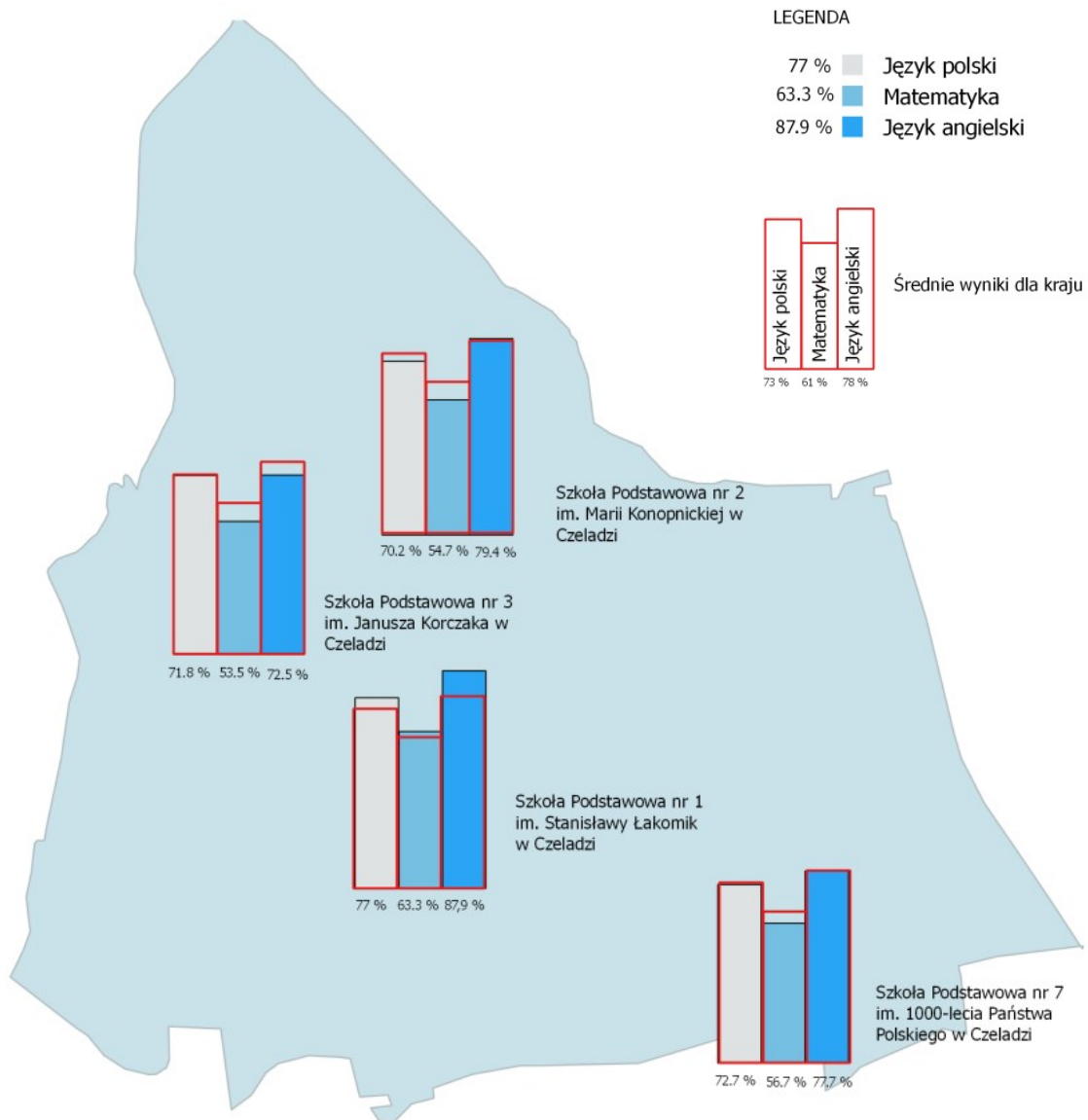
Zebrane dane przedstawiono na mapach poniżej.

Mapa 1. Przestrzenna mapa rodzin korzystających z pomocy społecznej.

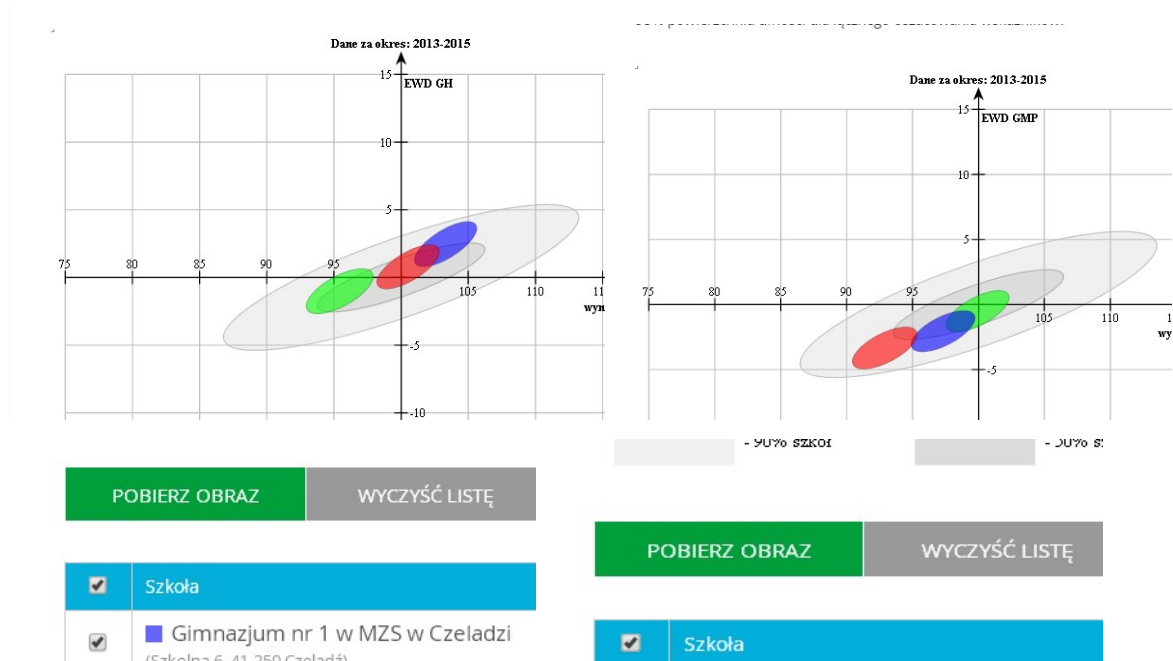
Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi

Mapa 2. Średnie wyniki uczniów szkół podstawowych ze Sprawdzianu VI-klasisty z 2015 roku na tle wyników dla Polski.

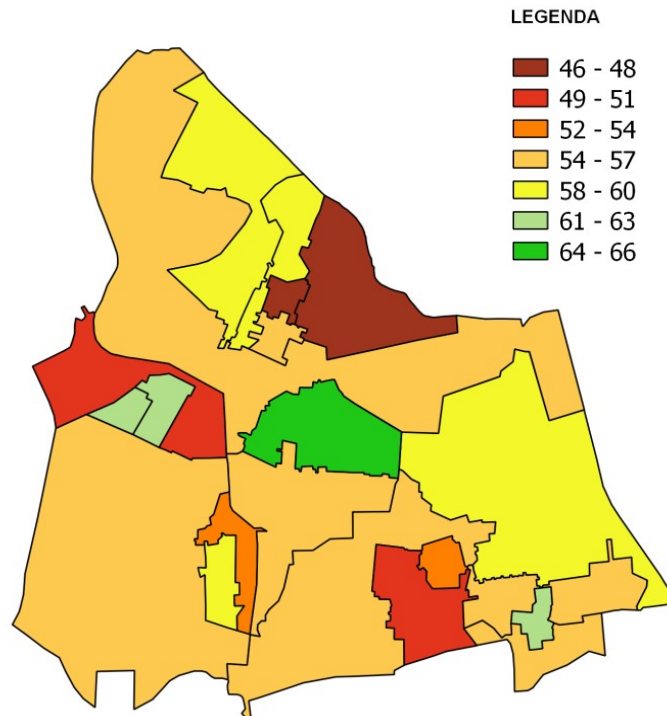
Źródło: własne, na podstawie danych z OKE Jaworzno, 2015

Rysunek 2. Wartość wskaźnika EWD osiągnięta przez szkoły gimnazjalne funkcjonujące na terenie Gminy Czeladź z przedmiotów humanistycznych i ścisłych (okres 2013 - 2015).

Źródło: <https://ewd.edu.pl/>, 2015

Mapa 3. Frekwencja wyborów prezydenckich z 2015 roku w podziale na okręgowe komisje wyborcze.

Źródło: własne, na podstawie danych PKW, 2015

Proces delimitacji obszarów o koncentracji problemów społecznych przebiegał następująco: w pierwszej kolejności wykazano ulice, na których mieszkają klienci pomocy społecznej, ponieważ uznano, że problemy tych rodzin są najważniejsze w kontekście procesów rewitalizacji. Każdej z ulic przyporządkowano wartość od 1 do 7, ze względu na liczbę mieszkających na niej rodzin (1 dla ulic, na których mieszka do 10 rodzin, 2 – do 20, ..., 6 – do 60 rodzin, 7 – 60 rodzin i więcej). W dalszej analizie do każdej ulicy w mieście, na której pojawiła się choć jedna rodzina korzystająca z pomocy społecznej, dodano wskaźniki wskazujące na jakość edukacji oraz poziom zaangażowania społecznego (frekwencja wyborcza). Jakość edukacji dla poszczególnych ulic wyrażona była średnią oceną wyników szkół podstawowych oraz wskaźnikiem edukacyjnej wartości dodanej dla szkół gimnazjalnych. Każda ulica, należąca do obwodu konkretnej szkoły podstawowej otrzymała wartość od 1 do 4 (gdzie 1 oznaczało szkołę z najlepszymi wynikami, a 4 z najgorszymi wynikami), oraz wartość od 1 do 3 dla szkół gimnazjalnych, gdzie oznaczało szkołę z najlepszymi wynikami, a 3 szkołę z najgorszymi wynikami wg wskaźnika Edukacyjnej Wartości Dodanej (uznano, że wartość EWD jest lepszym miernikiem jakości nauczania niż wyniki egzaminów, ponieważ pokazuje także wkład szkoły w nauczania uczniów, wskaźnik ten jest jednak niedostępny dla szkół podstawowych). Wskaźnik jakości edukacji jest sumą obu wskaźników.

Z kolei wskaźnik poziomu zaangażowania społecznego wyrażony został przez wartość frekwencji wyborów prezydenckich z 2015 roku. Do analizy zdecydowano wybrać się wybory najbardziej aktualne na dzień prowadzenia analizy. Obwody wyborcze zostały podzielone na kategorie 1 – 7, świadczące o wysokości frekwencji (1 oznaczało najwyższą, a 7 najniższą frekwencję). Na podstawie tych danych stworzono wskaźnik syntetyczny, który posłużył do wyznaczenia obszarów zdegradowanych.

Obszary zdegradowane zostały wyznaczone tak, aby objąć te ulice, które charakteryzowały się najwyższym nagromadzeniem problemów społecznych. W granicach tychże obszarów znalazły się jednak również ulice, które nie pojawiły się jako ulice o wysokim wskaźniku kryzysu, ze względu na utrzymanie spójności obszarów, co jest jednym z wyznaczników delimitacji obszarów zdegradowanych (spójność przestrzenno-funkcjonalna).

Obszar zdegradowany został zatem wyznaczony w taki sposób, aby zachować najwyższą spójność, obejmując przy tym obszary o zasadniczym znaczeniu dla rozwoju miasta.

Dodatkowo do wskazanych obszarów zamieszkałych postanowiono włączyć tereny niezamieszkałe, które mają potencjał rozwojowy i zgodnie z art. 10 ust. 3 Ustawy o Rewitalizacji mogą przyczynić się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym. Włączone obszary to: tereny pokopalniane byłej KWK „Saturn”, niezamieszkałe tereny przy ul. Scheiblera, niezamieszkałe tereny gospodarcze przy ul. Wojkowickiej, a także tereny przemysłowe przy ul. Francuskiej (obszar byłej kopani KWK „Piaski”). Wyznaczone obszary charakteryzujące się problemami społecznymi, nazwano roboczo: Nowym Miastem, Starym Miastem, Kolonią Saturn oraz Starymi Piaskami.

Zgodnie z ustawą o Rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. obszar gminy, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych można wyznaczyć jako obszar zdegradowany, w przypadku występowania na nim negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. W związku z powyższym kolejnym krokiem, jaki został zrealizowany było sprawdzenie, czy we wskazanych obszarach zdegradowanych społecznie zachodzą inne negatywne zjawiska.

Sfera gospodarcza.

Jednym ze wskaźników, mówiących o złym stanie lokalnej gospodarki, który wskazuje Ustawa o Rewitalizacji jest wskaźnik przedsiębiorczości, a więc liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców. W przypadku obszarów, które wykazywały się problemami społecznymi wskaźnik ten przyjmował wartości bardzo niskie od 95 na Nowym Mieście i 94 w Kolonii Saturn po 61 na Starych Piaskach. Są to wartości świadczące o bardzo niskim poziomie przedsiębiorczości tych trzech obszarów. W związku z tym można mówić o złej kondycji lokalnej gospodarki wskazanych obszarów.

Sfera środowiskowa.

Miasto Czeladź charakteryzuje się bardzo negatywnymi wskaźnikami mówiącymi o stanie jakości powietrza, Czeladź należy bowiem do tak zwanej strefy śląskiej, charakteryzującej się przede wszystkim przekraczaniem normami pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu. Wszystkie cztery obszary wykazujące się problemami społecznymi

charakteryzują się zwiększoną średnią roczną obecnością w powietrzu pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu, na co wskazuje tabela 1 oraz mapy zamieszczone w rozdziale dotyczącym diagnozy obszarów rewitalizowanych.

Tabela 1. Dane na temat zanieczyszczenia powietrza dla gminy miejskiej Czeladź oraz obszarów wykazujących się problemami społecznymi.

Wskaźnik	Miasto Czeladź	Stare Miasto	Saturn	Nowe Miasto	Stare Piaski
Średnie roczne stężenie pyłu PM ₁₀	50 µg/m ³	>50 µg/m ³	>50 µg/m ³	>50 µg/m ³	>50 µg/m ³
Stężenie dobowe pyłu PM ₁₀	> 80 µg/m ³	> 80 µg/m ³	> 80 µg/m ³	> 80 µg/m ³	> 80 µg/m ³
Średnie roczne stężenie pyłu PM _{2,5}	31,5-135,78 µg/m ³	31,5-135,78 µg/m ³	31,5-135,78 µg/m ³	31,5-135,78 µg/m ³	31,5-135,78 µg/m ³
Średnie roczne stężenie benzo(a)pirenu	10,51-40,1 µg/m ³	10,51-40,1 µg/m ³	10,51-40,1 µg/m ³	10,51-40,1 µg/m ³	10,51-40,1 µg/m ³
Średnie roczne stężenie NO ₂	25,01-30 µg/m ³	30,01-35 µg/m ³	25,01-30 µg/m ³	25,01-30 µg/m ³	25,01-30 µg/m ³
Najwyższe stężenie dobowe SO ₂	85,01-95 µg/m ³	105,01-115 µg/m ³	85,01-95 µg/m ³	105,01-115 µg/m ³	95,01-105 µg/m ³

Źródło: Geoportal Województwa Śląskiego <http://www.orsip.pl/uslugi/ochrona-srodowiska> oraz Program Ochrony Środowiska dla gminy Czeladź na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.

Kolejnym zjawiskiem kryzysowym w sferze środowiskowej jest możliwość promieniowania elektromagnetycznego, pochodzącego z instalacji elektrycznych. Główny punkt zasilania w Czeladzi zlokalizowany jest w okolicy Szpitala Miejskiego na ul. Szpitalnej, co sprawia, że okolica ta jest narażona na promieniowania. Ponadto problemem w sferze środowiskowej, jaki można zdiagnozować jest wzmożony hałas oraz zanieczyszczenia związane z sąsiedztwem drogi krajowej nr 94, na które szczególnie narażone są obszary leżące przy tej trasie.

Ponadto problem hałasu na terenie Miasta występuje także ze względu na istniejące zakłady przemysłowe, które znajdują się z dzielnicy Piaski.

Reasumując, występowanie problemów natury środowiskowej pokrywa się z obszarami, na których koncentrują się problemy natury społecznej. Są to przede wszystkim okolice drogi krajowej nr 94, dzielnica Piaski oraz okolice Szpitala Miejskiego. Dodatkowo zdiagnozowano poważne problemy związane z jakością powietrza, które obejmują całą gminę, w tym także obszary, w których występują problemy społeczne.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna.

Obszary, na których wykazano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych poddano badaniu terenowemu, tzw. wizji lokalnej, która pozwoliła wskazać, czy na tych obszarach zauważalna jest także koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Wszystkie obszary zostały dokładnie zbadane i potwierdziły występowanie na tych obszarach również problemów w tych dwóch sferach. Wśród najważniejszych z nich należy wskazać:

Obszar Starego Miasta. Niska jakość techniczna obiektów zlokalizowanych przy Rynku oraz w jego okolicach, zauważalny brak użytkowników przestrzeni Rynkowej, zarówno mieszkańców, korzystających z tej sfery, jak i obiektów użytkowych (barów, restauracji), które przyciągałyby swoją ofertą. W przestrzeni tego obszaru znajdują się pustostany kreujące negatywny wizerunek miejsca oraz tzw. przestrzenie „niczyje”, które są dewastowane przez użytkowników tej przestrzeni i sprzyjają popełnianiu wykroczeń (picie alkoholu w miejscach publicznych, akty wandalizmu itp.)

Obszar Nowe Miasto. Głównym problemem, jaki zauważono w tym obszarze jest niedostateczna jakość i ilość przestrzeni publicznych. Na niewielkich podwórkach parkują

samochody, które zawłaszczają przestrzeń publiczną, która powinna służyć mieszkańcom, co rodzi konflikty natury społecznej. Dodatkowo brak jest ciągłości chodników, zapewniających bezpieczne poruszanie się pieszych po drogach i osiedlach. W obszarze tym znajduje się znaczna część instytucji publicznych, co z jednej strony stanowi o niewątpliwie dużym znaczeniu tego obszaru dla rozwoju miasta, z drugiej zaś strony powoduje znaczny ruch samochodów i osób, które chcą z tych instytucji korzystać.

Obszar Kolonia Saturn. Najważniejszym problemem natury przestrzenno-funkcjonalnej, jak i technicznej tego obszaru jest istnienie budynków byłej Kopalni Węgla Kamiennego „Saturn”, które są w bardzo złym stanie technicznym, zagrażając zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców. Pomimo tego jest to obszar o bardzo dużym potencjale rozwojowym, o czym może świadczyć remont jednego z budynków kopalni i powstanie w jego przestrzeni niesamowitej Galerii Sztuki „Elektrownia”.

Obszar Stare Piaski. Charakteryzuje się on niską jakością przestrzeni publicznych i półpublicznych, a także niską jakością techniczną budynków, należących do historycznego układu urbanistycznego. Na obszarze tym brak jest miejsc, która stanowiłaby ciekawą ofertę przestrzenną, służącą aktywizacji społecznej i integracji mieszkańców.

Przeprowadzone badania potwierdziły zatem, iż na obszarach o koncentracji problemów społecznych występują również problemy natury przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej, technicznej oraz gospodarczej. W związku z powyższym wybrane obszary zostały w dalszej części prac wskazane jako obszary kryzysowe i poddane konsultacjom społecznym.

Panel ekspercki:

Wskazany obszar zdegradowany na terenie Miasta Czeladź obejmował łącznie ponad 42% mieszkańców całego miasta. Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o Rewitalizacji zakłada, iż w obszarze rewitalizacji może mieszkać jedynie 30% mieszkańców, w związku z powyższym obszar rewitalizacji w przypadku Miasta Czeladź musiał zostać zawężony z obszaru zdegradowanego. W tym przypadku postanowiono skonsultować się najpierw z przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy z racji swojego doświadczenia zawodowego posiadają największą wiedzę odnośnie występujących

problemów społecznych. Panel z ekspertami pozwolił na doprecyzowanie obszarów rewitalizacji i wybranie obszarów, które charakteryzują się z jednej strony największą koncentracją problemów społecznych, a z drugiej strony posiadają największy potencjał rozwojowy dla Miasta.

Badania z mieszkańcami:

Kolejnym etapem delimitacji były przeprowadzone badania sondażowe z mieszkańcami Miasta. Ankiety prowadzona na terenach wskazanych jako obszar zdegradowany. Przeszkoleni ankieterzy prowadzili sondaż na temat najważniejszych problemów, które występują na terenie Miasta, jednak, co najważniejsze dopytywano także o kształt podobszarów rewitalizacji i pytano o akceptację, wstępnie wyznaczonych granic tych obszarów. Największą akceptacją wśród badanych cieszył się obszar Starych Piasków (73% badanych wskazało, że powinien on zostać poddany rewitalizacji). Pozostałe obszary również zostały zaakceptowane przez większość badanych, 59% głosów na tak uzyskał obszar Starego Miasta, 56% Kolonii Saturn, a 55% Nowego Miasta. Wśród głosów dotyczących zmian granic obszarów pojawiły się także pomysły na włączenie do obszarów rewitalizacji Parku Grabek. Mieszkańcy uznali, że jest to obszar o dużym potencjale dla miasta, bardzo mocno tkwiący w świadomości mieszkańców, jako miejsce wartościowe dla rozwoju mieszkańców. Z drugiej strony mieszkańcy podkreślali mocno zaniedbany charakter przestrzeni parku. W związku z tymi postulatami i opiniami pomysł został przyjęty do realizacji i część parku została dołączona do obszaru rewitalizacji.

Warsztaty strategiczne z przedstawicielami środowisk lokalnych:

W warsztatach strategicznych wzięli udział przedstawiciele lokalnych instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele przedsiębiorców. W trakcie warsztatu strategicznego pracowano nad kształtem obszarów i diagnozowano problemy występujące na wskazanych obszarach. W trakcie warsztatów strategicznych postulowano włączenie do obszaru zdegradowanego terenu sportowego wraz ze stadionem przy ul. Mickiewicza na Starych Piaskach, ze względu na jego zły stan techniczny oraz duże znaczenie, jako infrastruktury społecznej i rekreacyjnej dla mieszkańców tej dzielnicy. Postulat ten ostatecznie został zaakceptowany i stadion został włączony do obszaru rewitalizacji.

Otwarte konsultacje społeczne z mieszkańcami:

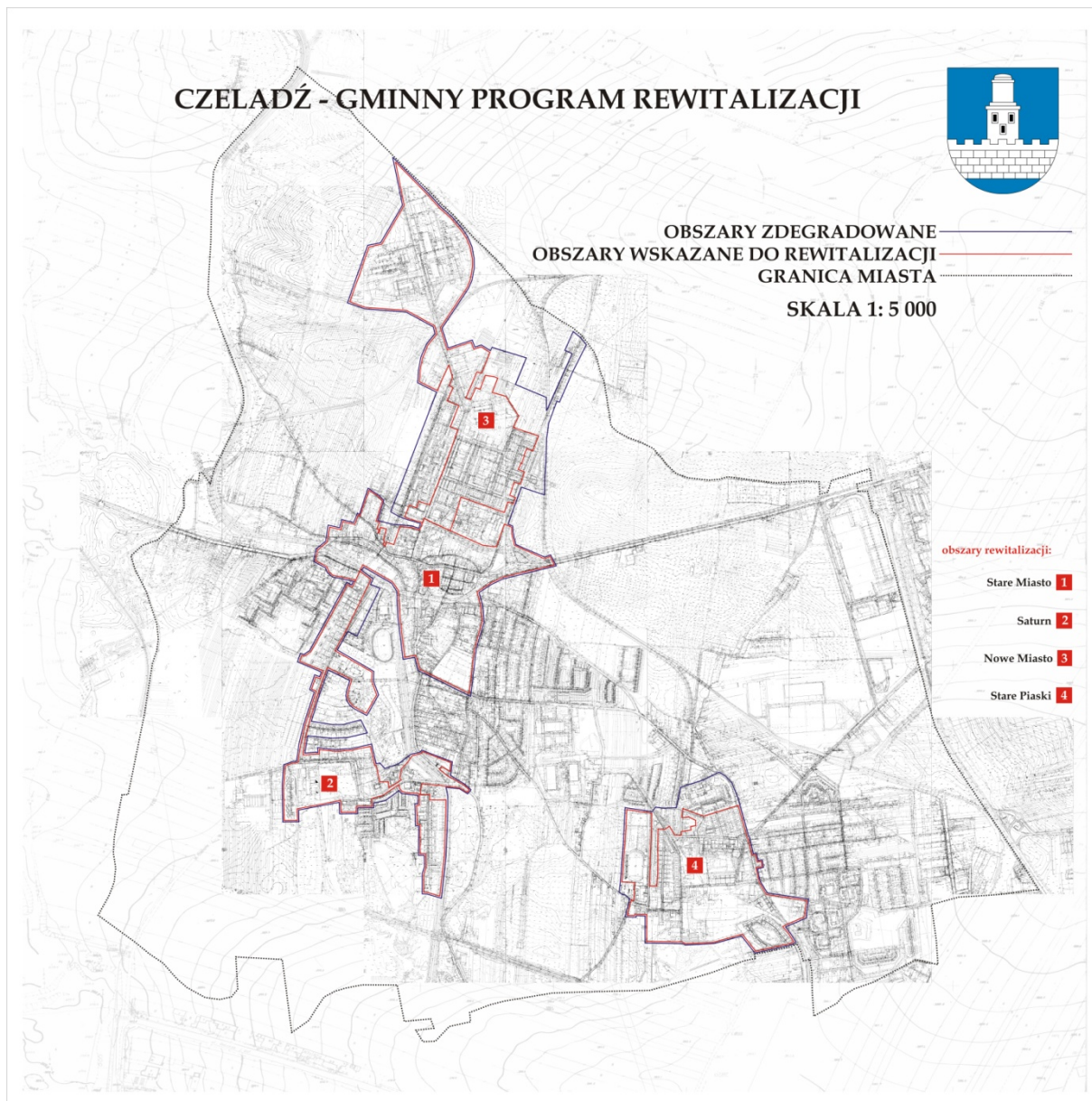
W trakcie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji pojawiło się wiele możliwości zgłaszania uwag, zarówno do części diagnostycznej, jak i części strategicznej. W trakcie konsultacji wpłynęła (pocztowo) uwaga o włączenie do rewitalizacji obszaru Józefowa. Przedstawiono argument mówiący, iż jest to „najbardziej zdegradowana część Czeladzi”. W odpowiedzi na uwagę przeanalizowano wskaźniki odnoszące się do obszaru Józefowa, jednakże nie stwierdzono w ramach tej części miasta znaczących problemów natury społecznej, dlatego też uwaga została odrzucona. Kolejną uwagą, jaką wskazali mieszkańcy (podczas otwartego spotkania konsultacyjnego na terenie Starych Piasków) była konieczność włączenia w obszar rewitalizacji obszaru Szkoły Podstawowej nr 7. Podkreślono, iż jest to instytucja istotna dla rozwoju społecznego mieszkańców dzielnicy Piaski, bowiem ma znaczący wpływ nie tylko na uczniów, ale także na animację społeczności lokalnej. Z uwagi na mocne argumenty odnośnie działalności szkoły na rzecz lokalnej społeczności uwaga została uwzględniona i Szkoła Podstawowa nr 7 ostatecznie znalazła się w obszarze rewitalizacji. Z kolei w trakcie przeprowadzonych wywiadów respondenci zgodzili się, iż wskazane wstępnie obszary kryzysowe i obszary rewitalizacji mają istotne znaczenie dla Miasta, a równocześnie są obszarami, które koncentrują w sobie negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze. Warto podkreślić, że za szczególnie ważny obszar dla rozwoju Miasta została wskazana Wschodnia Strefa Ekonomiczna.

Połączenie działań eksperckich oraz wniosków płynących od mieszkańców i grup zainteresowanych pozwoliło na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

2.2. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Mieście Czeladź

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w gminie Czeladź wyznaczono uchwałą nr XXII/303/2016 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Miasta Czeladź.

Mapa 4. Obszary zdegradowane oraz obszar wskazany do rewitalizacji w Mieście Czeladź.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2. Liczba mieszkańców oraz powierzchnia Obszaru Rewitalizacji (podobszarów rewitalizacji) w stosunku do Miasta Czeladź w roku 2023.

Jednostka	Liczba osób zamieszkujących jednostkę [osoby]	Liczba ludności jednostki w stosunku do liczby mieszkańców miasta [%]	Powierzchnia jednostki [ha]	Powierzchnia jednostki w stosunku do powierzchni miasta [%]
Podobszar 1. Stare Miasto	1414	4,7	48,06	2,9
Podobszar 2. Kolonія Saturn	1693	5,6	72,83	4,4
Podobszar 3. Nowe Miasto	3638	12,1	37,3	2,3
Podobszar 4. Stare Piaski	2238	7,4	45,93	2,8
Obszar Rewitalizacji	8983	29,8	204,12	12,4
Gmina Czeladź	30165	100	1640	100

Źródło: opracowanie własne, 2023

3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Przedstawiona w niniejszym rozdziale diagnoza pogłębiona została opracowana na potrzeby aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź w roku 2023. Dzięki temu zaplanowane w dalszej części Programu zadania do realizacji, będą odpowiadać na aktualne potrzeby mieszkańców i problemy, jakie dotyczą obszar rewitalizacji.

Pogłębiona diagnoza wyznaczonego obszaru rewitalizacji Miasta Czeladź została opracowana w podziale na cztery wskazane podobszary – Stare Miasto, Kolonię Saturn, Stare Piaski oraz Nowe Miasto. W opisie każdego z podobszarów uwzględniono analizę pięciu sfer: sfery społecznej oraz sfer pozaspołecznych tj. gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Dane, jakimi posłużono się w diagnozie pochodzą z roku 2022.

W celu opracowania pogłębionej diagnozy podobszarów rewitalizacji wykorzystano zarówno analizę danych ilościowych, w tym dane uzyskane od instytucji publicznych, jak i dane z ankiety dla mieszkańców (n=218) oraz dane jakościowe, które zostały zebrane w trakcie wywiadów pogłębionych z lokalnymi ekspertami, a także spotkania warsztatowego, w którym wzięli udział przedstawiciele instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele przedsiębiorców, wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych.

3.1. PODOBSZAR 1. STARE MIASTO

Mapa 5. Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto

Źródło: opracowanie własne

Sfera społeczna

W Podobszarze rewitalizacji 1 Stare Miasto w 2022 roku mieszkało 1414 osób. Stanowi to 4,7% mieszkańców całego miasta oraz 16% mieszkańców obszaru rewitalizacji. Podobszar 1. Stare Miasto cechuje się występowaniem licznych problemów społecznych, na co wskazują zebrane dane. 10% mieszkańców omawianego Podobszaru to osoby bezrobotne. 9% mieszkańców korzysta ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej. Są to liczby zdecydowanie wyższe niż średnie dla całego miasta (odpowiednio 4,5% oraz 2,7%) oraz Obszaru rewitalizacji (7,4% oraz 5,2%). Największa koncentracja omawianych problemów występuje w centralnej części Podobszaru 1, to jest w okolicach Rynku, ulic Rynkowej, Kaczej i Bytomskiej, a także przy ulicach Katowickiej czy Grodzieckiej.

Wśród mieszkańców Podobszaru występuje znaczny problem ubóstwa. 5,4% mieszkańców tej części miasta korzysta z pomocy MOPS z tego tytułu (przy średniej dla miasta wynoszącej niecały 1%). Problem ubóstwa mieszkańców został zauważony przez respondentów w ankiecie (75% osób wskazało, że jest to problem), jednak w ocenie ankietowanych problem ten ma raczej niskie (22%) i średnie natężenie (41%).

Wśród klientów MOPS znaczną grupę stanowią także osoby z niepełnosprawnością stanowiące 2% wszystkich mieszkańców Podobszaru i 22% osób korzystających z MOPS. Według ekspertów problemami społecznymi, które występują wśród mieszkańców omawianego Podobszaru są także przemoc w rodzinie czy problemy z uzależnieniami (alkoholizm i narkomania). Problem uzależnień, a także widoczność problemu alkoholowego w przestrzeniach publicznych stanowiły jedną z trzech najczęściej wskazywanych przez respondentów badania kwestii (81% wskazań na występowanie tego problemu w Podobszarze 1 i 19% wskazań na występowanie problemu w wysokim stopniu).

W wywiadach eksperckich zwrócono uwagę, że liczba mieszkańców Podobszaru Stare Miasto jest względnie niska i teren ulega systematycznemu wyludnianiu się. Osoby starsze, będące głównymi rezydentami Starego Miasta, często zostawiają po sobie puste lokale, ponieważ nie ma chętnych na ich zasiedlenie. Przykład mogą stanowić tu kamienice wokół rynku, w których mieszka obecnie tylko kilkanaście osób.

Dodatkowo, jednym z najważniejszych wyzwań Podobszaru Stare Miasto jest duża liczba seniorów. Problem starzenia się społeczności Starego Miasta wskazało 85%

ankietowanych, a 31% ankietowanych uznało, że jest to problem występujący w wysokim stopniu i był to najwyższy odsetek wskazań wśród sondowanych problemów społecznych.

Według ekspertów osoby starsze to grupa charakteryzująca się licznymi problemami zdrowotnymi (choroby przewlekłe), często także orzeczeniem o niepełnosprawności (stąd najpewniej wysoki odsetek osób z niepełnosprawnością w Podobszarze 1), są to także często osoby samotne i wymagają wsparcia w postaci usług opiekuńczych. Trudność stanowi także skuteczne dotarcie z pomocą do tych osób. Po pandemii widoczne jest bowiem większe zamknięcie się seniorów we własnych mieszkaniach i mniejsze korzystanie z oferty wydarzeń realizowanych w mieście.

Innym problemem społecznym, który wpływa negatywnie na sytuację Podobszaru 1 jest obniżone bezpieczeństwo publiczne. W 2022 roku ponad 12% wszystkich popełnionych przestępstw i wykroczeń w mieście Czeladzi miało miejsce właśnie w Podobszarze rewitalizacji Stare Miasto. Daje to wartość wskaźnika w przeliczeniu na 100 mieszkańców na poziomie 11,03, przy średniej dla miasta 4,44 i średniej dla całego obszaru rewitalizacji 8,25. Występowanie problemu związanego z obniżonym poczuciem bezpieczeństwa wskazało 69% respondentów badania ankietowego, ale już jego występowanie w wysokim stopniu deklarowało jedynie 13%. Warto podkreślić także, że 12% ankietowanych nie zauważyło tego problemu, a kolejne 16% nie miało zdania na ten temat. Może to świadczyć o tym, że w świadomości lokalnej społeczności problem ten nie jest tak mocno uwidoczniiony. Istotnym aspektem w tym zakresie, jak wskazują eksperci pozostaje jednak bezpieczeństwo osób starszych, które coraz częściej padają ofiarami przestępstw, w tym przede wszystkim oszustw i kradzieży.

Kolejną kwestią obrazującą sytuację Podobszaru jest poziom aktywności społecznej mieszkańców. W celu pokazania ogólnej tendencji aktywności wykorzystano wskaźnik frekwencji wyborczej, tj. średnią frekwencję w wyborach samorządowych 2018 i prezydenckich 2020 roku. We wskazanym Podobszarze wyznaczonych jest kilka okręgów wyborczych, choć zdecydowana większość ulic przypisana jest do okręgu nr 1 (63% mieszkańców Podobszaru) oraz okręgu 7 (16% mieszkańców Podobszaru), dlatego dalej odniesiono się przede wszystkim do tych dwóch okręgów. W wyborach samorządowych, które odbyły się w 2018 roku aktywność społeczna znacznej części ludności wskazanego

Podobszaru rewitalizacji znajdowała się na poziomie średniej miasta (okręg 1 - 57%), natomiast znacznie większą aktywnością wykazali się mieszkańcy należący do okręgu 7 (obejmującego ulice należące do Podobszaru: Cmentarna, Poprzeczna, Górna, Mysłowicka i Modrzejowska, ale także ulice znajdujące się poza wyznaczonym Podobszarem) z frekwencją ponad 66%. Również w wyborach prezydenckich 2020 mieszkańcy należący do okręgu 7 uzyskali frekwencję zdecydowanie wyższą (71%) niż średnia dla całej Czeladzi (64%), z kolei frekwencja w okręgu nr 1 była niższa (62%) niż przeciętna miasta (64%).

Pomimo względnie wysokich wyników frekwencji wyborczej w części Podobszaru, mieszkańcy w ankiecie diagnostycznej wskazali, że jednym z bardziej istotnych problemów tego Podobszaru jest niskie zaangażowanie społeczne mieszkańców i niechęć do podejmowania inicjatyw lokalnych (87% badanych zauważyło ten problem, a 21% respondentów uznało, że jest to problem o wysokim natężeniu).

Zagadnieniem wpisującym się w charakterystykę lokalnej aktywności społecznej jest także niewielka liczba organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Czeladź, co dotyczy zarówno obszaru rewitalizacji jak i pozostałych części miasta. Łącznie na terenie miasta działa 71 organizacji pożytku publicznego, a na terenie Podobszaru Stare Miasto - 13. Według ekspertów działające organizacje są aktywne, jednak jest ich stosunkowo niewiele, a ich działalność opiera się przede wszystkim na aktywnych liderach. Zgodnie z opiniami przedstawicieli lokalnych instytucji grupa liderów społecznych także się starzeje, część odchodzi, wypala się, natomiast brakuje nowych osób zaangażowanych w III sektor, w tym młodych aktywistów społecznych.

Dodatkowo, problemem istniejących organizacji pozarządowych jest brak lokali odpowiednich na ich siedziby, co często utrudnia działania na rzecz lokalnej społeczności (brak możliwości przechowywania dokumentacji, elementów wyposażenia / materiałów należących do konkretnych organizacji). Istotnym potencjałem Podobszaru 1 jest w tym zakresie działające Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Rynek 22, które udostępnia przestrzeń na działania tychże organizacji, ale nie posiada pomieszczeń, które mogłyby być oddane do wyłącznego użytku poszczególnych organizacji.

Dzieci i młodzież mieszkający w Podobszarze Stare Miasto uczęszczają do Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marii Konopnickiej oraz Szkoły Podstawowej nr 3 im. Janusza Korczaka.

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w roku szkolnym 2021/2022 uzyskali wyniki z egzaminu ósmoklasisty na poziomie nieco wyższym niż średnia gminy. W egzaminie z języka polskiego uczniowie uzyskali średnio 65% punktów (przy średniej dla gminy na poziomie 59), a z matematyki 52% (średnia gminy 49%). Jedynie w egzaminie z języka angielskiego średnia szkoły (65%) była nieznacznie niższa niż średnia gminy (67%). W roku szkolnym 2021/2022 5 uczniów nie otrzymało promocji do następnej klasy, a średnia frekwencja obecności wyniosła 84,15% i była jedną z wyższych w mieście.

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 w roku szkolnym 2021/2022 uzyskiwali wyniki gorsze lub zbliżone do średniej dla miasta w egzaminie ósmoklasisty, z języka polskiego - 52% (średnia 59%), z matematyki – 49% (średnia 49%) oraz z języka angielskiego (64% średnia 67%). W roku szkolnym 2021/2022 11 uczniów w szkole nie otrzymało promocji do następnej klasy, a średnia frekwencja obecności wyniosła 82% i była najniższa ze wszystkich szkół w mieście.

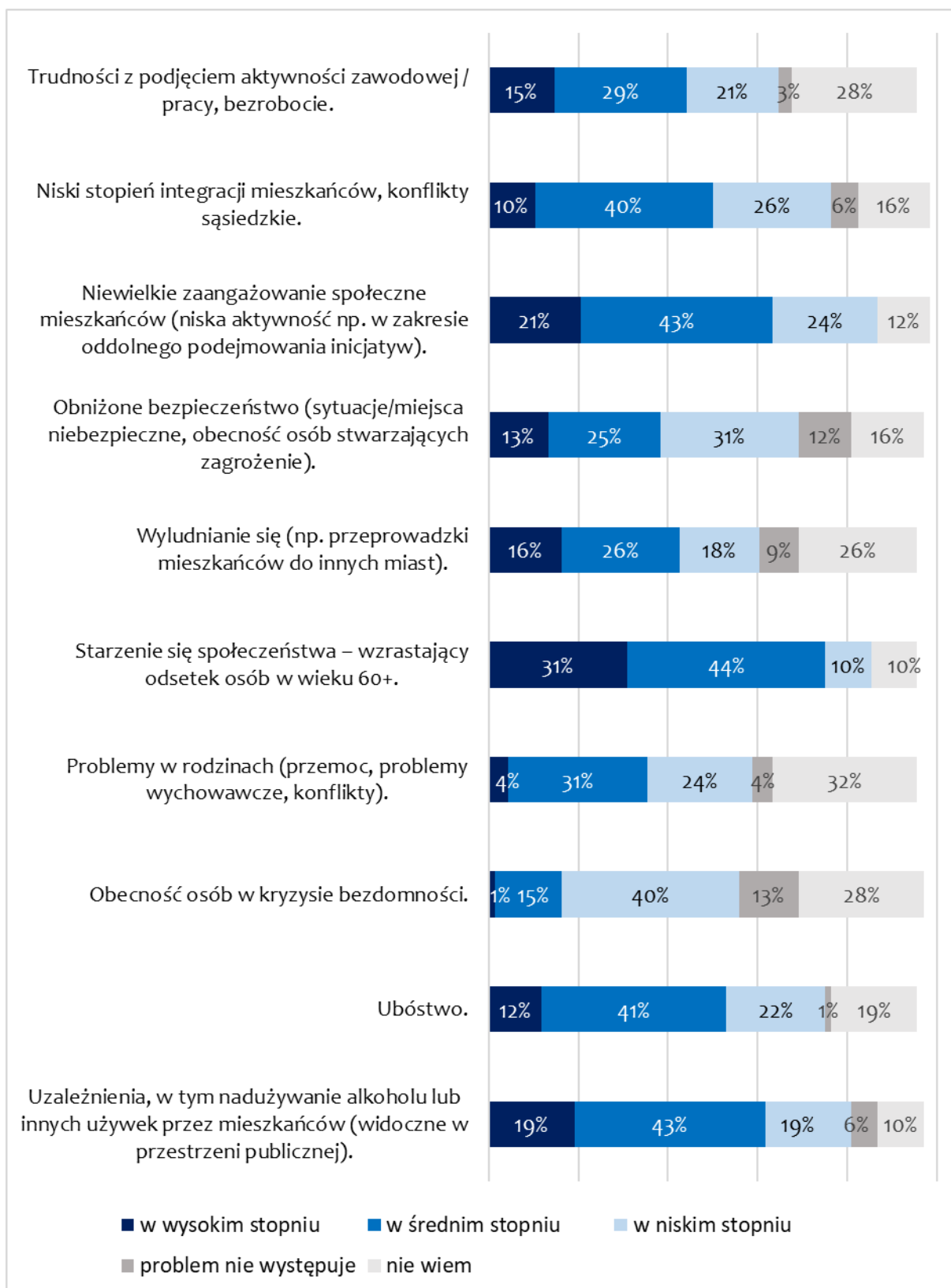
Warto podkreślić, że w Szkole Podstawowej nr 2 pod koniec 2022 roku uczyło się 26 dzieci z Ukrainy – uchodźców, co stanowiło prawie 25% wszystkich dzieci z Ukrainy uczących się w mieście, w Szkole Podstawowej nr 3 było to 10 uczniów (9,5%).

Tabela 3. Sytuacja społeczna Podobszaru 1. Stare Miasto – zestawienie wskaźników.

Wskaźniki	Podobszar 1 Stare Miasto	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Odsetek osób bezrobotnych	10,04%	7,41%	4,46%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej	8,98%	5,18%	2,75%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu i narkomanii	1,13%	0,58%	0,28%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności	1,98%	1,49%	0,63%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	5,37%	2,81%	0,94%
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,42	0,14	0,08
Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	11,03	8,25	4,44
Liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców	7,21	5,52	2,55
Liczba interwencji Straży Miejskiej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	28,01	16,54	8,38
Liczba zdarzeń dot. zniszczenia mienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,50	0,14	0,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie, Komendy Powiatowej Policji.

Wykres 1. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Miasto we wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami

Sfera pozaspółeczna (gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)

Powierzchnia Podobszaru 1. Stare Miasto wynosi 48,06 ha, co stanowi 2,9% powierzchni Miasta Czeladź oraz 23,5% powierzchni obszaru rewitalizacji.

Podobszar 1 spełnia funkcje centrum administracyjnego, a także usługowo-handlowego Czeladzi. W strukturze użytkowania gruntów na obszarze Starego Miasta dominujący udział posiadają tereny usługowe i tereny mieszkaniowe (przede wszystkim tereny zabudowy jednorodzinnej). Obszar ten obejmuje najstarszą (tj. lokacyjną) część miasta wraz Rynkiem i neoromańskim kościołem p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika oraz tereny późniejszej zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Od północy Podobszar 1. Stare Miasto graniczy z Podobszarem 3. Nowe Miasto poprzez ulicę Kombatantów. Na południu z kolei niewielkim fragmentem dotyka Podobszaru rewitalizacji 2. Kolonia Saturn. Przez środek Podobszaru Stare Miasto biegnie droga krajowa nr 94.

Obszar Starego Miasta pełni szereg istotnych funkcji usługowych względem mieszkańców Czeladzi. W granicach Podobszaru 1 zlokalizowane są budynki użyteczności publicznej pełniące funkcje administracyjne (Urząd Miasta w Czeladzi), kulturalne (Miejska Biblioteka Publiczna im. M. Nogajowej) i społeczne (Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej, Dom Pomocy Społecznej „Senior” im. J. Kaczmarka), a także Komisariat Policji wchodzący w struktury Komendy Powiatowej Policji w Będzinie czy Poczta Główna.

We wszystkich obiektach użyteczności publicznej zapewniona jest dostępność dla osób ze specjalnymi potrzebami. We wszystkich budynkach istnieje możliwość wejścia i poruszania się po budynku osobom z niepełnosprawnościami (zapewnione są windy i szerokie korytarze). Wszystkie budynki posiadają także toaletę przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Poza wymienionymi wyżej, obszar Starego Miasta pełni również szereg innych funkcji o znaczeniu ogólnomiejskim na rzecz mieszkańców, wśród których wypada wymienić funkcje: rekreacyjno-wypoczynkowe (Park Kościuszki położony w zachodniej części obszaru), komunikacyjne (pętla tramwajowa przy ul. Kombatantów) i handlowo-usługowe.

„W zakresie kwestii społecznych na obszarze Starego Miasta w Czeladzi oferta atrakcji jest niezła. CUSiAL jest ważnym krokiem. Brakuje atrakcji dla ludzi młodych, w wieku do 30 lat. (...) przydałoby się więcej wydarzeń kulturalnych skierowanych do grup innych niż seniorzy i dzieci.”

Respondent ankiety

Neoromański kościół p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika oraz Rynek Czeladzki, który wyróżnia się m.in. zachowaniem pierwotnego układu lokacyjnego miasta są niewątpliwymi potencjałami tego miejsca, jednakże historyczna zabudowa w wielu przypadkach charakteryzuje się niską estetyką, a dużym problemem jest niedopasowanie elementów nowej zabudowy do tradycyjnej struktury.

Mieszkańcy w badaniach ankietowych doceniają zabytkowy charakter miejsca, większość z nich właśnie ten aspekt wskazuje jako mocną stronę Starego Miasta.

„Możliwości kulturowe związane z obecnością zabytków na podobszarze.”

Respondent ankiety

„Dużo zabytków, pięknych kamienic.”

Respondent ankiety

Niestety Rynek, pomimo podejmowanych działań rewitalizacyjnych ciągle jeszcze nie spełnia swoich funkcji centrotwórczych. Oferta usługowa i kulturalno-rozrywkowa jest niedostateczna w stosunku do zgłaszanych potrzeb (niewielka ilość restauracji, kawiarni, barów itp.). Główną konkurencją dla rynku jest centrum handlowe M1 zlokalizowane we wschodniej części miasta, przy drodze krajowej nr 94. Przyciąga ono lokalną społeczność, sprawiając, że rynek traci znaczenie głównego miejsca spotkań mieszkańców i placu handlowego.

O charakterze usługowo-handlowym Podobszaru może świadczyć fakt, że wskaźnik przedsiębiorczości (tj. liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców) w 2022 roku przyjął tu wartość 12,04, przy średniej dla całego miasta 7,12. Jednakże na wskazanym Podobszarze mieści się jedynie 8% wszystkich podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy. Niepokojące jest to, że liczba podmiotów

gospodarczych od 2015 roku spadła o 6%, co jednak jest wartością niższą niż średnio w Czeladzi, gdzie od 2015 roku ubyło aż 15% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Mieszkańcy w badaniach ankietowych nie zauważają jednak problemu z niską dostępnością punktów usługowych na obszarze Starego Miasta (31% respondentów odpowiedziało, że nie stanowi to problemu, a 29% uznało że jest to problem o niskim natężeniu.). Pomimo tego, w pytaniu o to czego brakuje mieszkańcom i co powinno zostać zmienione w Podobszarze często wskazuje się właśnie na konieczność rozwoju usług gastronomicznych, takich jak restauracje, kawiarnie czy bary, które powinny wg mieszkańców być zlokalizowane w Rynku.

„Brakuje lokali usługowych i handlowych, zamiast punktów z kredytami, chwilówkami czy ubezpieczeniami powinno się zachęcać przedsiębiorców do prowadzenia działalności gastronomicznej i usługowej.”

Respondent ankiety

Rysunek 3. Zdjęcie budynku CUSiAL mieszczącego się przy Rynku w Czeladzi, obiekt zrewitalizowany.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 4. Płyta Rynku w Czeladzi – widok na Centrum Usług Społecznościowych Rynek 22 od strony rynku, ogródek kawiarniany oraz fontannę.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 5. Kamienice przy Rynku – budynki wymagające remontu, pustostany.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

W Podobszarze 1. Starego Miasto znajduje się 11 budynków komunalnych, w których ulokowanych jest łącznie 107 mieszkań komunalnych (tj. 6% wszystkich zasobów komunalnych w mieście), z czego 13 mieszkań (tj. 9% zasobu) stanowią pustostany. Wszystkie budynki z zasobami komunalnymi są wyposażone w sieć kanalizacyjną i wodociągową, natomiast żaden z nich nie posiada podpięcia do miejskiej sieci ciepłowniczej.

W Podobszarze 1. Stare Miasto mieszkańcy jako główny problem pozaspółeczny o wysokim natężeniu wskazali zły stan budynków mieszkaniowych – m.in. elewacje wymagające remontu czy termomodernizacji (32% wskazań na występowanie tego problemu w wysokim natężeniu). Dość istotną kwestią w zakresie przestrzeni w oczach mieszkańców jest także konieczność dostosowania infrastruktury i budynków do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych (22% respondentów wskazało, że jest to problem o wysokim natężeniu, a kolejne 34%, że jest to problem o średnim natężeniu, tylko 1% respondentów nie uważa tej kwestii za problem). Zagadnienie to zyskuje na znaczeniu w kontekście informacji o strukturze wiekowej mieszkańców Podobszaru, w której dominują osoby starsze.

Dodatkowo lokalni eksperci podkreślają, że znaczącym problemem, który nie jest zauważalny na pierwszy rzut oka (nie tylko w Podobszarze 1, ale właściwie w każdym z podobszarów rewitalizacji) jest kwestia bardzo złego stanu sieci wodno-kanalizacyjnej, wymagającej remontu i rozbudowy (m.in. wymiany rur i przyłączy).

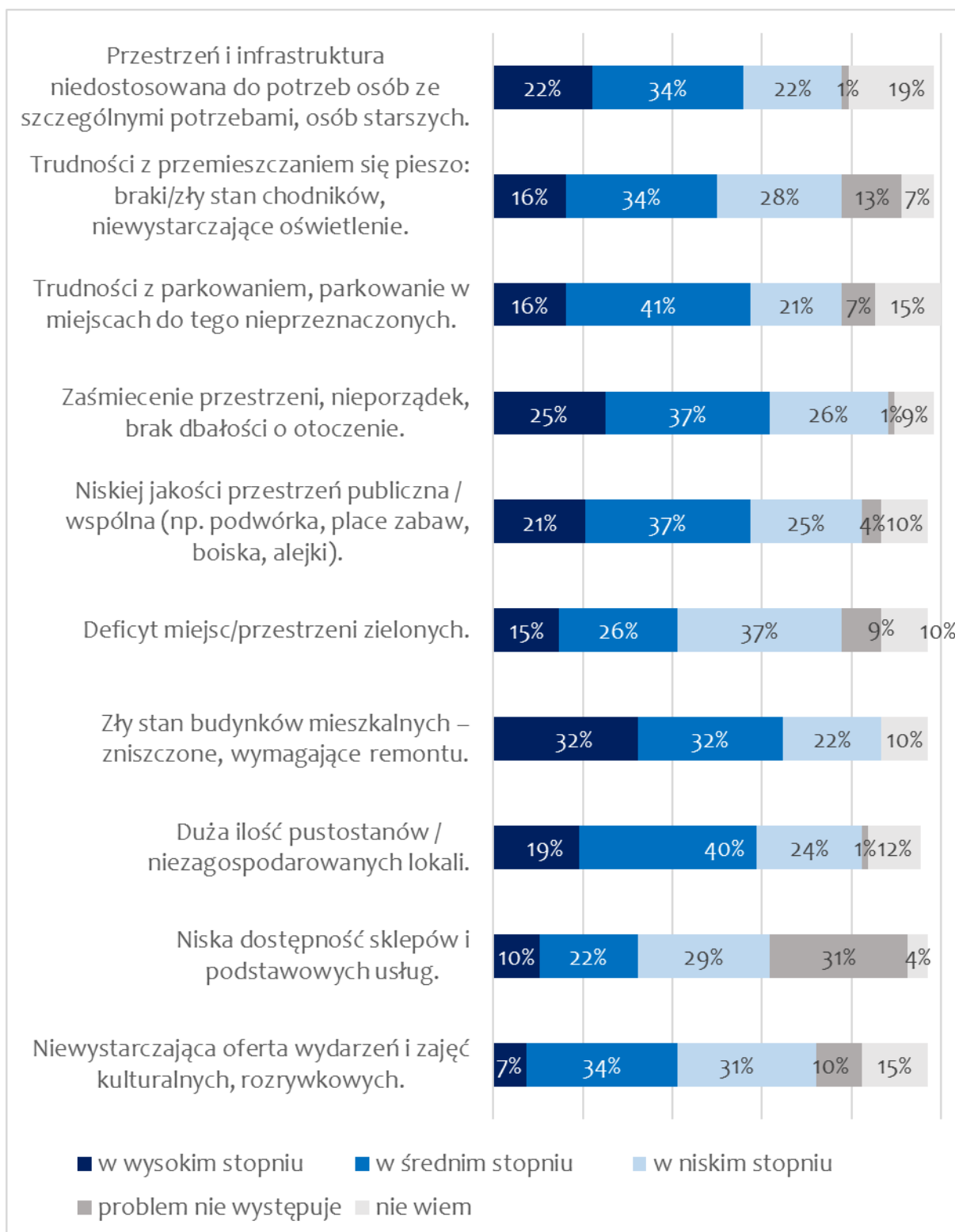
Ze względu na dużą liczbę domów jednorodzinnych i kamienic zlokalizowanych w Starym Mieście, zagrożenie stanowi także problem niskiej emisji z lokalnych palenisk i piecy, którymi ogrzewane są nieruchomości. Problem naturalnie nasila się w okresie zimowym i zdaniem ekspertów konieczna jest modernizacja systemów ogrzewania w zabudowie śródmiejskiej, a także termomodernizacja budynków mieszkaniowych, co może przyczynić się do poprawy jakości powietrza. Innymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są źródła liniowe w postaci ciągów komunikacyjnych. Obszar ten jest również narażony na uciążliwy dla mieszkańców hałas komunikacyjny, związany z przebiegiem drogi krajowej nr 94.

Tabela 4. Sytuacja w sferach pozaspołecznych Podobszaru 1. Stare Miasto – zestawienie wskaźników

	Podobszar 1 Stare Miasto	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w stosunku do 2015 roku	-6%	-8%	-15%
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	13,68	7,35	6,70
Średnie roczne stężenie pyłu PM _{2,5} [µg/m ³] (sfera środowiskowa)	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³
Odsetek zasobów komunalnych (mieszkań) w stosunku do całości zasobów komunalnych	5%	81%	100%
Odsetek pustostanów w budynkach komunalnych	13%	4%	5%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z dostosowanym wejściem dla osób ze specjalnymi potrzebami	100%	69%	53%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do osób ze specjalnymi potrzebami	100%	57%	30%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi.

Wykres 2. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Miasto wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami

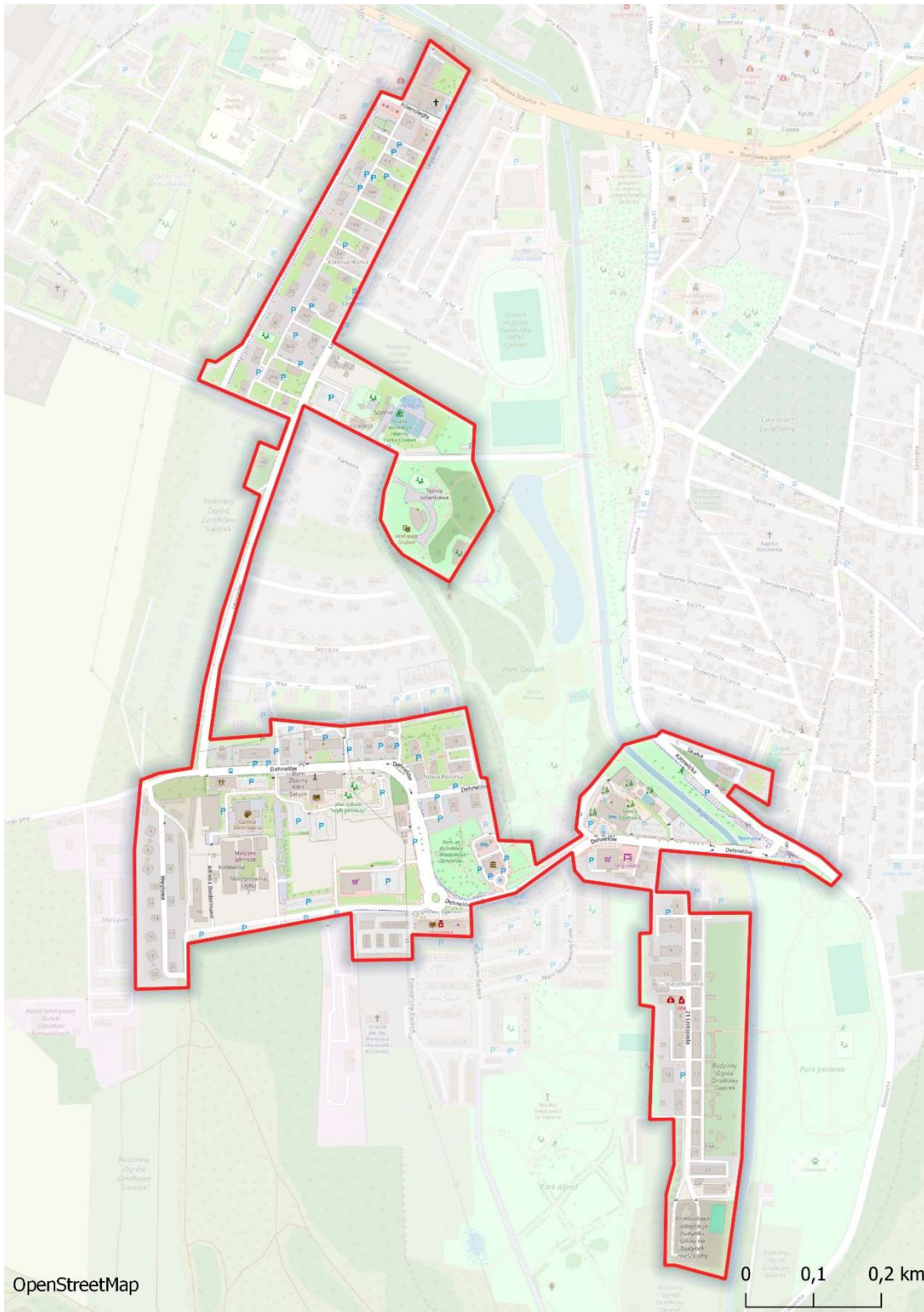
Tabela 5. Główne problemy i potencjały Podobszaru 1. Stare Miasto

Problemy	Potencjały
<ul style="list-style-type: none"> — Starzenie się społeczeństwa - wysoki udział osób starszych powodujący także wyludnianie się Podobszaru. — Stosunkowo wysoka liczba osób bezrobotnych oraz korzystających z pomocy społecznej. — Względnie niski poziom zaangażowania społecznego mieszkańców. — Niższe niż przeciętne w gminie wyniki egzaminów ósmoklasisty oraz niska średnia frekwencja obecności w jednej ze szkół podstawowych, do których uczęszczają uczniowie Podobszaru. — Malejąca aktywność gospodarcza mieszkańców Podobszaru. — Brak centrotwórczego charakteru Rynku - niewykorzystany potencjał przestrzeni do integracji mieszkańców. — Słaby potencjał gospodarczy Starego Miasta – niewielka ilość podmiotów usługowych. — Zły stan techniczny budynków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej, w części zabudowań brak przyłączy do sieci kanalizacyjnej. — Zły stan jakości powietrza. 	<ul style="list-style-type: none"> — Zrewitalizowany rynek, charakteryzujący się ciekawą architekturą i układem urbanistycznym. — Aktywna działalność instytucji Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Rynek 22 zajmującej się aktywizacją lokalnej społeczności. — Istnienie w granicach obszaru zabytkowego Kościoła p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika – miejsce przyciągające turystów, odznaczające się potencjałem turystycznym. — Korzystne położenie komunikacyjne obszaru – centralna część miasta, dobrze skomunikowana za pomocą komunikacji miejskiej. — Funkcjonowanie wielu budynków użyteczności publicznej, ważnych dla mieszkańców – Urząd Miasta, Posterunek Policji, Biblioteka Miejska, Poczta Główna.

Źródło: opracowanie własne

3.2. PODOBSZAR 2. KOLONIA SATURN

Mapa 6. Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn

Źródło: opracowanie własne

Sfera społeczna

W Podobszarze 2. Kolonia Saturn w 2022 roku mieszkały 1693 osoby, co stanowiło 5,6% mieszkańców całego miasta oraz 19% mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta Czeladź.

Podobszar 2. Kolonia Saturn charakteryzuje się występowaniem problemów społecznych, na co wskazują zebrane dane - 4% mieszkańców Podobszaru korzysta ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej (przy średniej dla całego miasta 2,7%), a wśród klientów ośrodka pomocy społecznej znajdują się osoby zmagające się z problemami ubóstwa (2%) oraz przemocy w rodzinie (wskaźnik 0,12 na 100 mieszkańców). 79% ankietowanych przyznało, że w Podobszarze 2 zauważa występowanie problemu ubóstwa, jednak tylko 8% uznało, że jest to problem o wysokim natężeniu, a 41% przyznało, że problem ten ma średnie natężenie. Warto nadmienić, że mieszkańcy biorący udział w ankiecie zwrócili uwagę (aż 92% odpowiedzi) na kwestię związaną z uzależnieniami, w tym nadużywanie alkoholu, także w przestrzeniach publicznych. Co piąty respondent uznał to zjawisko za bardzo znaczące (wysokie natężenie), a co drugi za średnie (średnie natężenie).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Podobszarze 2. Kolonia Saturn w 2022 roku 8% mieszkańców stanowiły osoby bezrobotne. Jest to również jeden z ważniejszych problemów zauważanych przez samych mieszkańców. Co czwarty respondent badania przyznał w ankiecie, że problem z podjęciem aktywności zawodowej i bezrobociem jest istotnym problemem w tym Podobszarze, 30% badanych uznało go za problem średniego kalibru, a jedynie 2% nie zauważyło tej trudności.

Jednym z największych wyzwań w omawianym Podobszarze jest kwestia starzenia się społeczeństwa. Potwierdzają to zarówno eksperci w wywiadach i w trakcie spotkań, jak również mieszkańcy w ankiecie. Starzenie się społeczeństwa i wzrastająca liczba osób w wieku 60+ to problem, który został zauważony przez 92% respondentów (pozostali nie mieli zdania w tym temacie). Co więcej, co druga osoba biorąca udział w ankiecie uznała, że jest to problem o wysokim natężeniu, a kolejne 34%, że jest to problem o średnim natężeniu.

Według informacji uzyskanych od ekspertów lokalnych seniorzy w wieku 60+ to grupa dobrze funkcjonująca w społeczeństwie, jednak zyskującą na znaczeniu kwestią jest rosnąca znacznie starsza grupa w wieku 80 i więcej lat. Grupa ta wymaga najczęściej wsparcia w życiu codziennym i podstawowych obowiązkach (np. zakupy, sprzątanie). Co więcej, zgodnie z istniejącymi prognozami demograficznymi grupa seniorów będzie się systematycznie powiększać i będzie obejmować osoby coraz starsze, w tym 80+, 90+. Eksperti spodziewają się, że w kolejnych latach realizacja potrzeb senioralnych będzie wymagać znacznie większych nakładów finansowych i pracy (pracy socjalnej, opieki pielęgnacyjnej itp.). Problemem ogólnomiejskim i ogólnopolskim jest zbyt mała liczba miejsc w Domach Pomocy Społecznej oraz fakt, że koszty pobytu w tego typu placówkach są bardzo wysokie. Konieczne jest szukanie rozwiązań, które pozwolą z jednej strony aktywizować seniorów (zarówno społecznie jak i fizycznie, pomagając w utrzymaniu jak najlepszej kondycji), a z drugiej strony pozwolą jak najdłużej pozostać samodzielnymi w miejscu zamieszkania.

Problemem społecznym, który wpływa negatywnie na sytuację Podobszaru rewitalizacji 2 jest poziom bezpieczeństwa publicznego. W 2022 roku ponad 10% wszystkich popełnionych przestępstw i wykroczeń w mieście Czeladzi miało miejsce właśnie w Podobszarze 2. Kolonia Saturn, co daje 7,68 zdarzeń na 100 mieszkańców, przy średniej dla miasta 4,44. O niskim poczuciu bezpieczeństwa w tym Podobszarze może również świadczyć znaczna liczba interwencji Straży Miejskiej (10% wszystkich interwencji SM w Czeladzi). Co ciekawe, respondenci badania ankietowego nie uznali tego problemu za znaczący (51% odpowiedzi – problem występuje w niewielkim stopniu).

Aktywność społeczną mieszkańców trudno jest zmierzyć, najbardziej cenne sąsiedzkie aktywności lokalne wymykają się wszelkim statystykom publicznym. W celu pokazania ogólnej tendencji aktywności wykorzystano zatem wskaźnik aktywności wyborczej, tj. średnią frekwencję w wyborach samorządowych 2018 i prezydenckich 2020 roku. W Podobszarze 2. Kolonia Saturn znajdują się trzy okręgi wyborcze. W wyborach samorządowych w 2018 roku aktywność społeczna w okręgach 11 i 12 znajdowała się poniżej średniej dla miasta, natomiast w okręgu 14 była nieznacznie wyższa, z kolei w 2020 roku w wyborach prezydenckich jedynie frekwencja w okręgu 11 przyjęła wartość poniżej średniej dla miasta, a w okręgu 14 przewyższyła średnią o niemal 10 pp.

Według samych mieszkańców niski poziom aktywności społecznej jest względnie istotnym problemem: 23% ankietowanych uznało, że problem występuje w wysokim stopniu, a 30%, że w średnim, z kolei 7% respondentów uznało, że problem ten nie występuje w Podobszarze.

„[Potrzebne są] akcje aktywizacyjne lokalną społeczność”

Respondent ankiety

„[Potrzebna jest] integracja mieszkańców, festyny mieszkańców, święta ulicy.”

Respondent ankiety

Uczniowie mieszkający w Podobszarze Kolonia Saturn w większości uczęszczają do Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisławy Łakomik. W roku szkolnym 2021/2022 wyniki z egzaminu ósmoklasisty uczniów tej szkoły były gorsze niż średnio w gminie dla egzaminu z języka polskiego (56% przy średniej 59%) oraz z matematyki (39% przy średniej 49%). Jedynie z języka angielskiego wyniki były zbliżone do średnich gminnych (wynik 68% przy średniej 67%).

W roku szkolnym 2021/2022 8 uczniów nie otrzymało promocji do następnej klasy, a frekwencja obecności wyniosła 93,8% i była najwyższą ze wszystkich szkół w mieście.

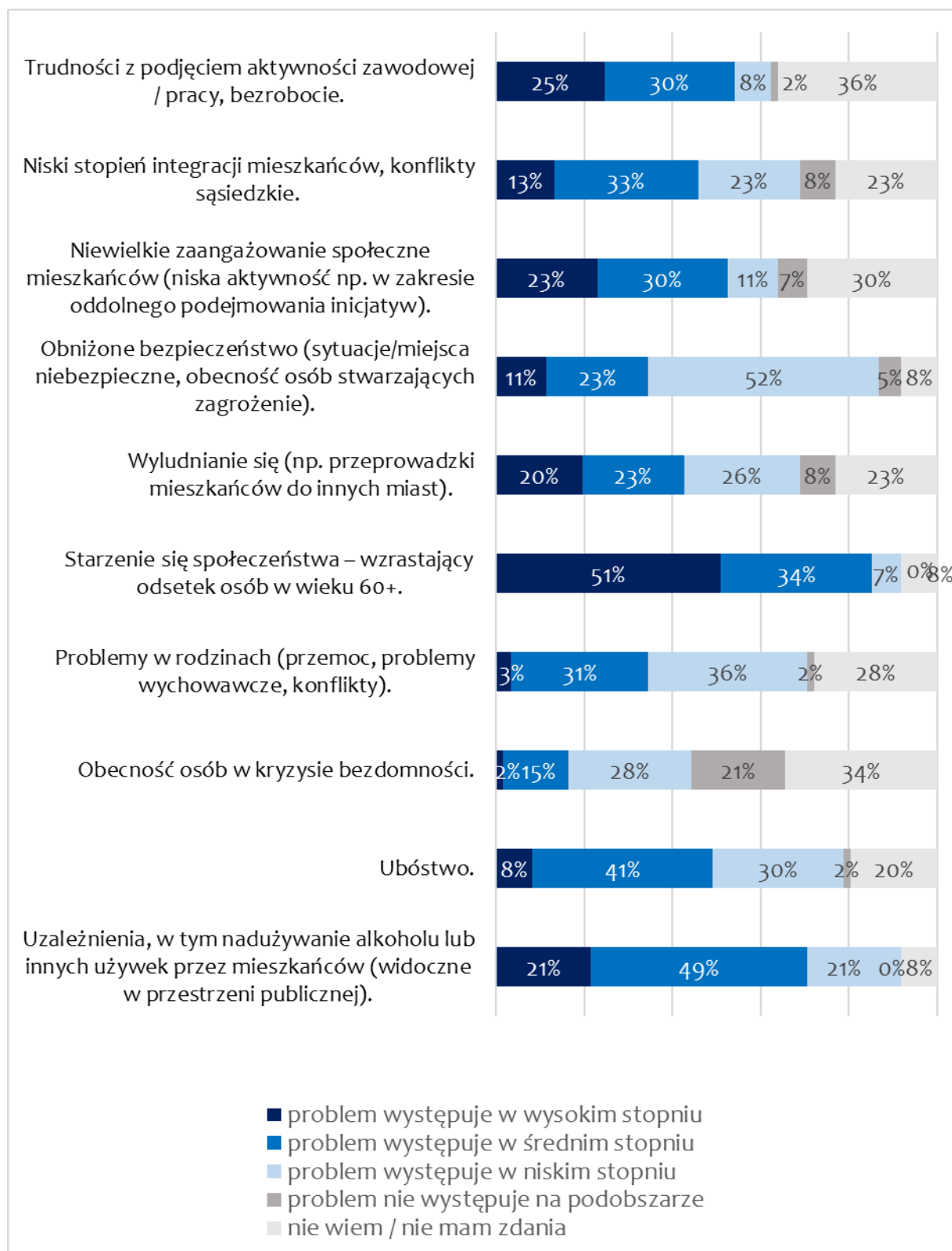
Pod koniec 2022 roku do szkoły uczęszczało 28 dzieci z Ukrainy – uchodźców, co stanowiło 26% wszystkich dzieci z Ukrainy uczących się w mieście.

Tabela 6. Sytuacja społeczna Podobszaru 2.Kolonia Saturn – zestawienie wskaźników

Wskaźnik	Podobszar 2 Kolonia Saturn	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Odsetek osób bezrobotnych	8,09%	7,41%	4,46%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej	3,96%	5,18%	2,75%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu i narkomanii	0,30%	0,58%	0,28%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności	0,65%	1,49%	0,63%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	2,07%	2,81%	0,94%
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,12	0,14	0,08
Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	7,68	8,25	4,44
Liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców	6,50	5,52	2,55
Liczba interwencji Straży Miejskiej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	14,18	16,54	8,38
Liczba zdarzeń dot. zniszczenia mienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,06	0,14	0,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie, Komendy Powiatowej Policji.

Wykres 3. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Kolonia Saturn we wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami

Sfera pozaspółeczna (gospodarcza, środowiskowo, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)

Powierzchnia Podobszaru 2. Kolonia Saturn wynosi 37,3 ha, co stanowi 2,3% powierzchni Miasta Czeladź oraz 18,3% powierzchni obszaru rewitalizacji.

Podobszar 2. Kolonia Saturn w głównej mierze spełnia funkcje mieszkaniowe i usługowe. Tereny mieszkaniowe Kolonii Saturn obejmują zarówno zabudowę dawnych kolonii i osiedli robotniczych, jak również osiedla współczesnej zabudowy wielorodzinnej. Znaczną część rozpatrywanego obszaru zajmują także tereny przemysłowe (tereny i obiekty dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Saturn”), które w części, w ostatnich latach, zostały już zrewitalizowane. Ponadto, w granicach Podobszaru 2 znajdują się tereny sportowe oraz rekreacyjno-wypoczynkowe (kompleks basenów otwartych wraz z zapleczem socjalnym, fragment Parku Grabek wraz z amfiteatrem), a także siedziby ważnych instytucji kultury takich jak: Muzeum Saturn, Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia”, oddział Miejskiej Biblioteki – mediateka, a także Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej SATURN.

Rysunek 6. Odremontowany budynek po byłej KWK Saturn – obecnie mieszczącej instytucję społeczną - Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Saturn.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Większość gminnych budynków użyteczności publicznej dostosowana jest do osób ze specjalnymi potrzebami. W 66% budynków istnieją wyznaczone miejsca parkingowe dla ON, natomiast przy żadnym budynku nie istnieją miejsca parkingowe przeznaczone dla rodzin z dziećmi. W 66% budynków istnieje możliwość wejścia do budynku dla ON oraz poruszania się w środku budynku (dzięki windom lub platformom). Również w 66% budynków toalety są przystosowane do potrzeb osób z niepełnoprawnością, natomiast żaden budynek nie posiada przewijaka dla dzieci w toaletach.

Rysunek 7. Wyremontowany i częściowo rozbudowany budynek zabudowy po byłej KWK Saturn obecnie mieszczący siedzibę biblioteki – Mediatekę.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 8. Zdegradowana zabudowa byłej KWK Saturn.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 9. Zdegradowana zabudowa byłej KWK Saturn – warsztaty mechaniczne.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 10. Budynek dawnej siedziby Straży Pożarnej wymagający remontu.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 11. Niszczący budynek Domu Ludowego.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 12. Budynek dawnej szkoły górniczej wymagający remontu, przeznaczony na cele mieszkaniowe.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Obszar Kolonii Saturn ze względu na swoje historyczne uwarunkowania ma ogromny potencjał rozwojowy, który jest sukcesywnie wykorzystywany do tworzenia przyjaznych przestrzeni i obiektów służących lokalnej społeczności. Można to zaobserwować na przykładzie GSW „Elektrownia” (pierwszy wyremontowany obiekt pokopalniany), a także budynków obecnego Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Saturn czy filii biblioteki – Mediateki (wyremontowane i oddane do użytku w latach 2017 - 2019).

Pomimo ogromu wykonanych prac, ciągle jeszcze część czeladzkiego dziedzictwa pozostaje w bardzo złym stanie technicznym (część zabudowy po KWK Saturn – m.in. budynek nadszybia, Dom Ludowy, czy była szkoła górnicza – własność spółki Społeczna Inwestycja Mieszkaniowa Zagłębie), generując zagrożenie i popadając w dalszą degradację. Dla zabezpieczenia obiektów i przestrzeni o istotnym lokalnie znaczeniu oraz wykorzystania ich potencjału konieczna jest kontynuacja procesów remontowo - modernizacyjnych czy to przez samorząd czy też przy współpracy z podmiotami komercyjnymi. Odnowienie i nadanie nowych funkcji pozostałym budynkom KWK Saturn pozwoli na zapewnienie w Podobszarze atrakcyjnej przestrzeni służącej potrzebom lokalnej społeczności oraz zachowanie unikatowego dziedzictwa historycznej zabudowy pokopalnianej. Istotną kwestią jest także zapewnienie dostępności komunikacyjnej do Podobszaru – jednym z problemów, jakie tu występują jest słaba jakość nawierzchni dróg (będących w zarządzie innych podmiotów niż gmina).

W Podobszarze 2 znajdują się 74 mieszkania komunalne. Na tego typu infrastrukturę istnieje duże zapotrzebowanie, w szczególności jeśli zwrócimy uwagę na fakt, że zamieszkują tu także osoby gorzej sytuowane i starsze. Dodatkowo, eksperci lokalni w wywiadach sygnalizowali, że przyszłościowo na terenie miasta może wzrosnąć zapotrzebowanie na lokale w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową czy osób z ograniczoną sprawnością ruchową (przede wszystkim seniorów). Na terenie Podobszaru 2. Kolonia Saturn znajduje się zabudowa, która mogłaby zostać dostosowana do takich właśnie funkcji.

Istotnym problemem, na który zwracają uwagę zarówno eksperci, jak również mieszkańcy w ankiecie jest niezadawalający stan zabudowy mieszkaniowej. Część Podobszaru 2. Kolonia Saturn stanowią budynki dawnych kolonii robotniczych, które są niedostosowane

do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, część z nich ciągle jeszcze nie jest wyposażona w sanitariaty, a prace remontowe są kosztowne z uwagi na zabytkowy charakter zabudowy.

Ważną kwestią przestrzenno – funkcjonalną jest dodatkowo infrastruktura sieciowa, w szczególności kanalizacyjna, która wymaga kompleksowej wymiany rur i przyłączy.

„Budynki mieszkalne wymagają dociepleń i remontu.”

Respondent ankiety

Rysunek 13. Zabudowa mieszkaniowa charakterystyczna dla Podobszaru.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Kolonia Saturn jest narażona na zwiększoną emisję zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych, zlokalizowanych w niedalekiej odległości od omawianego obszaru. Zanieczyszczenia gleb wiążą się z obecnością w glebie metali ciężkich (kadm, ołów), co spowodowane jest działalnością przemysłową i wydobywczą, która miała miejsce na tym terenie. Inną ważną kwestią środowiskową poruszaną przez mieszkańców jest wyczuwalny odór (pochodzący prawdopodobnie z kompostowni w Katowicach), który wpływa negatywnie na komfort zamieszkiwania w tym obszarze.

Na terenie Podobszaru 2. Kolonia Saturn w 2022 roku działało 110 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 5% wszystkich podmiotów działających na terenie Miasta Czeladź. Istotnym jest fakt, że w ciągu ostatnich 7 lat (od 2015 roku) liczba podmiotów gospodarczych spadła w Podobszarze o prawie 1/3 (31%). W tym okresie również w całym mieście odnotowano spadek liczby podmiotów gospodarczych, jednak wyniósł on dwukrotnie mniej tj. 15%. Sytuacja ta wpływa na niską wartość wskaźnika przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców), który w 2022 roku wyniósł w Podobszarze 6,5, przy średniej dla miasta na poziomie 7,12.

Mieszkańcy biorący udział w badaniu ankietowym potwierdzili konieczność rozwoju podstawowych usług w tej części miasta (tj. sklepów, punktów usługowych) - aż 20% respondentów zadeklarowało, że brak dostępności do usług jest problemem o wysokim natężeniu, a 30% o średnim. Z drugiej strony 20% mieszkańców uznało, że niska dostępność do usług nie stanowi problemu. Zdania ekspertów w tym zakresie również były podzielone, jednak patrząc na strukturę demograficzną Podobszaru (mocno starzejące się społeczeństwo, odpływ ludzi młodych) i jego charakter przestrzenny, konieczne wydaje się podjęcie działań zmierzających do aktywizacji gospodarczej tej części miasta.

„Na tym obszarze brakuje mi lokali gastronomicznych (restauracja z jakąś oryginalną kuchnią, kawiarnia), jest restauracja, ale obsługuje ona głównie imprezy okolicznościowe. Brakuje także siłowni.”

Respondent ankiety

Wśród mocnych stron Podobszaru 2 mieszkańcy wskazywali przede wszystkim na dużą ilość zieleni i bliskość parków Grabek oraz Alfreda, związaną z tym ciszę i atrakcyjną okolicę. Mieszkańcy docenili także klimat miejsca – wyjątkowość zabudowy postindustrialnej (odnowione zabytki, urokliwa zabudowa mieszkaniowa), dostrzegając jej potencjał turystyczny i gospodarczy.

„(...) należy dostrzec ukrytą perełkę - unikatową i dobrze zachowaną zwartą zabudowę familokową ciągnącą się wzdłuż ul. 21 listopada (...).”

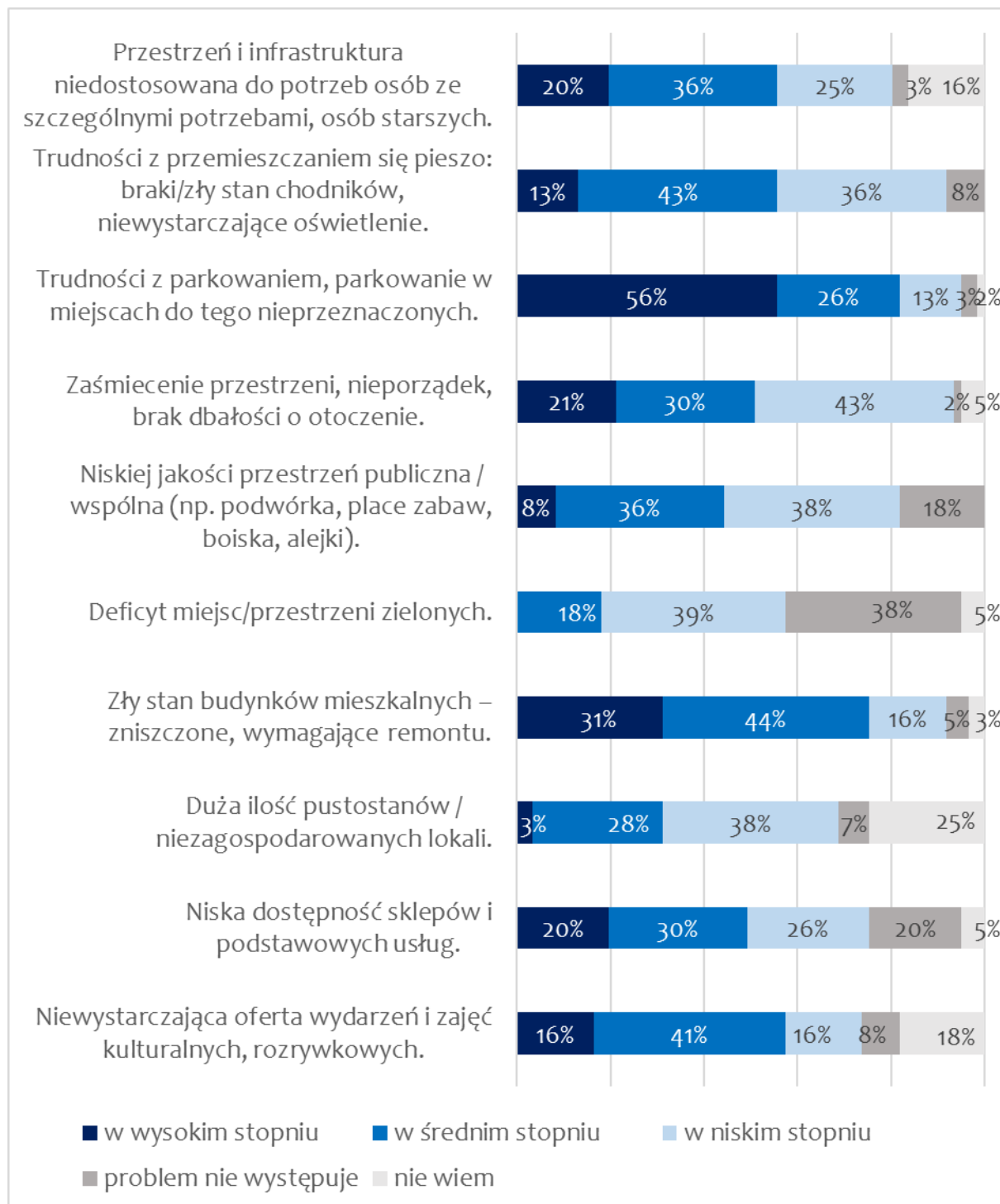
Respondent ankiety

Tabela 7. Sytuacja w sferach pozaspołecznych Podobszaru 2. Kolonia Saturn – zestawienie wskaźników

	Podobszar 2 Kolonia Saturn	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w stosunku do 2015 roku	-31%	-8%	-15%
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	6,5	7,35	6,70
Średnie roczne stężenie pyłu PM _{2,5} [µg/m ³] (sfera środowiskowa)	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³
Odsetek zasobów komunalnych (mieszkań) w stosunku do całości zasobów komunalnych	6%	81%	100%
Odsetek pustostanów w budynkach komunalnych	6%	4%	5%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z dostosowanym wejściem dla osób ze specjalnymi potrzebami	66%	69%	53%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do osób ze specjalnymi potrzebami	66%	57%	29,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi.

Wykres 4. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Kolonia Saturn wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami.

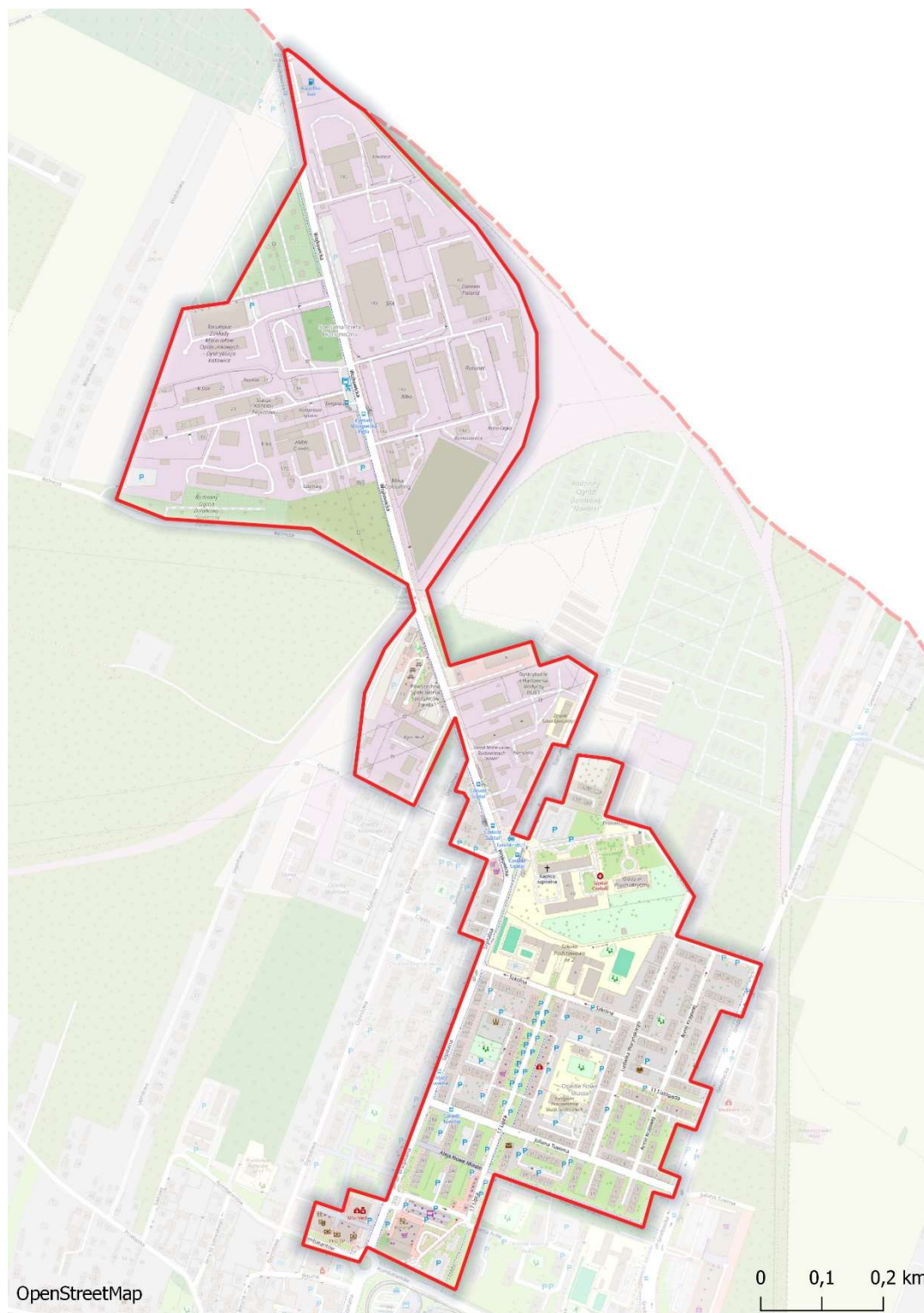
Tabela 8. Główne problemy i potencjały Podobszaru 2. Kolonia Saturn

Problemy	Potencjały
<ul style="list-style-type: none"> — Koncentracja problemów społecznych, takich jak bezrobocie, ubóstwo czy nadużywanie alkoholu (w szczególności w przestrzeniach publicznych). — Starzejące się społeczeństwo, wymagające wsparcia w zakresie pielęgnacyjnym i aktywizacyjnym. — Niska aktywność społeczna mieszkańców (brak chęci angażowania się w lokalne inicjatywy). — Bardzo zły stan techniczny zabytków znajdujących się na Podobszarze, w tym przede wszystkim Domu Ludowego oraz części zabudowy dawnej Kopalni Saturn (m.in. warsztaty mechaniczne). — Słabo rozwinięta oferta handlu i usług (w tym przede wszystkim gastronomicznych) oraz niższy niż przeciętny poziom przedsiębiorczości. — Zanieczyszczenia powietrza emitowane przez zakłady przemysłowe zlokalizowane w niedalekiej odległości od omawianego obszaru. — Zły stan techniczny budynków mieszkalnych, w szczególności tych objętych ochroną konserwatorską – niedostosowanie do potrzeb osób starszych czy niepełnosprawnych, brak sanitariatów w części zabudowy. — Zły stan infrastruktury sieciowej, w szczególności kanalizacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Funkcjonowanie na terenie Kolonii Saturn instytucji społecznych oraz instytucji kultury (m.in. Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Saturn, Mediateka, GSW Elektrownia, Muzeum Saturn, Termy Rzymskie wraz z Pałacem Saturna) stanowiących duży potencjał rozwojowy dla obszaru – możliwość stworzenia ciekawej oferty dla mieszkańców miasta oraz będących zapleczem turystycznym. — Wyjątkowość zabudowy postindustrialnej (odnowione zabytki, urokliwa zabudowa mieszkaniowa). — Atrakcyjność okolicy, ze względu na dużą ilość zieleni wokół oraz bliskość parków Grabek i Alfreda.

Źródło: opracowanie własne

3.3. PODOBSZAR 3. NOWE MIASTO

Mapa 7. Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto

Źródło: opracowanie własne

Sfera społeczna

W Podobszarze 3. Nowe Miasto w 2022 roku mieszkało 3638 osób, co stanowiło 40% mieszkańców całego miasta oraz 12% mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta Czeladź.

Podobszar 3 charakteryzuje się występowaniem kwestii społecznych takich jak bezrobocie, uzależnienia czy rodziny tzw. wieloproblemowe. Osoby bezrobotne stanowią 6,7% mieszkańców Podobszaru, a osoby korzystające ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej 5,6% mieszkańców (przy średniej dla całego miasta odpowiednio 4,5% oraz 2,7%). W Podobszarze 3 zaobserwowano także problem ubóstwa (2,6% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z tego tytułu) potwierdzony w badaniu ankietowym (83% respondentów wskazało, że ubóstwo jest tu problemem, jednak według większości występuje ono w średnim stopniu - 50% odpowiedzi).

Według lokalnych ekspertów w Podobszarze 3 Nowe Miasto zamieszkuje wiele rodzin wieloproblemowych, w których problem ubóstwa wiąże się także z nadużywaniem alkoholu czy zachowaniami przemocowymi. W ramach ankiety mieszkańcy szczególną uwagę zwrócili właśnie na kwestię uzależnień i nadużywania alkoholu. Stanowi to problem wg 88% respondentów, a dla 40% jest to problem charakteryzujący się wysokim natężeniem.

„Trochę irytują wszechobecni "pogubieni" mieszkańcy Czeladzi usypiający na ławkach lub stojący pod sklepami... brakuje tu spokoju i komfortu życia, bez "dzień dobry kierowniku, masz złotówkę?".”

Respondent ankiety

Zdaniem ankietowanych zdecydowanie największym problemem Podobszaru jest kwestia starzejącej się społeczności Nowego Miasta (90% wskazań, że jest to problem oraz 55% wskazań, że jest to problem o wysokim natężeniu). Problem ten jest także istotny w opiniach ekspertów i może być powiązany ze stosunkowo wysokim odsetkiem osób, dla których niepełnosprawność stanowi powód korzystania ze wsparcia pomocy społecznej (2% przy średniej dla miasta na poziomie 0,63%).

„Bardzo dużo tu seniorów i seniorek, którym do UTW daleko, bo nie potrzebują śpiewać, uczyć się savoir vivre ani obsługi komputera, ale potrzebują realnego

wsparcia w zakupach, w dotrzymaniu towarzystwa na ławeczce pod blokiem. Może zbudowanie płaszczyzny do sąsiedzkiego wsparcia jest jakimś pomysłem.”

Respondent ankiety

Innym problemem społecznym, który wpływa negatywnie na sytuację Podobszaru 3 jest problem związany z bezpieczeństwem publicznym. Wskaźnik bezpieczeństwa liczony liczbą popełnionych przestępstw w 2022 roku na 100 mieszkańców (8,11) był prawie dwukrotnie wyższy niż średnia dla miasta (4,44). Podobnie wyglądają statystyki jeśli chodzi o liczbę interwencji Straży Miejskiej. Według ekspertów w Podobszarze 3. Nowe Miasto odnotowuje się największą liczbę interwencji w związku z zakłócaniem porządku publicznego i spożywaniem alkoholu. Problem obniżonego poczucia bezpieczeństwa zauważają też mieszkańcy. Dla 88% ankietowanych jest to zagadnienie problemowe, z czego 26% badanych zaznaczyła, że problem występuje w wysokim natężeniu, a 40% w średnim natężeniu. Wysoka liczba zdarzeń oraz obniżone poczucie bezpieczeństwa może być bezpośrednio związane z dużą gęstością zaludnienia obszaru. Zdaniem ekspertów gęstość zaludnienia Podobszaru wpływa na eskalację tutejszych problemów społecznych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz środowiskowych.

Mieszkańcy Podobszaru 3. Nowe Miasto podlegają pod pięć różnych okręgów wyborczych. W wyborach samorządowych w 2018 roku frekwencja w okręgach 2, 3 i 6 osiągnęła wartość wyższą o około 2 pp. niż średnia dla miasta, natomiast w okręgach 4 i 5 była ona zdecydowanie niższa. W przypadku wyborów prezydenckich 2020 roku jedynie w okręgach 2 i 3 frekwencja była wyższa od średniej dla miasta (około 1 pp.), w pozostałych okręgach aktywność obywatelska mieszkańców była niższa, w tym w okręgu 4 o ponad 10 pp.

Mieszkańcy w badaniach ankietowych przyznali (83%), że niewielkie zaangażowanie społeczne jest problemem w tym obszarze. 36% ankietowanych przyznało, że jest to problem dużej wagi, a kolejnych 31%, że waga problemu jest średniego natężenia. Jedynie 2% ankietowanych uznało, że problem niskiego zaangażowania społecznego nie dotyczy Podobszaru.

Na Podobszarze Nowe Miasto znajduje się Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej. Uczniowie w roku szkolnym 2021/2022 uzyskali wyniki z egzaminu ósmoklasisty na

poziomie nieco wyższym niż średnia gminy. W egzaminie z języka polskiego uczniowie uzyskali średnio 65% punktów (przy średniej dla gminy na poziomie 59), a z matematyki 52% (średnia gminy 49%). Jedynie w egzaminie z języka angielskiego średnia szkoły (65%) była nieznacznie niższa niż średnia gminy (67%). W roku szkolnym 2021/2022 5 uczniów nie otrzymało promocji do następnej klasy, a średnia frekwencja obecności wyniosła 84,15% i była jedną z wyższych w mieście.

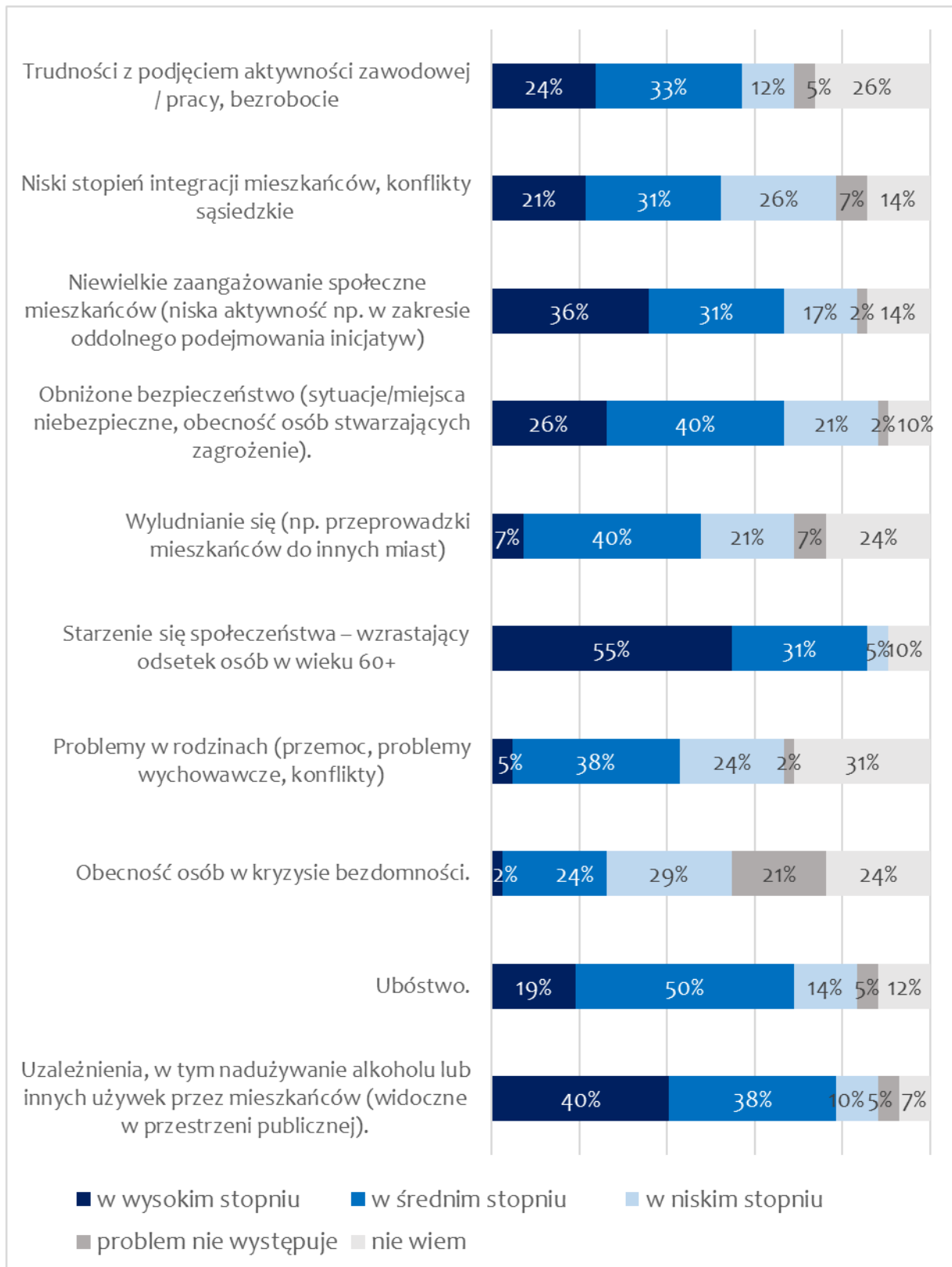
Warto podkreślić, że w szkole pod koniec 2022 roku uczyło się 26 dzieci z Ukrainy – uchodźców, co stanowiło prawie 25% wszystkich dzieci z Ukrainy uczących się w mieście.

Tabela 9. Sytuacja społeczna Podobszaru 3. Nowe Miasto – zestawienie wskaźników

wskaźniki	Podobszar Nowe Miasto	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Odsetek osób bezrobotnych	6,71%	7,41%	4,46%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej	5,63%	5,18%	2,75%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu i narkomanii	0,58%	0,58%	0,28%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności	2,01%	1,49%	0,63%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	2,64%	2,81%	0,94%
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,14	0,14	0,08
Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	8,11	8,25	4,44
Liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców	4,56	5,52	2,55
Liczba interwencji Straży Miejskiej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	15,01	16,54	8,38
Liczba zdarzeń dot. zniszczenia mienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,05	0,14	0,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie, Komendy Powiatowej Policji.

Wykres 5. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Nowe Miasto wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami

Sfera pozaspołeczna (gospodarcza, środowiskowo, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)

Powierzchnia Podobszaru 3. Nowe Miasto wynosi 48,06 ha, co stanowi 2,9% powierzchni Miasta Czeladź oraz 23,5% powierzchni obszaru rewitalizacji.

Teren Nowego Miasta pełni funkcje mieszkaniowe, przemysłowe i usługowe (w tym w zakresie usług publicznych o znaczeniu ogólnomiejskim oraz ponadlokalnym). W strukturze użytkowania ziemi w Podobszarze 3 dominujący udział posiadają tereny mieszkaniowe (w głównej mierze tereny wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej). To także Podobszar, w którym znajduje się najwięcej mieszkań komunalnych (aż 70% zasobów gminnych).

Jednocześnie Podobszar 3. Nowe Miasto spełnia szereg istotnych funkcji w zakresie usług publicznych. W granicach Podobszaru, przy ul. Szpitalnej, zlokalizowany jest szpital wchodzący w skład Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie. W Podobszarze znajduje się także siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi (przy ul. 17 Lipca 27) oraz funkcjonują miejskie placówki oświatowe i wychowawcze (tj. Przedszkole Publiczne nr 7, Szkoła Podstawowa nr 2 im. M. Konopnickiej), jak również Zespół Szkół Specjalnych w Czeladzi (jednostka organizacyjna powiatu będzińskiego).

Warto zwrócić uwagę, że nie wszystkie gminne budynki użyteczności publicznej działające na terenie Podobszaru 3 są dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Jedynie połowa z nich posiada wyznaczone miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych, z kolei żaden budynek nie ma wyznaczonego miejsca dla rodzin z dziećmi. Biorąc pod uwagę poruszanie się po budynku to jedynie połowa obiektów użyteczności publicznej w Podobszarze jest dostępna dla osób niepełnosprawnych (np. brak różnicy poziomów/podjazd/ winda/platforma/ podnośnik), a jedynie 16% posiada możliwość ominięcia schodów w budynku (winda/platforma/podnośnik). W 40% budynków osoba niepełnosprawna będzie mogła skorzystać ze specjalnie przystosowanej łazienki, natomiast w żadnym z badanych budynków nie ma dostępu do przewijaka dla dzieci.

W północno-zachodniej części Podobszaru 3 znajdują się tereny przemysłowe – Strefa Aktywności Ekonomicznej, położona wzdłuż ulicy Wojkowickiej.

Poza wymienionymi powyżej, Podobszar 3. Nowe Miasto pełni także szereg innych funkcji na rzecz mieszkańców Czeladzi, do których należy zaliczyć funkcje: komunikacyjne (pętla autobusowa przy ul. Wojkowickiej), handlowe (plac targowy przy ul. Miasta Auby i liczne obiekty handlowe) i usługowe. Mieszkańcy jako główny atut Podobszaru wskazywali właśnie jego wielofunkcyjność i łatwy dostęp do zróżnicowanych usług.

„Bardzo duża, jak nie największa dostępność sklepów i usług - to największa zaleta: hala targowa, biedronka, lidl, action, siłownia, fryzjerzy, piekarnia 24h, żabki, ABC, delikatesy, pasmanterie, zoologiczne... no wszystko.”

Respondent ankiety

„Osiedle/miasto tzw. zwarte (krótkich odległości). Inne określenie osiedle/miasto 15 minutowe”

Respondent ankiety

Według danych statystycznych w Podobszarze 3. Nowe Miasto w 2022 roku działały 253 podmioty gospodarcze, co pozwoliło na uzyskanie wskaźnika przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców) na poziomie 7,35, który był wyższy niż średnio w gminie (6,7), a od 2015 roku liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Podobszarze nieznacznie wzrosła (o 1%).

Pomimo dobrej dostępności do usług komercyjnych i wysokiej przedsiębiorczości Podobszaru, zarówno mieszkańcy jak i eksperci zauważają problem zamykania małych działalności gospodarczych, głównie sklepików osiedlowych, które nie wytrzymują konkurencji sklepów wielkopowierzchniowych i dyskontów typu Lidl czy Biedronka. Przyczynia się to także do powstawania pustostanów. Problem ten nie dotyczy jednak lokali miejskich.

„Brak typowych małych sklepów osiedlowych z warzywami i mięsem.”

Respondent ankiety

„Brak drobnych usług typu szewc, zegarmistrz, pralnia”

Respondent ankiety

Wśród problemów najczęściej zgłaszanych przez mieszkańców dla Podobszaru 3 znalazły się trudności z parkowaniem (90% wskazań jako problem i 45% wskazań jako problem o wysokim natężeniu) oraz zły stan techniczny budynków (88% wskazań oraz 33% wskazań jako problem o wysokim natężeniu). Warto podkreślić, że problem ze złym stanem technicznym budynków był podkreślany także przez ekspertów, wskazujących iż kwestią kluczową jest również brak dostępu do sieci centralnego ogrzewania oraz konieczność wymiany sieci wodno-kanalizacyjnej.

„Bardzo duży problem z parkowaniem - problem niby nie społeczny, ale ostatecznie bardzo społeczny, bo totalnie psuje relacje sąsiedzkie (były sytuacje gdzie sąsiad sąsiadowi specjalnie rysował auto lub spuszczał powietrze z opon).”

Respondent ankiety

Kwestią, na którą zwracają uwagę eksperci lokalni w kontekście Podobszaru jest także niska jakość przestrzeni wspólnych, wokół budynków mieszkaniowych (dla 79% ankietowanych mieszkańców również jest to problem, w tym dla 21% problem o dużym nasileniu). Ze względu na brak instytucji kultury (działa tu jedynie filia biblioteki publicznej) usytuowanej w Podobszarze, przestrzenie publiczne, wewnątrzsiedlowe mogłyby stanowić miejsca integracji sąsiedzkiej i aktywności mieszkańców. Wielu respondentów badania zwracało uwagę na konieczność tworzenia przestrzeni publicznych lub półpublicznych dla mieszkańców oraz zapewnienie oferty spędzania czasu wolnego, tak by mogło rozwijać się lokalne życie społeczne, relacje sąsiedzkie.

„Brakuje terenów zielonych, skwerów, nie ma gdzie wyjść na spacer.”

Respondent ankiety

„Większa oferta kulturalna, rozrywkowa, większa ilość miejsc spotkań mieszkańców, w tym kawiarni/restauracji”

Respondent ankiety

„Ta część Czeladzi jest uważana za główną jej część przez bardzo dużo osób. Może miejski fortepian na deptaku na Auby? Może muzyczna droga lub ścieżka rowerowa przy przedszkolu na Auby? Może na terenie Kolegium Pracowników Służb Społecznych lub na terenie osiedla Ogrodowa, czyli w centrum dwóch dużych osiedli od czasu do czasu zorganizować jakąś potańcówkę, są tam akurat place zabaw, więc ludzi na pewno nie będzie brakować.”

Respondent ankiety

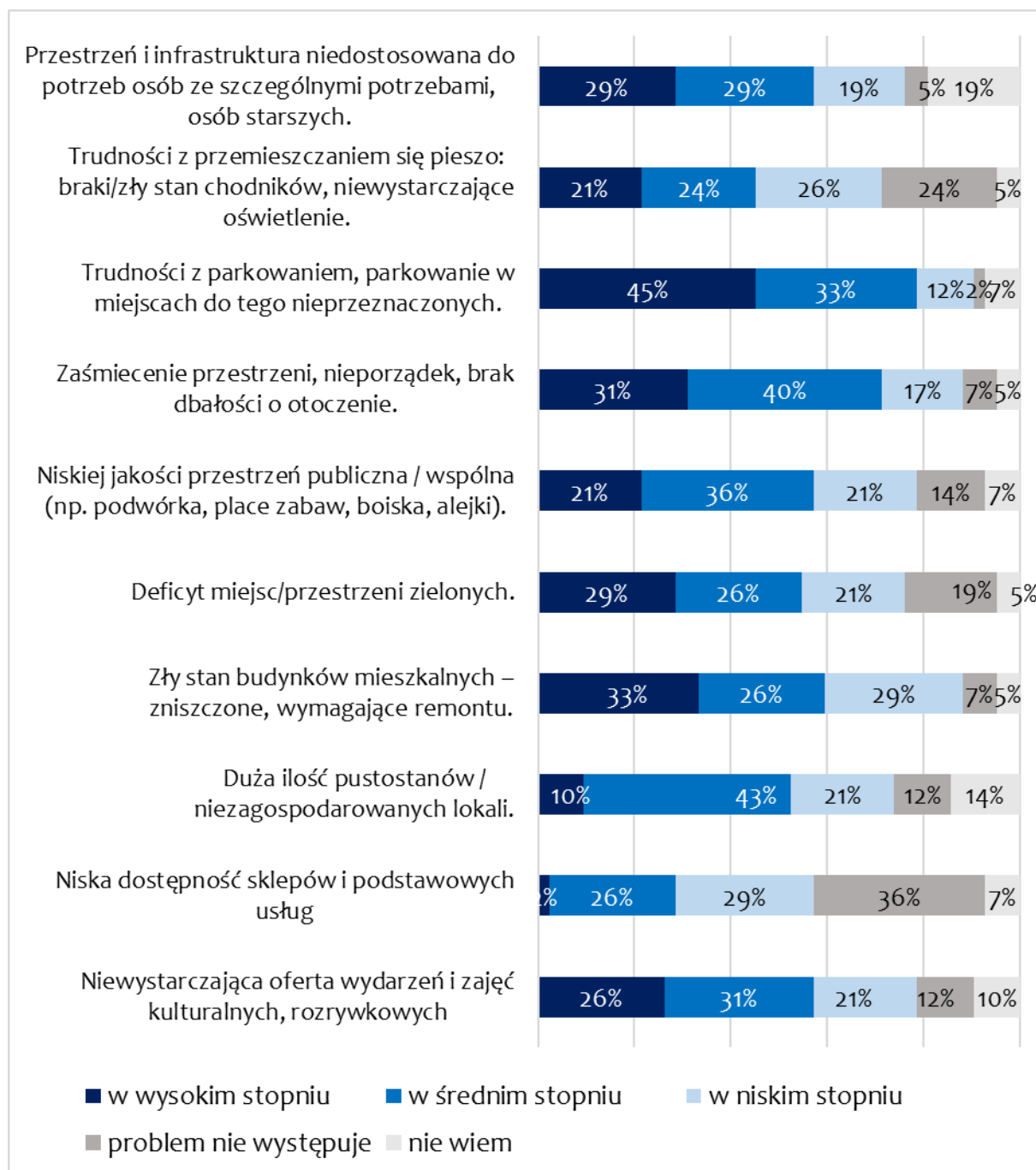
W sferze funkcjonalno – przestrzennej mieszkańcy jako znaczące problemy (o dużym nasileniu) wskazywali także deficyt miejsc zielonych (29%) oraz przestrzeń niedostosowaną do osób ze szczególnymi potrzebami, w tym seniorów.

Tabela 10. Sytuacja w sferach pozaspółecznych Podobszaru 3. Nowe Miasto– zestawienie wskaźników

wskaźniki	Podobszar 3 Nowe Miasto	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w stosunku do 2015 roku	1%	-8%	-15%
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	6,95	7,35	6,70
Średnie roczne stężenie pyłu PM _{2,5} [µg/m ³] (sfera środowiskowa)	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³
Odsetek zasobów komunalnych (mieszkań) w stosunku do całości zasobów komunalnych	70%	81%	100%
Odsetek pustostanów w budynkach komunalnych	3%	4%	5%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z dostosowanym wejściem dla osób ze specjalnymi potrzebami	50%	69%	53%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do osób ze specjalnymi potrzebami	40%	57%	29,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi.

Wykres 6. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Nowe Miasto wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami

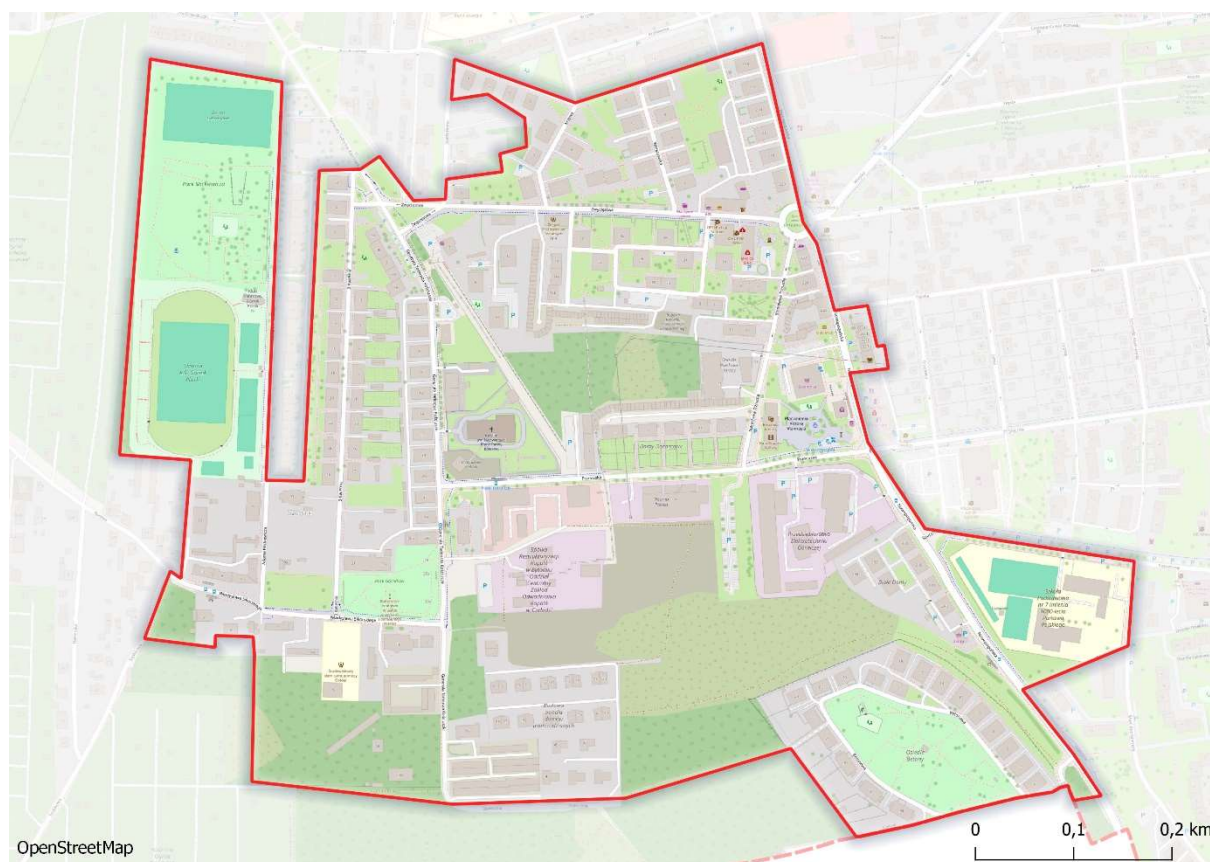
Tabela 11. Główne problemy i potencjały Podobszaru 3. Nowe Miasto

Problemy	Potencjały
<ul style="list-style-type: none"> — Wysoka gęstość zaludnienia przyczyniająca się do eskalacji problemów społecznych – obniżone poczucie bezpieczeństwa, konflikty sąsiedzkie. — Względnie wysoki stopień koncentracji problemów społecznych – ubóstwo, bezrobocie. — Starzejące się społeczeństwo, wymagające wsparcia w zakresie pielęgnacyjnym i aktywizacyjnym. — Niska aktywność społeczna mieszkańców (brak chęci angażowania się w lokalne inicjatywy). — Niska jakość przestrzeni wspólnych, wokół budynków mieszkaniowych. — Deficyt miejsc zielonych, rekreacyjnych. — Niska dostępność do instytucji kultury (brak domu kultury z ofertą skierowaną w szczególności do osób starszych). — Zły stan techniczny budynków mieszkalnych, w tym brak dostępu do sieci centralnego ogrzewania oraz konieczność wymiany sieci wodno-kanalizacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Istnienie dobrych połączeń komunikacyjnych z pozostałymi częściami miasta; — Dobre zaplecze instytucjonalne – na terenie Nowego Miasta funkcjonuje Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej – Szpital w Czeladzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Przedszkole, Szkoła Podstawowa. — Bardzo dobry dostęp do usług i handlu.

Źródło: opracowanie własne

3.4. PODOBSZAR 4. STARE PIASKI

Mapa 8. Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski

Źródło: opracowanie własne

Sfera społeczna

W Podobszarze 4. Stare Piaski w 2022 roku mieszkało 2238 osób, co stanowiło 7,4% mieszkańców całego miasta oraz 40% mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta Czeladź.

Podobszar 4 charakteryzuje się występowaniem szeregu problemów społecznych - 6,4% mieszkańców pozostaje bez pracy (średnia dla miasta 4,5%), prawie 3% osób korzysta ze świadczeń pomocy społecznej, 1% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, a 2% z tytułu ubóstwa. Wśród klientów pomocy społecznej względnie dużą grupą są także osoby borykające się z uzależnieniem (alkohol i narkotyki). Problem nadużywania alkoholu zauważyli również respondenci badania ankietowego (występuje w Podobszarze zdaniem 88% ankietowanych, ale głównie w średnim stopniu (55%).

„Duża liczba osób z marginesu społecznego (pijących pod kamienicą piwo, robiących bałagan (...), osoby nietrzeźwe zataczające się po chodnikach (nie jest ich dużo, ale jak się zdarzy to człowiek zwraca uwagę)”

Respondent ankiety

Według ekspertów Podobszar 4. Stare Piaski, pomimo, iż w statystykach nie jest to bardzo zauważalne, jest jednym z najbardziej zdegradowanych społecznie fragmentów miasta. Rodziny mieszkające w Podobszarze to często rodziny wieloproblemowe, dotknięte przemocą skierowaną zarówno do dzieci jak i partnerów/współmałżonków, która często jest powiązana z nadużywaniem alkoholu czy innych używek. Zdarza się, że mieszkańcy żyją tu bez podstawowych mediów, w tym prądu, który został odłączony na skutek braku płatności. Eksperci dostrzegają problem dostępności narkotyków i dopalaczy, który w 2023 r. skutkował kilkoma zgonami. Sami mieszkańcy zauważają także konieczność realizacji działań skierowanych do ludzi młodych, aby pokazać im możliwości innego życia.

„[Konieczne jest stworzenie] zajęć dla młodzieży nastoletniej typu świetlica gdzie pracowałiby psychologowie, pedagodzy specjaliści ludzie kochający tych, często niegrzecznych, głośnych, najmądrzejszych ANIOŁKÓW.”

Respondent ankiety

„[Konieczne jest] organizacja zajęć dla nastolatków z tematyką, która idzie z postępem i z takimi ludźmi. Często dzieciaki wolą wyjść z domu, błąkać się po klatkach, pustostanach, bo albo nie chcą spędzać czasu w domu albo nie mają możliwości, bo rodzice wzięli kasę i właśnie odbywa się libacja. Niech gotują wspólnie, przyjemne z pożytecznym, niech czytają wiersze, uczą się jazdy na rolkach i desce (...) itp.”

Respondent ankiety

W Podobszarze 4. Stare Piaski liczba popełnionych przestępstw i wykroczeń jest wyższa niż średnio dla miasta. Wskaźnik przestępczości (tj. liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców) w 2022 roku wyniósł tu 7,15 przy średniej dla miasta 4,44. Również liczba wykroczeń (5,27) oraz interwencji Straży Miejskiej (13,58) była znacząco wyższa niż średnia dla miasta (odpowiednio 2,55 oraz 8,38). 76% ankietowanych mieszkańców zwróciło uwagę na ten problem, choć większość (34%) uznała, że jest to problem o niskim natężeniu.

„[Konieczne jest] zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców. Podpalenia śmietników na osiedlach i włamania do mieszkań powodują duży strach mieszkańców.”

Respondent ankiety

Podobnie jak w pozostałych podobszarach rewitalizacji Podobszar 4. Stare Piaski podlega intensywnemu procesowi starzenia się społeczności. Zwracają uwagę na to zarówno eksperci, jak również mieszkańcy – 86% ankietowanych wskazało, że starzenie się społeczeństwa jest problemem w tym Podobszarze, z czego 34% uznało problem za bardzo duży, a 38% za średni.

Eksperti lokalni zauważają także kwestię braku utożsamiania się lokalnej społeczności Piasków z Miastem Czeladź. Mieszkańcy Podobszaru czują się mieszkańcami Piasków, niechętnie integrując się z innymi dzielnicami. Zdaniem samych mieszkańców problemem jest również niewielkie zaangażowanie w podejmowanie inicjatyw lokalnych (według co piątego ankietowanego jest to problem w wysokim nasileniu). Co ciekawe, aktywność społeczna mierzona frekwencją wyborczą jest w Podobszarze dość wysoka. W 2018 roku na pięć obwodów wyborczych obejmujących teren Starych Piasków, w trzech frekwencja była wyższa niż średnia dla miasta. W 2020 roku w wyborach prezydenckich już tylko w 75

jednym obwodzie (21) frekwencja była zdecydowanie wyższa niż średnia miasta i ponownie dwa obwody przyjęły wartości niższe niż średnia.

Dzieci mieszkające w Podobszarze 4 Stare Piaski uczęszczają (zgodnie z obwodami) do dwóch szkół podstawowych – Szkoły Podstawowej nr 5 im. Polskiej Macierzy Szkolnej oraz Szkoły Podstawowej nr 7 im. Bajkowej Przygody (której budynek znajduje się na Podobszarze rewitalizacji Stare Piaski).

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 7 osiągają dobre wyniki w nauce. W roku szkolnym 2021/2022 w egzaminie ósmoklasisty uczniowie szkoły osiągnęli wyniki lepsze niż średnia dla gminy z języka angielskiego (75%, w gminie 67%) oraz matematyki (53%, w gminie 49%). W omawianym roku szkolnym jedynie 1 uczeń nie dostał promocji do następnej klasy, a 1 uczeń nie został sklasyfikowany. Uczniowie w szkole odznaczyli się także dobrą frekwencją na poziomie 84,6% (jedna z najwyższych ze wszystkich szkół w Czeladzi).

Warto nadmienić, że do Szkoły Podstawowej nr 7 w grudniu 2022 roku uczęszczało 12 dzieci z Ukrainy – uchodźców, co stanowiło 11% wszystkich uchodźców uczęszczających do szkół podstawowych w mieście.

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 5 w roku szkolnym 2021/2022 osiągnęli w egzaminie ósmoklasisty wyniki lepsze niż średnia gminy w egzaminie z matematyki (56%). W przypadku egzaminu z języka angielskiego (66%) średni wynik uczniów był nieznacznie niższy niż średni dla gminy (67%), podobnie jak w przypadku egzaminu z języka polskiego (54% przy średniej dla gminy 59%). W roku szkolnym 2021/2022 2 uczniów nie otrzymało promocji do następnej klasy, a średnie frekwencja obecności uczniów wyniosła 82,47% i była nieznacznie niższa na tle pozostałych szkół.

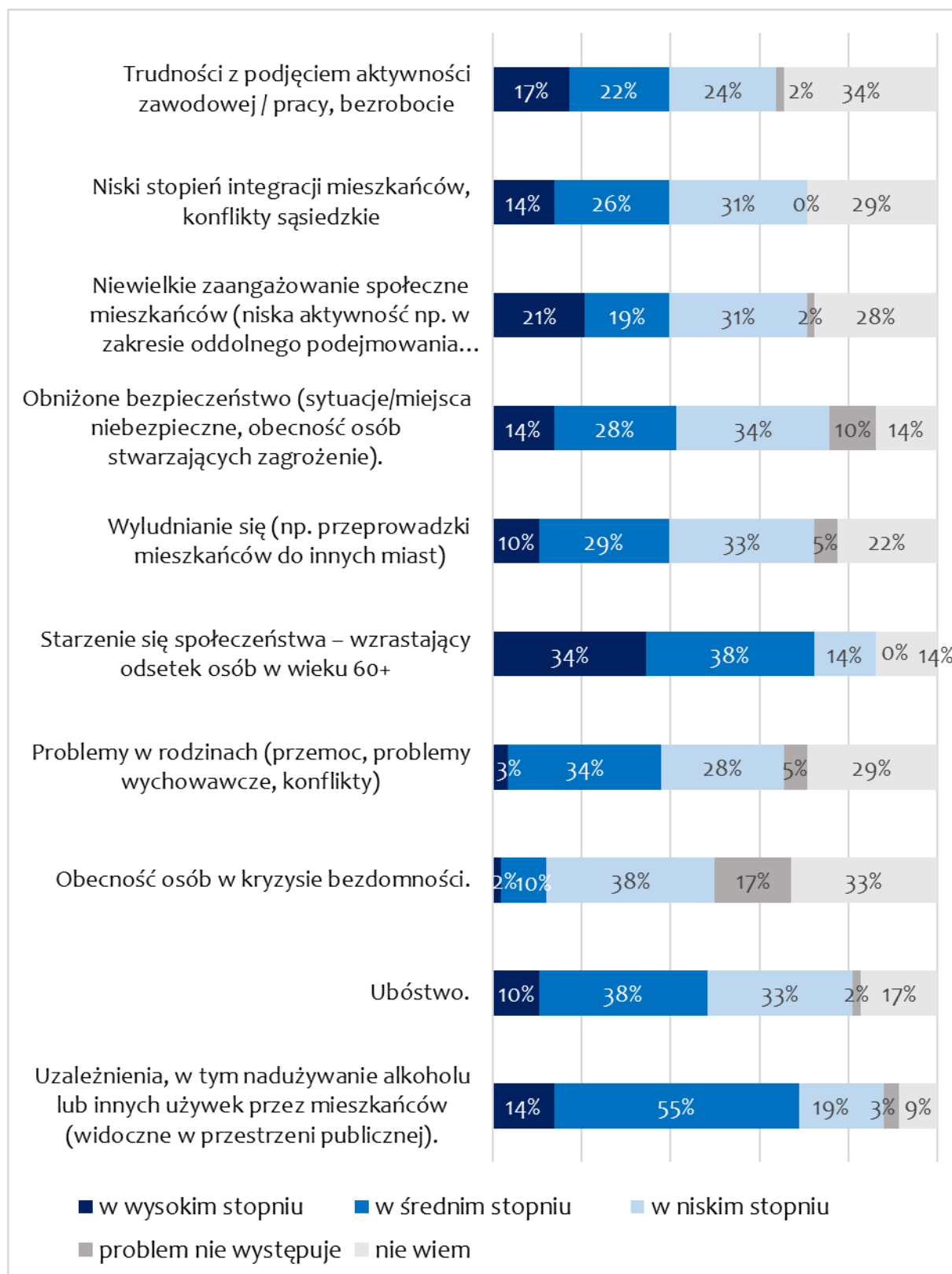
W Szkoły Podstawowej nr 5 pod koniec 2022 roku czytało się 23 dzieci z Ukrainy – uchodźców, co stanowiło 22% wszystkich uchodźców uczęszczających do szkół podstawowych w mieście.

Tabela . Sytuacja społeczna Podobszaru 4.Stare Piaski – zestawienie wskaźników

Wskaźniki	Podobszar Stare Piaski	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Odsetek osób bezrobotnych	6,39%	7,41%	4,46%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej	2,95%	5,18%	2,75%
Odsetek mieszkańców Podobszaru korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu i narkomanii	0,45%	0,58%	0,28%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności	0,98%	1,49%	0,63%
Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	2,01%	2,81%	0,94%
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,00	0,14	0,08
Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	7,15	8,25	4,44
Liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców	5,27	5,52	2,55
Liczba interwencji Straży Miejskiej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	13,58	16,54	8,38
Liczba zdarzeń dot. zniszczenia mienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,13	0,14	0,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie, Komendy Powiatowej Policji.

Wykres 7. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Piaski wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami

Sfera pozaspółeczna (gospodarcza, środowiskowo, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)

Stare Piaski są obszarem pełniącym przede wszystkim funkcje mieszkaniowe, a także w mniejszej skali funkcje usługowe i przemysłowe. W strukturze użytkowania na rozpatrywanym Podobszarze dominujący udział mają tereny mieszkaniowe (głównie tereny zabudowy wielorodzinnej), które obejmują dawne osiedla i kolonie robotnicze (budynki położone m.in. przy ulicach: 3 Kwietnia, Tadeusza Kościuszki, Francuskiej, Warszawskiej, Krzywej, Betonowej), a także osiedla współczesnej zabudowy mieszkaniowej (np. bloki mieszkalne przy ul. Zwycięstwa).

Rysunek 14. Zabytkowy budynek mieszkaniowy przy ul. Tadeusza Kościuszki na osiedlu Stare Piaski.

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Rysunek 15. Zabytkowy budynek mieszkaniowy na ul. Tadeusza Kościuszki na osiedlu Stare Piaski (niezamieszkały).

Źródło: zdjęcie własne, spacer badawczy

Znaczna część budynków usytuowanych w Podobszarze 4 (tj. zabudowa przykopalnianego osiedla robotniczego Piaski) została wpisana do rejestru zabytków. Do rejestru zabytków wpisany został także zespół zabudowań parafii kościoła p.w. Matki Bożej Bolesnej (położony przy skrzyżowaniu ulic Tadeusza Kościuszki i Francuskiej).

W południowej części Podobszaru znajdują się tereny przemysłowe (tj. tereny dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Czeladź”), z kolei w zachodniej części Starych Piasków zlokalizowane są tereny sportowe i rekreacyjno-wypoczynkowe (stadion sportowy oraz park przy ul. Adama Mickiewicza). Ponadto w granicach Podobszaru znajduje się Szkoła Podstawowa nr 7 wraz z zapleczem sportowym oraz instytucje kultury – Filia biblioteki oraz Kopalnia Kultury.

Według uzyskanych danych większość obiektów użyteczności publicznej funkcjonujących w Podobszarze 4 dostosowanych jest do osób ze szczególnymi potrzebami. 75% budynków posiada miejsca postojowe dla ON, jednak przy żadnej lokalizacji nie znajdują się miejsca postojowe dla rodzin z dziećmi. Również 75% budynków ma zapewniony dostęp (wejście) dla osób z niepełnosprawnością, a wszystkie budynki użyteczności publicznej w Podobszarze są dostosowane do poruszania się osób z niepełnosprawnościami (partery). W połowie analizowanych budynków brakuje natomiast możliwości ominięcia schodów za pomocą platformy lub windy, a w 66% budynków nie ma toalety, która byłaby dostosowana do potrzeb ON.

Dla mieszkańców do atutów Podobszaru zaliczają się spokój, piękna, zabytkowa architektura oraz dostępna oferta kulturalna (bliskość Kopalni Kultury) i sportowa (stadion obok osiedla).

Wśród zdiagnozowanych problemów natury przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej należy wymienić degradację techniczną budynków będących częścią historycznego układu urbanistycznego, niską jakość przestrzeni publicznych, niedostatecznie rozbudowaną infrastrukturę rekreacyjną oraz niedostatek miejsc spotkań.

Problemem występującym na terenie Starych Piasków jest także brak dostępu budynków do zbiorczej sieci ciepłowniczej (żaden z budynków komunalnych usytuowanych w Podobszarze 4 nie posiada podłączenia) oraz konieczność termoizolacji większości obiektów. Zwrócono również uwagę na konieczność podjęcia działań na rzecz

modernizacji sieci kanalizacyjnej oraz doprowadzenia jej do części budynków (w części dzielnicy Stare Piaski nie ma dostępu do sieci kanalizacyjnej).

„Kanalizacja nie działa poprawnie. Brak w niektórych miejscach kanalizacji miejskiej.”

Respondent ankiety

W 2022 roku w Podobszarze 4. Stare Piaski działało 114 podmiotów gospodarczych, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje wartość 6,95. Tak mierzony wskaźnik przedsiębiorczości był nieznacznie wyższy od średniej dla Miasta Czeladź.

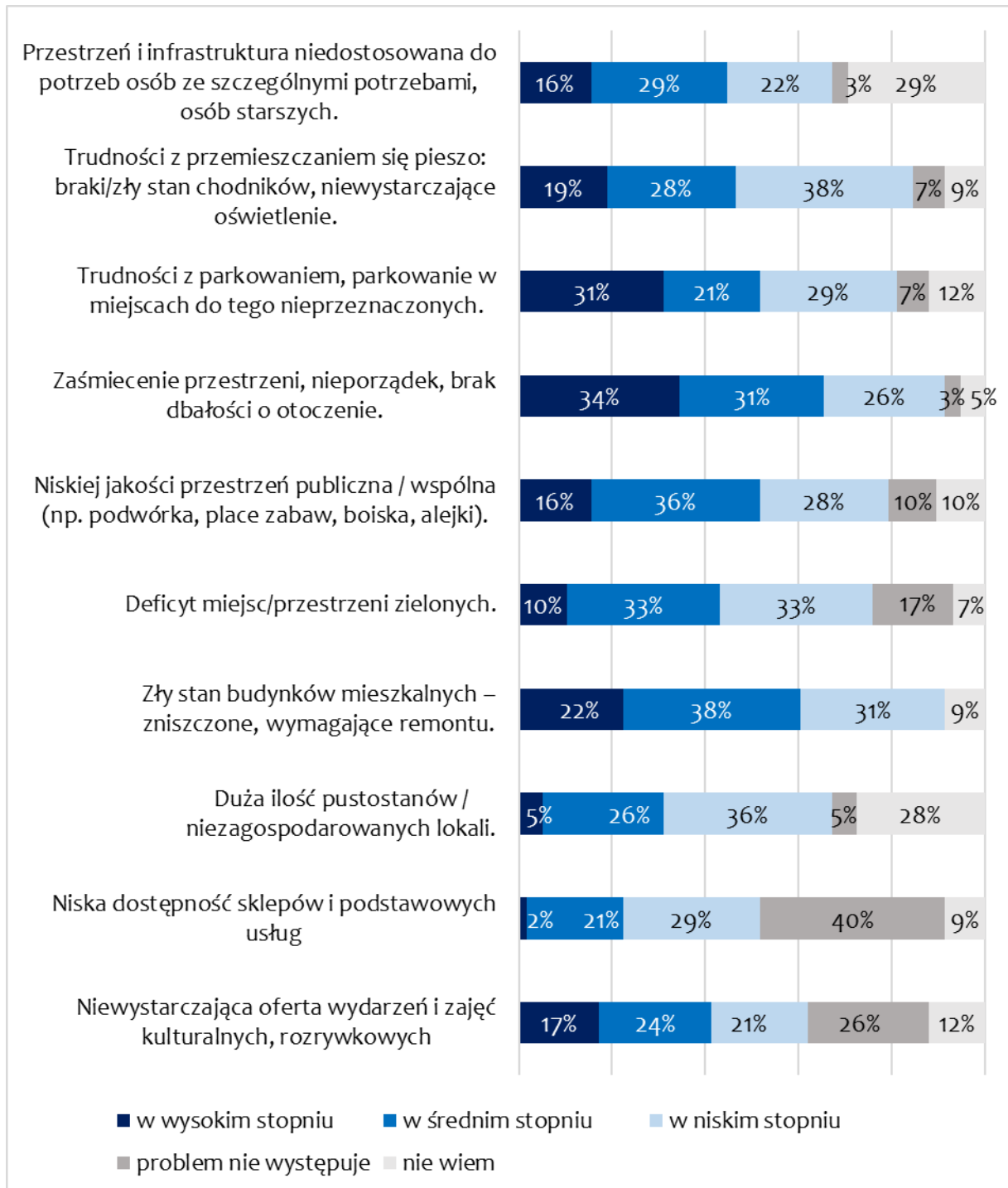
Podobszar 4. Stare Piaski cechuje się wieloma problemami w sferze środowiskowej. Ze względu na lokalizację w południowo – wschodniej części miasta dużej liczby zakładów przemysłowych, obszar ten jest zagrożony emisją zanieczyszczeń z tychże ośrodków, w tym zanieczyszczeniem gleb. Zakłady przemysłowe są również źródłami hałasu; hałas ten ma jednak znaczenie lokalne i nie oddziałuje na inne obszary miasta.

Tabela 12. Sytuacja w sferach pozaspołecznych Podobszaru 4. Stare Piaski – zestawienie wskaźników

Wskaźniki	Podobszar 4 Stare Piaski	Obszar rewitalizacji	Miasto Czeladź
Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w stosunku do 2015 roku	-2%	-8%	-15%
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	5,09	7,35	6,70
Średnie roczne stężenie pyłu PM _{2,5} [µg/m ³] (sfera środowiskowa)	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³	20,5 - 25,4 µg/m ³
Odsetek zasobów komunalnych (mieszkań) w stosunku do całości zasobów komunalnych	1%	81%	100%
Odsetek pustostanów w budynkach komunalnych	7%	4%	5%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z dostosowanym wejściem dla osób ze specjalnymi potrzebami	75%	69%	53%
Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą dostosowaną do osób ze specjalnymi potrzebami	33%	57%	29,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Czeladzi.

Wykres 8. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Piaski wg badań ankietowych z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety z mieszkańcami

Tabela 13. Główne problemy i potencjały Podobszaru 4. Stare Piaski

Problemy	Potencjały
<ul style="list-style-type: none"> — Wyróżniająca się negatywnie na tle miasta ul. Betonowa oraz Nowopogońska jako skupisko ludzi zagrożonych wykluczeniem (alkohol, ubóstwo, uzależnienia). 	<ul style="list-style-type: none"> — Istnienie obiektów zabytkowych, posiadających interesującą architekturę oraz układ urbanistyczny będący w rejestrze zabytków – nieodkryta i nieekspozowana przestrzeń miasta.
<ul style="list-style-type: none"> — Wyobcowanie społeczności Piasków od mieszkańców pozostałych części miasta, poczucie odrębności od Czeladzi. 	<ul style="list-style-type: none"> — Występujące tereny zielone i rekreacyjne znajdujące się na terenie Starych Piasków – stadion sportowy oraz park przy ul. Mickiewicza.
<ul style="list-style-type: none"> — Starzejące się społeczeństwo, wymagające wsparcia w zakresie pielęgnacyjnym i aktywizacyjnym. 	<ul style="list-style-type: none"> — Dobra lokalizacja – sąsiedztwo Katowic i Sosnowca oraz dobre połączenia komunikacyjne.
<ul style="list-style-type: none"> — Niski stopień aktywności społecznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> — Optymalna ilość instytucji publicznych, w tym obiektów pomocy społecznej, szkoły i przedszkoli.
<ul style="list-style-type: none"> — Znaczny stopień degradacji technicznej budynków, w tym budynków będących częścią zabytkowego układu urbanistycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> — Aktywność społeczna lokalnych instytucji m.in. Kopalnia Kultury, parafia p.w. Matki Bożej Bolesnej.
<ul style="list-style-type: none"> — Niski stopień jakości przestrzeni publicznych i półpublicznych znajdujących się wokół budynków mieszkalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — Szkoła Podstawowa nr 7 - instytucja publiczna mająca pozytywny wpływ na dzieci mieszkające w okolicy – wysoki poziom nauczania, aktywność społeczna.
<ul style="list-style-type: none"> — Niedostatecznie rozbudowana infrastruktura rekreacyjna oraz niedostatek miejsc spotkań. 	
<ul style="list-style-type: none"> — Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i gleb, związany z emisją zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych. 	

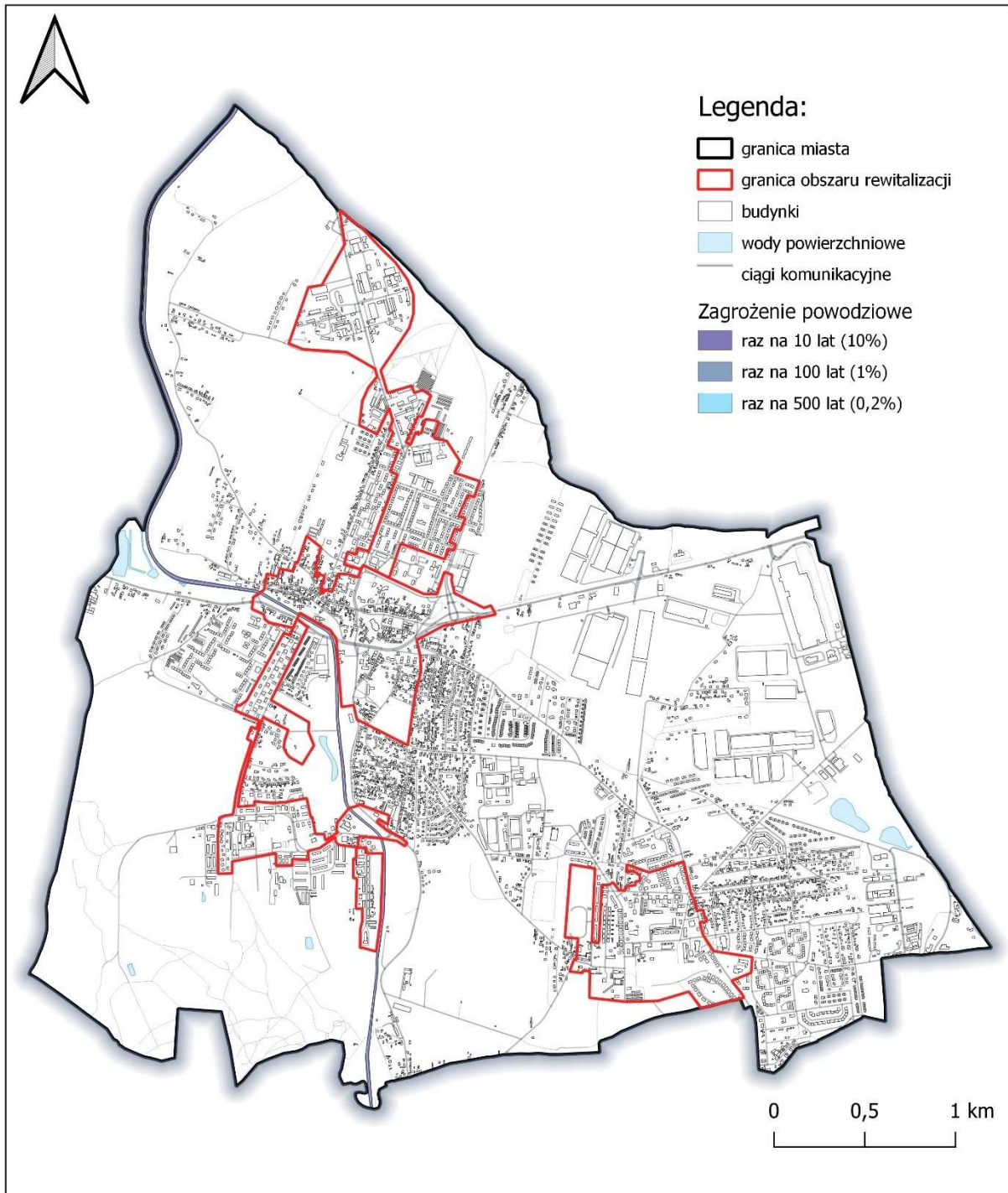
Źródło: opracowanie własne

3.5. Sieć hydrologiczna – zagrożenia powodziowe

Na podstawie map zagrożenia powodziowego, udostępnionych do publicznej wiadomości na Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury w dniu 7 września 2022 r., obszar rewitalizacji wyznaczony w gminie Czeladź nie został zidentyfikowany jako podatny na zagrożenie powodziowe.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne, obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary o wysokim ryzyku, gdzie prawdopodobieństwo to wynosi 10%. Ponadto obszary szczególnego zagrożenia obejmują tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w których istnieją wały przeciwpowodziowe, a także wyspy i przymuliska (o których mowa w art. 224 tej samej ustawy), stanowiące działki ewidencyjne oraz pasy techniczne.

Rysunek 16. Zagrożenie powodziowe na terenie Miasta Czeladź

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz BDOT10K

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

4.1. Wizja Podobszaru 1. Stare Miasto

Podobszar rewitalizacji Stare Miasto to miejsce piękne pod względem architektury, ale także funkcjonalne, służące integracji mieszkańców. Znajdujące się tu instytucje publiczne (Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej, biblioteka, Urząd Miasta) działają aktywnie na rzecz mieszkańców oraz wspierają rozwój organizacji pozarządowych poprzez zapewnienie im przestrzeni do aktywności, ale także wsparcie merytoryczne. Wspólne działania sektora samorządowego i pozarządowego zapewniają pomoc i integrację społeczną różnym grupom mieszkańców, w tym przede wszystkim osobom starszym (seniorom), młodym, osobom z niepełnosprawnością, osobom ze specjalnymi potrzebami.

4.2. Wizja Podobszaru 2. Kolonia Saturn

Podobszar rewitalizacji Kolonia Saturn jest miejscem, które buduje markę Miasta Czeladź. Swoim potencjałem – wspaniale odnowionych przestrzeni i obiektów postindustrialnych przyciąga mieszkańców całego miasta oraz turystów, dzięki czemu możliwy jest rozwój oddolnej przedsiębiorczości – powstają punkty usługowe i gastronomiczne. Odnowione i uporządkowane tereny przemysłowe przyczyniają się także do podniesienia atrakcyjności gospodarczej miasta, przyciągając swoją ofertą nowych inwestorów, a powstały obiekt inkubatora przedsiębiorczości wspiera lokalną społeczność. Mieszkańcy mają możliwość znalezienia pracy „na miejscu”, dzięki czemu zmniejsza się problem bezrobocia oraz migracji mieszkańców. Działające tu instytucje publiczne (Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej czy Mediateka) animują mieszkańców, organizując działania pomocowe i aktywizujące.

4.3. Wizja Podobszaru 3. Nowe Miasto

Podobszar rewitalizacji Nowe Miasto to miejsce, w którym przyjemnie się mieszka – istnieje dostęp do różnego typu usług, zarówno komercyjnych jak i publicznych. Na osiedlach powstają nowe miejsca integracji społecznej – społeczne ogrody – tworzone przy współpracy samorządu i lokalnych spółdzielni mieszkaniowych. Działające tu instytucje publiczne (oddział biblioteki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoła podstawowa) aktywnie działają na rzecz lokalnej społeczności.

4.4. Wizja Podobszaru 4. Stare Piaski

W Podobszarze rewitalizacji Stare Piaski następują procesy reintegracji społeczności lokalnej. Sama dzielnica – ze względu na szczególne walory przestrzenne i kulturowe, podlega procesom stopniowej waloryzacji (zarówno w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jak i technicznej), co wymaga współdziałania szeregu podmiotów (wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, zarządców sieci, samorządu, organizacji). Powstałe przestrzenie publiczne i półpubliczne poprawiają jakość życia mieszkańców – pozwalają na integrację, a zmodernizowane obiekty kulturalne i sportowe oraz ich oferta zachęcają do aktywności. Mieszkańcy Starych Piasków chętnie angażują się w programy społeczne oraz stają się świadomymi aktorami życia społecznego biorąc czynny udział w kształtowaniu swojego miasta.

5. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź wyznaczono cel główny, który otrzymał brzmienie:

Cel główny:

Ożywienie społeczne i gospodarcze oraz rozwój infrastrukturalno-przestrzenny obszaru rewitalizacji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, przy udziale lokalnej społeczności poprzez realizację projektów służących minimalizacji zjawisk kryzysowych, zaistniałych na wskazanych obszarach Miasta.

Cel strategiczny 1. Wspieranie integracji oraz aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

- C.1.1. Podejmowanie działań na rzecz reintegracji i aktywizacji grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnością i osób starszych.
- C.1.2. Rozwój oferty społecznej i kulturalnej zachęcającej mieszkańców do aktywności i włączenia się w życie społeczne.
- C.1.3. Wsparcie inicjatyw oddolnych i wzmocnienie organizacji III sektora.
- C.3.4. Tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej.

Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na komfort i jakość życia mieszkańców.

- C.2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- C.2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.
- C.2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.
- C.2.4. Poprawa dostępności do instytucji publicznych i ich oferty dla osób ze szczególnymi potrzebami.

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

6.1. Lista Planowanych Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych

Poniżej w tabeli zaprezentowano wszystkie przedsięwzięcia podstawowe, które zaplanowano do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź. W dalszej części rozdziału znajduje się szczegółowy opis każdego z tych przedsięwzięć w formule karty zadania.

Prezentowane zadania stanowią pokłosie partycypacyjnego charakteru prowadzonego procesu, w większości zostały przedstawione przez interesariuszy biorących udział w procesie (konsultacjach społecznych, warsztatach).

Tabela 14. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Numer zadania	Nazwa zadania	Podobszar rewitalizacji
1.1.	Aktywizacja osób starszych – prowadzenie zajęć Klubu Seniora	Podobszar 1
1.2.	Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Czeladzi	Podobszar 1
2.1.	Zajęcia dla seniorów – poprawa aktywności społecznej osób starszych	Podobszar 2
2.2.	Remont zabytkowego budynku przy ul. 21 listopada 10 z przeznaczeniem na cele społeczne i gospodarcze	Podobszar 2
2.3.	Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości /centrum nowoczesnych technologii i biznesu – utworzenie oferty szkoleniowo-doradczej dla przedsiębiorców	Podobszar 2
2.4.	Kontynuacja rewitalizacji obszaru dawnej Kopalni Saturn – remont obiektu nadszybia z przeznaczeniem go na cele gospodarcze	Podobszar 2

2.5.	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku zaplecza Amfiteatru Grabek w Czeladzi na potrzeby kawiarni wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną	Podobszar 2
2.6.	Adaptacja budynku dawnej Straży Pożarnej na potrzeby obsługi turystów i odwiedzających postindustrialny kompleks byłej Kopalni Saturn w Czeladzi	Podobszar 2
2.7.	Adaptacja budynku byłych warsztatów mechanicznych Kopalni Saturn w Czeladzi na cele społeczne – budowa basenu	Podobszar 2
2.8.	Adaptacja istniejącego budynku po zespole szkół technicznych na budynek mieszkalny wraz z zagospodarowaniem terenu	Podobszar 2
2.9	Konserwacja zabytkowego budynku szybu nr II dawnej kopalni „Saturn” w Czeladzi, ul. Dehnelów	Podobszar 2
3.1.	Zajęcia dla seniorów – poprawa aktywności społecznej osób starszych	Podobszar 3
3.2.	Remont budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	Podobszar 3
4.1.	Aktywizacja młodych mieszkańców dzielnicy Piaski	Podobszar 4
4.2.	Wróćmy do korzeni – program integracji mieszkańców Starych Piasków	Podobszar 4
4.3.	Remont Stadionu sportowego im. Józefa Pawełczyka w Czeladzi z zachowaniem jego górniczego charakteru	Podobszar 4
4.4.	Remont starej plebanii przy kościele pw. Matki Boskiej Bolesnej w Czeladzi Piaskach na cele społeczne	Podobszar 4
4.5	Rozbudowa budynku Kopalni Kultury w Czeladzi	Podobszar 4
4.6.	Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w dzielnicy Stare Piaski w części zachodniej	Podobszar 4
5.1.	Ogrody społeczne – miejsca integracji i aktywizacji społecznej	OR

5.2.	Tożsamość i wspólnotowość lokalna istotą budowania lokalnej społeczności w obszarze rewitalizacji	OR
5.3.	Wsparcie osób wykluczonych, niepełnosprawnych, starszych - stworzenie miejsc spotkań, w tym likwidacja barier architektonicznych w istniejących budynkach	OR
5.4.	Zagospodarowanie miejsc (na siedziby) dla lokalnych organizacji pozarządowych	OR
5.5.	Bezpieczny senior	OR
5.6.	Organizowanie społeczności lokalnej w obszarze rewitalizacji	OR
6.1.	Modernizacja Hali MOSiR w Czeladzi	Poza OR

Źródło: opracowanie własne

Zadanie 1.1.**Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto**

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Aktywizacja osób starszych – prowadzenie zajęć Klubu Seniora

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

W Podobszarze Stare Miasto jednym z głównych problemów społecznych jest postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Osoby starsze wymagają zaopiekowania zarówno pod względem zagospodarowania czasu wolnego, jak również utrzymywania dobrej kondycji psycho-ruchowej (profilaktyka zdrowotna).

Koncepcja zadania:

Projekt Klubu zakłada aktywizację i integrację seniorów. Klub będzie systematycznie prowadził warsztaty: multimedialne, muzyczne, taneczne, ceramiczne, kulinarne, rękodzieła, ekologiczne, sportowe, językowe oraz wydarzenia integracyjne tj. wycieczki, wyjazdy do teatru, kina, pikniki. Podejmowane działania mają przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i ekonomicznemu poprzez organizację czasu wolnego seniorom. Dodatkowo Klub Seniora będzie prowadził warsztaty:

- ruchowe - joga i gimnastyka, które pozwolą na zwiększenie sprawności fizycznej – przeznaczone dla seniorów;
- zdrowego stylu życia – przeciwdziałanie otyłości i cukrzycy – przeznaczone dla seniorów;
- gier planszowych - rozwój strategicznego myślenia, pobudzanie pamięci – przeznaczone dla seniorów.

Zajęcia w Klubie Seniora będą się odbywać co najmniej raz w tygodniu. Planowanych jest 120 spotkań.

Wykonawca usługi polegającej na prowadzeniu Klubu Seniora zostanie wyłoniony na zasadach określonych w ustawie z 24.04.2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie lub w oparciu o art. 15a ustawy o spółdzielniach socjalnych. Działania będą organizowane przez wyłonioną organizację, która zapewni kadre.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. W miejscach realizacji zadań zapewnione będą miejsca parkingowe dla osób z

niepełnosprawnościami, podjazd, winda, odpowiedniej szerokości przejścia, dostosowane pomieszczenia. Oferta będzie dostosowywana do zdiagnozowanych potrzeb (przykładowe działania, jakie mogą zostać zastosowane obejmą: adekwatne materiały, formy przekazu, godziny spotkań itp.). Potrzeby te będą diagnozowane wśród odbiorców i będą stanowić podstawę pod dobór adekwatnych, konkretnych działań wspierających lub dostosowawczych.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się poprawy jakości życia seniorów mieszkających w Podobszarze rewitalizacji. Efekty zadania będą skupione zarówno na kwestiach włączenia społecznego seniorów, jak również utrzymaniu tej grupy w dobrej kondycji fizycznej i psychicznej.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

— Sfera społeczna

WSKAŹNIKI

— Liczba przeprowadzonych warsztatów, spotkań, wydarzeń (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

CUSiAL, Rynek 22

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
Centrum usług Społecznościowych i
Aktywności Lokalnej

PARTNERZY W REALIZACJI

Organizacje pozarządowe

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024 - 2030

SZACUNKOWY KOSZT

300.000,00 zł

Zadanie 1.2.**Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto**

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Czeladzi

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Kościół parafialny pw. Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika to rzymskokatolicki kościół parafialny z początku XX wieku, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego (nr rej.: A/747/2021 z 14.01.2021 – woj. śląskie; nr A-1269/81 z 10.12.1981 - woj. katowickie), należący do dekanatu czeladzkiego diecezji sosnowieckiej. Jest to kościół reprezentujący cechy stylu neoromańskiego, wzniesiony w latach 1904–1913, według projektu architektów: Tomasza Pajzderskiego i Hugona Kudera. Aktualny stan zabytku należy określić jako zły.

Obiekt wymaga podjęcia działań remontowych i modernizacyjnych. Szczególne zagrożenie dla zabytku stanowi stan dachu, w szczególności zbutwiała i zniszczona konstrukcja drewniana dachu, której stan może w bliskim czasie doprowadzić do bezpośredniego zagrożenia dla zabytku oraz osób przebywających w kościele, a w konsekwencji doprowadzi do wyłączenia obiektu z użytku. Poza konstrukcją drewnianą dachu zniszczeniu uległo również poszycie dachu, które wymaga kompleksowej naprawy (w tym częściowej wymiany). Zaznaczyć należy, że stan poszycia dachu jest na tyle zły, że kilkakrotnie doprowadził do zalania obiektu, w tym do nieodwracalnego uszkodzenia zabytkowej polichromii o znacznej wartości zabytkowej. Naprawy wymaga także orynowanie.

Koncepcja zadania:

Zaplanowana inwestycja obejmie częściowy remont więźby dachowej, poszycia oraz orynowania. W części dachu planowana jest wymiana/naprawa poszycia dachowego wraz z niezbędnymi pracami ciesielskimi i dekarскими. W części dachu nad nawą główną oraz dachami bocznymi nawy głównej planowana jest naprawa poszycia, wymiana/naprawa rynien oraz impregnacja i naprawa więźby dachowej.

Przed rozpoczęciem inwestycji konieczne jest sporządzenie stosownej dokumentacji projektowej oraz uzyskanie pozwolenia na budowę. Inwestycja wpisuje się w plan kompleksowego odnowienia zabytku.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Nie dotyczy.

Efekt zadania:

Zaplanowany remont przyczyni się bezpośrednio do zachowania dziedzictwa materialnego miasta Czeladzi, ważnego dla lokalnej społeczności. Zadanie przyczyni się także do poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z obiektu - parafian.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI

- Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Ul. Bolesława Pierńkowskiego 1, Czeladź

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Parafia pw. świętego Stanisława Biskupa
i Męczennika

PARTNERZY W REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024 - 2026

SZACUNKOWY KOSZT

1.339.000,00 zł

Zadanie 2.1**Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn**

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Zajęcia dla seniorów – poprawa aktywności społecznej osób starszych

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Podobszar Kolonia Saturn podlega silnemu procesowi starzenia się społeczeństwa. Proces starzenia się dokonuje wielu zmian w organizmie osoby starszej. Nie wszystkie z nich są odwracalne. Jednak część z nich możemy zatrzymać lub też spowolnić poprzez działania prewencyjne. Do takich działań zalicza się między innymi regularna aktywność seniora. Istnieje potrzeba zapewnienia oferty osobom starszym, która będzie utrzymywała ich w dobrej kondycji psychospołecznej – aby jak najdłużej mogli utrzymać samodzielność w swoim środowisku zamieszkania.

Koncepcja zadania:

Zadanie polega na prowadzeniu działań Klubu Seniora, skierowanego do osób starszych, w szczególności zamieszkujących Podobszar Kolonia Saturn. Usługa społeczna realizowana będzie w Klubie Seniora przy ul. Biedermanna 2 i organizowana przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi. W Klubie Seniora będą prowadzone dla seniorów m.in. taniec terapeutyczny z elementami relaksacji, zumba dla seniora, wieczorki taneczne, studio active, gimnastyka kręgosłupa, nordic woking, pływanie i aqua aerobic, rehabilitacja, zajęcia z psychologiem, zajęcia rękodzielnicze (szydełkowanie, haft, zajęcia florystyczne, plastyczne), zajęcia komputerowe połączone z obsługą smartfona, wycieczki integracyjne.

Zajęcia w Klubie Seniora będą się odbywać co najmniej raz w tygodniu. Działania będą organizowane przez pracowników Ośrodka i częściowo zlecane podmiotom zewnętrznym.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. W miejscach realizacji zadań zapewnione będą miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, podjazd, winda, odpowiedniej szerokości przejścia, dostosowane pomieszczenia. Oferta będzie dostosowywana do zdiagnozowanych potrzeb (przykładowe działania, jakie mogą zostać zastosowane obejmą: adekwatne materiały, formy przekazu, godziny spotkań itp.). Potrzeby te będą diagnozowane wśród odbiorców i będą stanowić podstawę pod dobór adekwatnych, konkretnych działań wspierających lub dostosowawczych.

Efekt zadania:

Korzyści wynikające z zajęcia fizycznego to przede wszystkim wydłużenie okresu samodzielności, sprawności i wydolności fizycznej osób starszych. Zapewniają komfort zarówno fizyczny, jak i psychiczny. Ruch, zwłaszcza w grupie, korzystnie wpływa na nastrój i zmniejsza uczucie samotności u seniorów. Badania udowadniają, że regularna aktywność, korzystnie wpływa na stany emocjonalne, funkcjonowanie mózgu i samopoczucie.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

— Sfera społeczna

WSKAŹNIKI

— Liczba zorganizowanych wydarzeń w roku (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

CUSiAL, ul. Biedermanna 2

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Centrum Usług Społecznościowych i
Aktywności Lokalnej

PARTNERZY W REALIZACJI

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w
Czeladzi

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024 - 2030

SZACUNKOWY KOSZT

145.000,00 zł

Zadanie 2.2**Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn**

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Remont zabytkowego budynku przy ul. 21 listopada 10 z przeznaczeniem na cele społeczne i gospodarcze

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Budynek wzniesiony został w latach 1907-1908, jako „Dom Ludowy” (Klub Urzędniczy) i pełnił funkcje kulturalno-oświatowo-społeczne. Obiekt został wzniesiony przez Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn” w ramach zabudowy patronackiej. Autorem projektu był warszawski architekt Józef Pius Dziekoński.

Budynek od kilkunastu lat jest nieużytkowany, obecnie znajduje się w bardzo złym stanie technicznym – w sierpniu 2022 roku nastąpiła katastrofa budowlana tj. zapadnięcie się dachu nad częścią sali koncertowej (sala sceniczna). Konieczne jest jego zabezpieczenie i remont (adaptacja na cele społeczne) ze względu na nieocenioną historyczną rolę kulturotwórczą i oświatową dla mieszkańców osiedla robotniczego.

Koncepcja zadania:

Zadanie polegać będzie na remoncie i adaptacji budynku na cele społeczne i / lub gospodarcze. Zakłada się modernizację budynku z wykorzystaniem go pod działalność społeczno-gospodarczą, w tym np. stworzenie inkubatora przedsiębiorczości z siedzibą dla start-upów. Możliwe jest także zagospodarowanie budynku pod cele mieszkaniowe. Ostateczny wybór funkcji zostanie ustalony po przeprowadzeniu audytu stanu technicznego i możliwości rozbudowy / przebudowy budynku.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się do stworzenia miejsca odpowiadającego na potrzeby mieszkańców. Dodatkowo remont i przywrócenie stanu świetności zabytkowego budynku poprawi estetykę przestrzeni i wzmocni poczucie dumy z miejsca zamieszkania i jego historii.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

— Sfera techniczna

- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera społeczna
- Sfera gospodarcza

WSKAŹNIKI

- Liczba zmodernizowanych budynków (szt).

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

ul. 21 listopada 10, 41-253 Czeladź

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi

PARTNERZY W REALIZACJI

Lokalni przedsiębiorcy

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024-2030

SZACUNKOWY KOSZT

20.000.000,00 zł

Zadanie 2.3

Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości /centrum nowoczesnych technologii i biznesu – utworzenie oferty szkoleniowo-doradczej dla przedsiębiorców

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

W obszarze rewitalizacji, w szczególności w Podobszarze Kolonia Saturn występuje niski poziom przedsiębiorczości, zauważalna jest także niska dostępność do różnego typu usług. Istnieje tym samym potrzeba pobudzenia i wzmocnienia lokalnej aktywności

gospodarczej z uwzględnieniem potrzeb osób planujących prowadzenie lub prowadzących już działalność gospodarczą.

Koncepcja zadania:

W pierwszej kolejności przeprowadzona zostanie analiza możliwych modeli działania inkubatora przedsiębiorczości pozwalająca na wybór najbardziej opłacalnego sposobu jego funkcjonowania w Czeladzi (m.in. model klasyczny, model operatorski).

Kolejno – w oparciu o przeprowadzoną diagnozę - opracowany zostanie katalog działań oferowanych w ramach inkubatora przedsiębiorczości / centrum nowoczesnych technologii i biznesu. W ramach inkubatora dostępna będzie następująca oferta np.:

- wynajem powierzchni (z dostępem do wspólnej infrastruktury technicznej i serwisowej) na preferencyjnych zasadach – stawka czynszu rosnąca wraz z czasem pobytu w inkubatorze;
- szkolenia w zakresie przedsiębiorczości, zarządzania projektami innowacyjnymi, transferu technologii, marketingu i in.;
- usługi doradcze w zakresie prowadzenia biznesu (rozpoczęcia działalności gospodarczej, oceny rynkowej przedsięwzięcia, opracowania biznes planu, finansowania przedsięwzięć oraz pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym funduszy ryzyka, zarządzania projektem innowacyjnym), prawa (w zakresie związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej), marketingu (badania rynku i eksportu);
- udostępnienie sal konferencyjnych/szkoleniowych.

Możliwy zakres usług inkubatora jest bardzo szeroki i powinien być rozwijany stopniowo, w zależności od potrzeb jego lokatorów i potencjalnych zainteresowanych. Usługi te będą w niewielkim zakresie świadczone przez pracowników inkubatora. W zależności od potrzeb oferta może być rozwijana w oparciu o usługi zewnętrzne. Inkubator będzie budował sieć współpracujących instytucji i ekspertów, tak aby móc oferować pełny zakres usług dla firm. Zakłada się że lokalizację inkubatora przedsiębiorczości /centrum nowoczesnych technologii i biznesu w budynku przy ulicy 21 listopada lub w budynkach zmodernizowanych w KWK Saturn.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się do rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji oraz poprawie sytuacji mieszkańców. Ulokowanie centrum/inkubatora w istniejących już,

zmodernizowanych budynkach pozwoli także na rozwój gospodarczy i społeczny tego obszaru. Oferta będzie dostosowywana do zdiagnozowanych potrzeb (przykładowe działania, jakie mogą zostać zastosowane obejmą: adekwatne materiały, formy przekazu, godziny spotkań itp.). Potrzeby te będą diagnozowane wśród odbiorców i będą stanowić podstawę pod dobór adekwatnych, konkretnych działań wspierających lub dostosowawczych.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera gospodarcza
- Sfera społeczna

WSKAŹNIKI

- Liczba firm działających w inkubatorze w danym roku (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Zmodernizowane budynki KWK Saturn / budynek przy ul. 21 listopada

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi

PARTNERZY W REALIZACJI

Lokalni przedsiębiorcy

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024 - 2030

SZACUNKOWY KOSZT

600.000,00 – 800.000,00 zł / rocznie*
 *wybór optymalnego rozwiązania prowadzenia i formy działania inkubatora przedsiębiorczości pozwoli na dokładne ustalenie kosztów prowadzenia tego typu działalności, dodatkowo zakłada się, że wraz z rozwojem inkubatora będzie on pracował na pokrycie kosztów swojego

	działania z uzyskiwanych przychodów (np. poprzez wynajem przestrzeni, świadczenie usług specjalistycznych itp.).
--	--

Zadanie 2.4.

Podobszar rewitalizacji 2 Kolonia Saturn

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Kontynuacja rewitalizacji obszaru dawnej Kopalni Saturn – remont obiektu nadszybia z przeznaczeniem go na cele gospodarcze

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Szyb nr I wraz z budynkiem maszyny wyciągowej należy do zespołu zabudowy dawnej KWK Saturn, która została założona w latach 1880-1886. Reprezentacyjny budynek cechowni i łaźni zaprojektował w 1910 roku wybitny architekt warszawski Józef Pius Dziekoński. Od 28 lat obiekt nie pełni swojej funkcji i nie jest użytkowany, co prowadzi do stopniowego jego niszczenia. Budynek znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Czeladź na lata 2019-2022.

Dawna KWK Saturn (w tym jej poszczególne budynki) jest istotnym elementem tożsamości Miasta Czeladź oraz regionu. Z tego powodu miasto sukcesywnie prowadzi działania na rzecz rewitalizacji obszaru pogórniczego znajdującego się w podobszarze rewitalizacji. Z uwagi na dużą liczbę zachowanych na terenie zabytków, szereg istniejących budynków nadal wymaga interwencji celem zachowania zabytkowej architektury i wprowadzenia nowych funkcji.

Wieża szybowa o konstrukcji stalowej (stan zachowania średni) to ciekawy przykład konstrukcji wieży wyciągowej, jedyny zachowany taki obiekt na terenie Czeladzi i jeden z niewielu w obrębie Zagłębia, dominanta w układzie przestrzennym. Wartość zabytkową obiektu można określić jako dużą.

Koncepcja zadania:

Zadanie zakłada realizację kolejnych inwestycji stanowiących kontynuację procesu przekształcenia terenu byłej KWK Saturn w funkcjonalną, służącą mieszkańcom przestrzeń, która łączy przemysłowe tradycje ze współczesnymi oczekiwaniami Czeladzian i zewnętrznych inwestorów.

Zadanie polegać będzie na modernizacji budynku nadszybia i remontu maszyn celem zachowania ich dla przyszłych pokoleń i włączenia w strukturę funkcjonalną obiektów Saturn wraz z utworzeniem ekspozycji muzealnej. Wyremontowany budynek zostanie przekształcony w przestrzeń przeznaczoną na potrzeby działalności usługowej oraz

biurowej. W budynku zostanie zastosowana instalacja OZE wraz z magazynami energii umieszczonym w zmodernizowanych obiektach.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Stworzenie centrotwórczego obszaru funkcjonowania lokalnych usług dla mieszkańców, angażujących ich w różnorodne inicjatywy gospodarcze. Zapewnienie miejsca oferującego rozbudowaną ofertę: gastronomiczną, kulturalną, rozrywkową i gospodarczą. Rewitalizacja będzie również podstawą działań na rzecz innowacyjności i rozwoju przedsiębiorczości w podobszarze.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera gospodarcza
- Sfera środowiskowa

WSKAŹNIKI

- Liczba zmodernizowanych budynków (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

ul. Dehnelów, ul. Scheiblera, 41-253 Czeladź,

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Urząd Miasta

PARTNERZY W REALIZACJI

Lokalni przedsiębiorcy

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024-2030	20.000.000,00 zł

Zadanie 2.5	
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn	
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU	
<p>Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku zaplecza Amfiteatru Grabek w Czeladzi na potrzeby kawiarni wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną</p>	
OPIS ZADANIA/PROJEKTU	
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Amfiteatr Parku Grabek jest miejscem licznych imprez kulturalno-rekreacyjno-sportowych. To w tym miejscu od lat odbywają się największe imprezy plenerowe w mieście, które stanowią atrakcję i formę spędzania czasu wolnego dla mieszkańców Podobszaru Kolonia Saturn, Stare Miasto, ale także całego miasta. Dziś należy dostosować to miejsce do najnowszych standardów (także dostępnościowych dla osób ze specjalnymi potrzebami) oraz umożliwić rozwój działalności gospodarczej, pobudzając przedsiębiorczość lokalnych mieszkańców.</p>	
<p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Celem przedsięwzięcia jest remont budynku zaplecza Amfiteatru Grabek w Czeladzi wraz z remontem pomieszczeń istniejącej tam kawiarni oraz dostosowaniem zaplecza do potrzeb imprez kulturalnych odbywających się w tym miejscu.</p>	
<p><u>Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:</u></p> <p>Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.</p>	
<p><u>Efekt zadania:</u></p> <p>Zadanie przyczyni się do poprawy dostępności obiektu dla osób ze specjalnymi potrzebami, przyczyni się do zwiększenia oferty kulturalnej i możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców podobszaru rewitalizacji.</p>	
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
<ul style="list-style-type: none"> — Sfera społeczna — Sfera techniczna 	

<ul style="list-style-type: none"> — Sfera przestrzenno-funkcjonalna — Sfera środowiskowa — Sfera gospodarcza 	
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> — Liczba zmodernizowanych obiektów kultury (szt.) — Liczba wydarzeń organizowanych w Amfiteatrze rocznie (szt.) 	
Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:	
<p>Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.</p>	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Park Grabek przy ul. Legionów w Czeladzi	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024	5.000.000,00 zł

Zadanie 2.6
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Adaptacja budynku dawnej Straży Pożarnej na potrzeby obsługi turystów i odwiedzających postindustrialny kompleks byłej Kopalni Saturn w Czeladzi
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
Stan istniejący:
Budynek pierwotnie pełnił funkcję remizy straży pożarnej dawnej kopalni Saturn, a następnie do lat 90 – tych XX wieku KWK Saturn. Budynek został wzniesiony ok. 1920

roku. Charakteryzuje się bardzo oryginalną stylistyką architektoniczną odwołującą się do typu polskiego dworku szlacheckiego. W szczycie dachu znajdują się płaskorzeźbione insygnia strażackie (koło, siekiery, pochodnie, kask). Obiekt ma bardzo duży potencjał plastyczny i jest zlokalizowany przy ważnym ciągu komunikacyjnym miasta.

Budynek nie jest wpisany do rejestru zabytków, znajduje się natomiast w Gminnej Ewidencji Zabytków. Obiekt obecnie charakteryzuje średni stan zachowania.

Koncepcja zadania:

Zadanie polegać będzie na modernizacji budynku, w tym konserwacji elewacji, remoncie dachu, dociepleniu stropu, wykonaniu izolacji fundamentów, wymianie okien, konserwacji bram, wymianie rynien i rur spustowych, remoncie i adaptacji wnętrza, wymianie instalacji elektrycznej, wodnej i CO, wraz z aranżacją przyległego otoczenia.

Budynek zostanie przeznaczony na cele obsługi ruchu turystycznego i mieszkańców korzystających z postindustrialnego kompleksu byłej Kopalni Saturn w Czeladzi. Planuje się utworzenie tam punktu informacji i obsługi turystycznej oraz kulturalnej dla korzystających z Kompleksu mieszkańców miasta i przyjezdnych.

Obiekt wpisany jest do Gminnej Ewidencji Zabytków i jest to kolejny obiekt na Szlaku Zabytków Techniki, uzupełniający zrewitalizowaną infrastrukturę obszaru pokopalnianego Saturn. Będzie to też dodatkowa powierzchnia pod wystawy czasowe.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Realizacja zadania pozwoli na rozwój Podobszaru Kolonia Saturn. Powstałe w budynku usługi – miejskie centrum turystyczne i kulturalne - przyczynią się do zwiększenia ruchu turystycznego wewnątrz miasta oraz z regionu. Będzie to miało pozytywny wpływ na ożywienie gospodarcze Podobszaru – w ślad za turystami i osobami odwiedzającymi to miejsce mogą pojawiać się nowe usługi okołoturystyczne (niewielkie sklepy, kawiarnie, punkty usługowe).

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera gospodarcza
- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI	
— Liczba zmodernizowanych budynków (szt.)	
Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:	
<p>Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.</p>	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Ul. Dehnelów 2A	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Urząd Miasta w Czeladzi	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2027	2.000.000,00 zł

Zadanie 2.7
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Adaptacja budynku byłych warsztatów mechanicznych Kopalni Saturn w Czeladzi na cele społeczne – budowa basenu
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
Stan istniejący:
<p>Zespół dawnej KWK Saturn stanowi jeden z najcenniejszych dla terenu całego Górnego i Dolnego Śląsk przykład zachowanego historycznego zakładu wydobywczego Zagłębia. Historyczny charakter zespołu, nierozzerwalnie związany z rozwojem Czeladzi (w latach 90 XX w. branża wydobywcza była dominującą gałęzią gospodarki na tym obszarze) stwarza konieczność podejmowania działań służących zachowaniu tutejszego dziedzictwa.</p>

Pomimo dotychczas podejmowanych działań rewitalizacyjnych na obszarze pokopalnianym nadal znajdują się obiekty, które wymagają prac modernizacyjnych. Takim obiektem jest właśnie budynek po byłych warsztatach mechanicznych, który w stanie obecnym jest nieużytkowany ze względu na jego bardzo zły stan techniczny.

Koncepcja zadania:

Zadanie będzie polegać na modernizacji budynku warsztatów mechanicznych, należącego do zespołu budynków byłej KWK Saturn i dostosowanie go do nowych funkcji – społecznej, rekreacyjnej i edukacyjnej związanych z utworzeniem krytego basenu.

W rozbudowanym i przebudowanym obiekcie będzie można zrealizować szereg działań dedykowanych osobom w różnym wieku, m.in. planuje się organizację:

- zajęć i warsztatów na basenie dla seniorów w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz realizacji zadań Wydziału Edukacji i Polityki Społecznej,
- aqua aerobiku,
- zajęć rehabilitacyjnych na basenie,
- fitness w wodzie,
- pozalekcyjnych zajęć na basenie dla dzieci i młodzieży realizowanych przez czeladzkie szkoły podstawowe oraz organizacje pozarządowe,
- gimnastyki korekcyjnej w basenie w ramach profilaktyki wad postawy, organizowanej dla uczniów czeladzkich szkół podstawowych,
- lekcji wychowania fizycznego połączonych z nauką pływania dla uczniów czeladzkich szkół podstawowych, z wyłączeniem Szkoły Podstawowej nr 5 w Czeladzi, w tym możliwość nabycia uprawnień takich jak karta pływacka,
- gimnastyki korekcyjnej niwelującej wady postawy u dzieci i młodzieży,
- ogólnorozwojowych zajęć na basenie dla uczniów przedszkoli.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania określono cel główny projektu, tj.: zagospodarowanie obiektu byłych warsztatów mechanicznych wraz z przyległym otoczeniem na terenie przemysłowym kopalni Saturn w Czeladzi na potrzeby społeczne i edukacyjne.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Stworzenie basenu bezpośrednio przyczyni się do możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, w tym także defaworyzowanych, mieszkających na podobszarze rewitalizacji. Dodatkowo, zajęcia sportowe w wodzie mają bardzo korzystny wpływ na zdrowie oraz profilaktykę zdrowotną osób z nich korzystających, m.in. poprawiają kondycję fizyczną, wzmacniają odporność organizmu czy redukują stres.

Powstanie basenu, który swoim zasięgiem będzie oddziaływał także na całe miasto, przyczyni się do poprawy atrakcyjności Podobszaru rewitalizacji Kolonia Saturn – będą przyjeżdżać tu osoby z poza dzielnicy, korzystając przy okazji z innych, dostępnych tu usług np. gastronomicznych, kulturalnych, co przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego Podobszaru i ożywienia społecznego terenów pokopalnianych.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Liczba zorganizowanych wydarzeń w roku (szt.)
- Liczba zmodernizowanych budynków (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Zabudowania KWK Saturn – warsztaty mechaniczne

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej
w Czeladzi

PARTNERZY W REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w
Czeladzi

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2025	34.596.708,87 zł

Zadanie 2.8
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU Adaptacja istniejącego budynku po zespole szkół technicznych na budynek mieszkalny wraz z zagospodarowaniem terenu
OPIS ZADANIA/PROJEKTU Stan istniejący: Budynek pochodzi z okresu 20-lecia międzywojennego. W przeszłości pełnił funkcję budynku Zespołu Szkół Technicznych. Od kilku lat pozostaje nieużytkowany, a jego stan zachowania określany jest jako dobry. Koncepcja zadania: W ramach projektu SIM Zagłębie Sp. z o.o. w Czeladzi zostanie wykonana adaptacja istniejącego budynku po Zespole Szkół Technicznych na budynek mieszkalny wraz z zagospodarowaniem terenu. Budynek mieszkalny wielorodzinny, jednoklatkowy, pięciokondygnacyjny z 74 lokalami mieszkalnymi. W budynku zaprojektowano 14 mieszkań dla osób starszych, pomieszczenia techniczne, kotłownię, pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie wodomierza, komórki lokatorskie, dwa dźwigi osobowe. Dla każdego mieszkania zaprojektowano balkon, a w części niskiego parteru ogródki przydomowe z tarasami. W budynku zaprojektowano 4 mieszkania dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. Do holu budynku osoba niepełnosprawna ma dostęp bezpośrednio z poziomu terenu. Od strony północno- zachodniej przewidziano parking na 100 miejsc postojowych, garaże indywidualne prefabrykowane w ilości 30 oraz wiatę śmietnikową. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami: Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Efekt zadania: Realizacja zadania przyczyni się do poprawy dostępności do mieszkań komunalnych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców. W ramach zadania zostaną utworzone

dedykowane mieszkania dla osób o specjalnych potrzebach (seniorów i osób z niepełnosprawnościami).

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI

- Liczba zmodernizowanych budynków (szt.).
- Liczba nowo powstałych mieszkań (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Ul. 21 listopada 23

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

SIM Zagłębie Sp. z o.o.

PARTNERZY W REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024

SZACUNKOWY KOSZT

27.500.000,00 zł

Zadanie 2.9.

Podobszar rewitalizacji 2 Kolonia Saturn

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

**Konserwacja zabytkowego budynku szybu nr II dawnej kopalni „Saturn” w Czeladzi,
ul. Dehnelów**

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Szyb nr II należy do zespołu zabudowy dawnej kopalni „Saturn”, która została założona w 1874 roku. Wieża szybu nr II wzniesiona została w 1885 roku, jako wieża murowana z cegły, z wewnętrznym rdzeniem stalowym, kratownicowym. Zastosowano wyjątkowy i unikatowy system zespolenia konstrukcji murowanej ze stalową z dodatkowym udziałem systemów ciągnowych przekazujących siły naciągu maszyny wyciągowej na mury zewnętrzne.

Wieża ta jest jedynym tego typu obiektem w granicach dawnej Polski, na terenie Górnego Śląska zachowana jest podobna wieża w Rudzie Śląskiej - szyb Andrzej. Na terenie Europy jedynie w kilku realizacjach zachowane są wieże murowane nad szybami (tzw. wieże typu małachowskiego).

Budynek nie jest wpisany do rejestru zabytków, znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Czeladź na lata 2019-2022. Obiekt znajduje się na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.

Stan zachowania budynku: obiekt w złym stanie, uszkodzony w górnej części poprzez rozerwanie poziome, elewacje zabrudzone, ubytki cegły, dach odkształcony, stalowa konstrukcja trzonu częściowo skorodowana. Stan zagrożenia katastrofą budowlaną.

Koncepcja zadania:

Wieża szybu II stanowić będzie istotne uzupełnienie oferty muzealno - turystycznej realizowanej w formie adaptacji i rozbudowy dawnej cechowni – Postindustrialne Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu, muzeum wraz z medioteką i placem zabaw dla dzieci. Wieża ta sąsiaduje z dawnym budynkiem elektrowni, który od 2013 roku, po przeprowadzonym remoncie i adaptacji pełni funkcję wystawienniczą - Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia”.

Przewidywany zakres prac: konserwacja elewacji, naprawa pęknięć konstrukcyjnych, remont dachu, konserwacja stalowej kratownicy wieży wyciągowej wraz z kołami linowymi, konserwacja okien, remont wnętrza, wykonanie bramy, wykonanie iluminacji, wykonanie izolacji, założenie instalacji, aranżacja otoczenia.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Celem inwestycji jest uchronienie budynku przed dalszym zniszczeniem oraz katastrofą budowlaną, dostosowanie do ruchu turystycznego, zachowanie specyficznego krajobrazu kulturowego o industrialnym charakterze, ochrona wartości zabytkowej

dokumentującej poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego, ochrona obiektu świadczącego o kulturze materialnej Zagłębia Dąbrowskiego i Czeladzi.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera społeczna
- Sfera środowiskowa

WSKAŹNIKI

- Liczba zmodernizowanych budynków (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

ul. Dehnelów, ul. Scheiblera, 41-253 Czeladź

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi

PARTNERZY W REALIZACJI

Lokalni przedsiębiorcy

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024 - 2030

SZACUNKOWY KOSZT

3.500.000,00 zł

Zadanie 3.1.
Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Zajęcia dla seniorów – poprawa aktywności społecznej osób starszych
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Podobszar Nowe Miasto podlega silnemu procesowi starzenia się społeczeństwa. Należy zapewnić ofertę osobom starszym, która będzie utrzymywała ich w dobrej kondycji psychospołecznej – aby jak najdłużej mogli utrzymać samodzielność w swoim środowisku zamieszkania.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>W ramach zadania raz w miesiącu organizowane będą spotkania przy kawie dla seniorów - z prasą oraz grami towarzyskimi. Celem jest zaktywizowanie seniorów oraz zapewnienie im miejsca do spotkań integracyjnych.</p> <p>Spotkania będą się odbywały w jedną środę miesiąca od g.16.00 do 18.00 (terminy będą podawane z wyprzedzeniem).</p> <p><u>Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:</u></p> <p>Zajęcia będą dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb uczestników (przykładowe działania, jakie mogą zostać zastosowane w ramach przedsięwzięcia obejmą: adekwatne materiały, formy przekazu, godziny spotkań itp.). Potrzeby te zostaną zebrane (zdiagnozowane) na etapie wstępnym realizacji zadania i będą stanowić podstawę pod dobór adekwatnych, konkretnych działań wspierających lub dostosowawczych.</p> <p><u>Efekt zadania:</u></p> <p>Zadanie przyczyni się poprawy jakości życia seniorów mieszkających w Podobszarze rewitalizacji. Regularne spotkania dla seniorów będą okazją do ich aktywizacji społecznej, ruchowej i umysłowej.</p>
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU
— Sfera społeczna
WSKAŹNIKI
— Liczba zorganizowanych wydarzeń w roku (szt.)
Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Filia nr 1 Biblioteki, ul. 11 Listopada 8, 41-250 Czeladź	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Biblioteka Miejska, Filia nr 1	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 -2030	15.000,00 zł rocznie

Zadanie 3.2

Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Remont budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Ze względu na sytuację społeczną w mieście (m.in. starzenie się społeczeństwa, nowe problemy społeczne, potrzeba integracji mieszkańców i walki z wyuczoną bezradnością itp.) konieczna jest zmiana podejścia do pomocy społecznej. Aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom lokalnej społeczności i oferować usługi „szyte na miarę” istniejący Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przekształci się w Centrum Usług Społecznościowych – instytucję, której celem jest integracja i rozwój nowoczesnych usług społecznych. W ślad za zmianami organizacyjnymi konieczne jest również dostosowanie istniejącego budynku do pełnienia nowych funkcji oraz stworzenie go przyjaznym dla grup o różnych potrzebach (w tym dostosowanie techniczne budynku, aby był on dostępny dla grup osób ze szczególnymi potrzebami).

Koncepcja zadania:

Celem projektu jest modernizacja budynku siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym w szczególności budowa windy zewnętrznej, podjazdu dla osób z niepełnosprawnością, dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osób korzystających z usług CUS. W ramach zadania przewidziano także częściową wymianę instalacji elektrycznej i informatycznej.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z powyższym zakresem.

Efekt zadania:

Zadanie pozwoli na zapewnienie dostępności architektonicznej obiektu dla klientów nowo powstałego Centrum Usług Społecznościowych.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI

- Liczba wyremontowanych budynków (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Ul. 17 lipca 27 Czeladź

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi	Urząd Miasta w Czeladzi
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT

2024	1.125.000,00 zł
------	-----------------

Zadanie 4.1

Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Aktywizacja młodych mieszkańców dzielnicy Piaski

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Podobszar Stare Piaski charakteryzuje się występowaniem licznych problemów społecznych. W szczególności mieszkają tu rodziny wieloproblemowe, które często mają trudności z wyjściem z kręgu ubóstwa i przełamaniem przekazywanego pokoleniowo wzorca wyuczonej bezradności. W tej sytuacji kluczowe jest, by pokazywać najmłodszym pokoleniom (dzieciom i młodzieży), że można żyć inaczej zachęcając do zdobywania nowych doświadczeń kulturalnych i społecznych, poszukiwania zainteresowań i świadomego kształtowania ścieżki życiowej.

Koncepcja zadania:

Zadanie polegać będzie na realizacji działań kulturalnych i edukacyjnych skierowanych do młodych mieszkańców dzielnicy Piaski.

Wspólnie z młodą lokalną społecznością zostaną wypracowane elementy oferty spędzania czasu wolnego, które będą dla nich atrakcyjne (wspólna diagnoza potrzeb społecznych tej grupy mieszkańców). Następnie, zgodnie z diagnozą wdrożone zostaną takie działania, które dadzą przestrzeń dla aktywności młodych ludzi, społecznego i artystycznego ich zaangażowania, będącego alternatywą dla siedzenia w domu.

Po diagnozie potrzeb zdefiniowane zostanie, jakie są oczekiwania młodych ludzi, wśród których mogą być przykładowo: taniec, zajęcia muzyczne (śpiew, gra na instrumentach), malowanie swojej przestrzeni (np. trzepak, chodnik, drzwi), zajęcia teatralne, koncerty, spotkania z twórcami i animatorami pracującymi z młodzieżą, udostępnienie przestrzeni na próby zespołów, a przy okazji wykorzystanie studia nagrań. Na bazie diagnozy zaplanowany zostanie szczegółowy program aktywności, która będzie dedykowana młodym mieszkańcom podobszaru z wykorzystaniem infrastruktury Kopalni Kultury.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Wszystkie wydarzenia i aktywności planowane w ramach zadania będą bezpłatne, co umożliwi udział w wydarzeniach wszystkim grupom społecznym. Ponadto miejsca wydarzeń zostaną dobrane tak, aby umożliwić uczestnictwo osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami. Zajęcia będą dostosowane do

zdiagnozowanych potrzeb uczestników (przykładowe działania, jakie mogą zostać zastosowane w ramach przedsięwzięcia obejmą: adekwatne materiały, formy przekazu, godziny spotkań itp.). Potrzeby te zostaną zebrane (zdiagnozowane) na etapie wstępnym realizacji zadania i będą stanowić podstawę pod dobór adekwatnych, konkretnych działań wspierających lub dostosowawczych.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się do poprawy integracji i aktywności społecznej młodych mieszkańców dzielnicy Piaski. Projekt pokaże młodym mieszkańcom, że ich głos ma znaczenie, a ich potrzeby są ważne i wysłuchiwane. Poczucie sprawczości i docenienia zaangażowania społecznego przyczyni się do budowania postaw prospołecznych i obywatelskich wśród młodych mieszkańców dzielnicy Piaski.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI

- Liczba podjętych działań edukacyjnych i warsztatowych skierowanych do młodych mieszkańców miasta / rocznie (szt.)
- Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w proponowanych aktywnościach / rocznie (os.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Kopalnia Kultury, Stanisława Trznadla 1, Czeladź

Przestrzeń publiczną w dzielnicy Piaski – Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

PARTNERZY W REALIZACJI

Kopalnia Kultury	Szkoła Podstawowa nr 5 i 7, Organizacje społeczne, Mieszkańcy dzielnicy Piaski
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2030	50.000,00 zł /rok

Zadanie 4.2

Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Wróćmy do korzeni – program integracji mieszkańców Starych Piasków

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Na Podobszarze Stare Piaski zauważalna jest niska aktywność społeczna przejawiająca się niechęcią do włączania się mieszkańców w inicjatywy społeczne. Społeczeństwo podlega atomizacji, co utrudnia rozwiązywanie istniejących problemów społecznych – brak chęci współpracy, współdziałania czy też brak poczucia odpowiedzialności za przestrzeń. Powrót do korzeni tj. podstaw lokalnej tożsamości (historia, tradycje, lokalność) może przyczynić się do poprawy zaangażowania społecznego mieszkańców Starych Piasków i wzmocnienia współodpowiedzialność za małą ojczyznę (najbliższe sąsiedztwo).

Koncepcja zadania:

W pierwszej kolejności zakłada się przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb mieszkańców, by na jej podstawie przygotować ofertę spełniającą zapotrzebowanie i bazującą na lokalnych elementach kulturowych z uwzględnieniem takich form jak np.: taniec, śpiew, zajęcia plastyczne, warsztaty związane z rzemiosłem, zbieranie/dokumentowanie historii miejsca i ludzi z nim związanych, powrót do wydarzeń związanych historycznie z dzielnicą, organizacja imprez sąsiedzkich/ świąt ulic i in.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Wszystkie wydarzenia i aktywności planowane w ramach zadania będą bezpłatne, co umożliwi udział w wydarzeniach wszystkim grupom społecznym. Ponadto miejsca wydarzeń zostaną dobrane tak, aby umożliwić uczestnictwo osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się do poprawy integracji mieszkańców dzielnicy Piaski. Działania na rzecz wzmocnienia tożsamości lokalnej społeczności będą mieć przełożenie na poprawę jakości życia mieszkańców – wzrost zainteresowania pomocą sąsiedzka, budowanie wspólnotowości i współodpowiedzialności za przestrzeń, w której mieszkam i za ludzi, których znam.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI

- Liczba zorganizowanych działań służących integracji mieszkańców (pikników, spotkań, warsztatów, jarmarków itp.) (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Podobszar 4. Stare Piaski

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Kopalnia Kultury	Organizacje społeczne, mieszkańcy dzielnicy Piaski
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2030	50.000,00 zł /rok

Zadanie 4.3**Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski**

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Remont Stadionu MOSiR przy ul. Mickiewicza w Czeladzi z zachowaniem jego górniczego charakteru

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Stadion ten został wybudowany przez społeczność lokalną dzielnicy Piaski oraz przy wsparciu nieistniejącej już Kopalni Piaski. Jest nieodzownym elementem architektury tej dzielnicy Czeladzi oraz miejscem integracji społeczności lokalnej aktywizującej różne grupy społeczne od juniora do seniora. Zajęcia organizowane na stadionie pozytywnie wpływają na aktywność fizyczną dzieci, młodzieży oraz przedstawicieli innych grup wiekowych mieszkańców dzielnicy Piaski.

Koncepcja zadania:

Celem projektu jest modernizacja obiektu sportowego wraz z przyległymi do niego terenami, która ma być odpowiedzią na ogromne zapotrzebowanie społeczności lokalnej uprawiającej w tym miejscu różne dyscypliny sportowe, w tym głównie piłkę nożną.

Modernizacja stadionu ma na celu odnowienie obiektu przy jednoczesnym zachowaniu elementów związanych z tradycją górnictwem tego miejsca. Obiekt już dziś posiada zabytkową bramę wejściową z elementami nawiązującymi do kopalni. Modernizacja wzbogaciłaby ten obiekt o takie elementy jak trybuna dla kibiców w kolorach czarno-zielonym, wagonik kopalniany przy budynku obsługi stadionu czy budka spikera będąca odwzorowaniem szybu kopalnianego.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

W efekcie realizacji zadania powstanie nowoczesny obiekt, który pozwoli na rozwój oferty aktywności sportowej dla mieszkańców, będąc jednocześnie przestrzenią kultywowania tradycji górniczych i nawiązując do historycznej przeszłości tego miejsca. Realizacja zadania zapewni mieszkańcom podobszaru w różnym wieku możliwość uczestnictwa w atrakcyjnych zajęciach i spędzenia czasu aktywnie, w sposób ciekawy i zorganizowany.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
— Sfera społeczna	
— Sfera techniczna	
— Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
WSKAŹNIKI	
– Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych (szt.)	
Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:	
<p>Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.</p>	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Ul. Mickiewicza Czeladź	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Urząd Miasta w Czeladzi
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2025	8.000.000,00 zł

Zadanie 4.4
Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto
<p>TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU</p> <p>Remont starej plebanii przy kościele pw. Matki Boskiej Bolesnej w Czeladzi</p> <p>Piaskach na cele społeczne</p>
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p>Stan istniejący:</p> <p>Zabytkowy budynek plebanii powstał wraz z całym kompleksem kościoła i kolonii Piaski na zlecenie francuskich właścicieli kopalni. Do budowy zaadaptowano projekt Jeana-</p>

Marie Abgralla a adaptacji projektu kościoła i przyległych budynków dokonał architekt starostwa będzińskiego Tadeusz Rudzki (późniejszy burmistrz Czeladzi). Budynek wpisany jest do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego decyzją nr A/1479/92.

Obecnie budynek nie jest użytkowany ze względu na jego zły stan techniczny. Wymaga gruntownego remontu ze względu na: widoczne oznaki intensywnego ataku biologicznego – zielone kolonie mchów i porostów w partii cokołowej, w miejscach zamakania oraz na elewacji północnej; elewacje wykazują znaczny stopień zniszczenia (wątek kamienny – zabrudzenia, liczne spękania, odspojenia, ubytki w fudze); wystrój architektoniczny elewacji - wątek ceglany: narożniki, parapety, opaski okienne, drzwiowe, nadproża wykazują miejscowe ubytki i osłabienie substancji – spękania, osypujące się fragmenty, głębokie wżery i zawilgocenia, jednakże w stopniu pozwalającym na podjęcie zabiegów konserwatorskich i tylko częściową wymianę zdegradowanych fragmentów. Ponadto stolarka okienna ze względu na zły stan wymaga odtworzenia i wymiany.

Koncepcja zadania:

Zakres robót do wykonania: remont konserwatorski elewacji ok. 360 m², wymiana stolarki okiennej drewnianej (odtworzenie), wykonanie badań i sprawozdania konserwatorskiego, wykonanie przedmiarów i kosztorysów inwestorskich. Po zakończeniu prac budynek będzie wykorzystywany na potrzeby lokalnej społeczności (spotkania, warsztaty, poradnictwo itp.).

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Remont budynku będzie uwzględniał zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami (dostosowane wejścia, toalety dla osób z niepełnosprawnościami itp.).

Efekt zadania:

Realizacja zadania przyczyni się bezpośrednio do zachowania dziedzictwa materialnego miasta Czeladzi, ważnego dla lokalnej społeczności oraz pozwoli na zapewnienie w dzielnicy miejsca do rozwoju aktywności i integracji mieszkańców.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI

- Liczba zmodernizowanych budynków (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania

niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Ul. Francuska 1, Czeladź	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Parafia pw. Matki Boskiej Bolesnej w Czeladzi	Urząd Miasta w Czeladzi
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024	529.370,00 zł

Zadanie 4.5

Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Rozbudowa budynku Kopalni Kultury w Czeladzi

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Obiekt Kopalni Kultury pełni funkcję jedyne go domu kultury w mieście i obecnie jest zbyt mały i niedostosowany do rosnących potrzeb lokalnej społeczności, w tym stale zwiększającej się liczby imprez kulturalnych oraz ich form, w tym organizacji integracyjnych imprez plenerowych.

Koncepcja zadania:

Koncepcja obejmuje:

- rozbudowę i niezbędną przebudowę istniejącego budynku Kopalni Kultury o salę konsumpcyjną kawiarenki, pełniącą również funkcję sceny plenerowej na potrzeby organizacji imprez i wydarzeń dla mieszkańców miasta i regionu,
- dobudowę foyer – pełniącego rolę galerii prac artystycznych wraz z niezbędną infrastrukturą i wyposażeniem koniecznym dla funkcjonowania obiektu.

Dodatkowo, zagospodarowany zostanie przyległy do obiektu teren, dostosowany dla osób niepełnosprawnych, na skarpach wykonane zostaną nasadzenia niskiej zieleni.

Miasto wykonało już kompleksową dokumentację techniczną i uzyskało pozwolenie na budowę.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się do zwiększenia oferty (możliwości jej realizacji) w zakresie kultury, zagospodarowania wolnego czasu dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym, jak i integrację społeczności lokalnej.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna

WSKAŹNIKI

- Liczba zmodernizowanych budynków (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Ul. Stanisława Trznadla 1 Czeladź

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Kopalnia Kultury

PARTNERZY W REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024 - 2025

SZACUNKOWY KOSZT

6.400.000,00 zł

Zadanie 4.6**Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski**

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w dzielnicy Stare Piaski w części zachodniej

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

W chwili obecnej na wnioskowanym terenie ścieki komunalne odprowadzane są w większości do zbiorników bezodpływowych – szamb, zlokalizowanych na posesjach prywatnych, z których okresowo ścieki wywożone są poprzez wozy asenizacyjne do oczyszczalni ścieków. Zbiorniki te, często są przestarzałe, a także nieszczelne. Obecna infrastruktura wodociągowa jest przestarzała i powoduje liczne awarie.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ujmującej ścieki w szczelny system poprawi gospodarkę wodno-ściekową na przedmiotowym terenie, a także przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego.

Koncepcja zadania:

Budowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Piaski Zachodnie w Czeladzi w ulicach Francuskiej, Kościuszki, 3-go Kwietnia, Mickiewicza, Sikorskiego, Szybikowej, Harcerskiej.

Planowane przedsięwzięcie inwestycyjne w zakresie gospodarki ściekami obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur PVC-U SDR 34 SN 8 lite o średnicach Dz. 200, Dz. 315 dla budynków w obrębie ulic: Francuskiej, Kościuszki, 3-go Kwietnia, Mickiewicza, Sikorskiego, Szybikowej, Harcerskiej. Obecnie na przedmiotowym terenie istnieje sieć kanalizacji sanitarnej zlokalizowana w ulicach Szybikowej, Sikorskiego oraz Francuskiej, a także w północnej części ul. Kościuszki. Istniejąca sieć kanalizacyjna będzie miejscem odbioru projektowanej kanalizacji poprzez istniejące studnie kanalizacyjne zgodnie z planem zagospodarowania terenu. Istniejąca kanalizacja sanitarna w północnej części ul. Kościuszki zostanie włączona do projektowanej sieci. Nowo projektowana sieć obejmuje wszystkie ulice uwzględnione w przedmiotowym zadaniu. Ścieki odprowadzane będą grawitacyjnie.

Planowane przedsięwzięcie inwestycyjne w zakresie przebudowy wodociągu obejmuje budowę nowego, równoległego wodociągu w ul. Szybikowej, Harcerskiej, 3-go Kwietnia oraz w części ulic Sikorskiego, Mickiewicza, Kościuszki i Francuskiej a także wymianę przyłączy wodociągowych w zakresie wymienionych ulic wraz z węzłami wodomierzowymi. Obecna infrastruktura wodociągowa jest przestarzała i powoduje liczne awarie.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Nie dotyczy

Efekt zadania:

Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na przedmiotowym terenie, a także poprawa jakości środowiska naturalnego.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera techniczna
- Sfera środowiskowa

WSKAŹNIKI

- Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km)
- Liczba mieszkańców, którzy uzyskali dostęp do sieci kanalizacyjnej (os.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej dla budynków w obrębie ulic: Francuskiej, Kościuszki, 3-go Kwietnia, Mickiewicza, Sikorskiego, Szybikowej, Harcerskiej.

Budowa nowego równoległego wodociągu w ul. Szybikowej, Harcerskiej, 3-go Kwietnia oraz w części ulic Sikorskiego, Mickiewicza, Kościuszki i Francuskiej

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Czeladzkie Wodociągi sp. z.o.o
Urząd Miasta w Czeladzi

PARTNERZY W REALIZACJI

-

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024-2028

SZACUNKOWY KOSZT

13.000.000,00 zł

Zadanie 5.1.
Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto, Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn, Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto, Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Ogrody społeczne – miejsca integracji i aktywizacji społecznej
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>W podobszarach rewitalizacji zauważalne jest występowanie problemów społecznych takich jak osamotnienie osób starszych, niska aktywność społeczna. Dodatkowo brakuje w przestrzeniach miasta (na obszarze rewitalizacji) niewielkich miejsc integracji sąsiedzkiej (lokalnej). W kulturze mieszkańców Zagłębia jak i Śląska lokalne podwórka służyły nawiązywaniu relacji społecznych, obecnie ta funkcja traci na znaczeniu, a podwórza często wykorzystywane są jako parkingi. Konieczne wydaje się tworzenie lub odzyskiwanie na cele społeczne niewielkich, przyjaznych dla mieszkańców przestrzeni publicznych, w których możliwe będzie odrodzenie relacji sąsiedzkich i wzmacnianie lokalnych społeczności.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Celem zadania będzie stworzenie w podobszarach rewitalizacji niewielkich, przestrzeni - ogrodów (idea ogrodu społecznego) będących miejscem spotkań, integracji dla seniorów, dzieci, młodzieży, a także dorosłych mieszkańców pobliskich osiedli mieszkaniowych.</p> <p>Zadanie polegać będzie na zagospodarowaniu terenów zielonych, w tym: wydzieleniu przestrzeni w postaci np. donic z ziemią (przestrzeń na grządki), posadzeniu niewielkich krzewów owocowych. Opcjonalnie można wydzielić strefy edukacyjną (np. z budkami dla owadów, tablicami pokazującymi co i kiedy można sadzić i zbierać plony), czy rekreacyjną (elementy małej architektury jak stoliki, krzesła).</p> <p>Wstępnie zakłada się realizację min. 1 ogrodu społecznego w każdym wskazanym podobszarze (łącznie 4).</p> <p><u>Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:</u></p> <p>W ramach realizacji prac zostaną zapewnione zasady dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przestrzeń ogrodów społecznych będzie wyposażona w</p>

utwardzoną ścieżkę umożliwiającą swobodny, bez barier, dostęp do ogrodu osobom ze specjalnymi potrzebami (m.in. osobom na wózkach inwalidzkich, osobom z utrudnionym poruszaniem się czy osobom z małymi dziećmi z wózkami dziecięcymi). Układ ogrodów w swej kompozycji będzie spełniał zasady uniwersalnego projektowania.

Efekt zadania:

Powstanie ogrodów społecznych przyczyni się do poszerzenia przestrzeni zielonej w obszarze rewitalizacji. Będą to miejsca powszechnie dostępne, w których można wyciszyć się, zbliżyć się do natury, ale także miło spędzić czas wolny, poznać swoich sąsiadów i zacieśnić relacje społeczne.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera środowiskowa

WSKAŹNIKI

- Liczba utworzonych ogrodów społecznych (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

W wyznaczonych podobszarach rewitalizacji

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
MZGK Czeladź, Urząd Miasta w Czeladzi, Klub Seniora	Spółdzielnie mieszkaniowe Rodzinne Ogrody Działkowe w Czeladzi DPS Lokalni ogrodnicy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT

2024 - 2027	120.000, 00 zł
-------------	----------------

Zadanie 5.2.
Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto, Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn, Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto, Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Tożsamość i wspólnotowość lokalna istotą budowania lokalnej społeczności w obszarze rewitalizacji
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Na obszarze rewitalizacji zauważalna jest niska aktywność społeczna przejawiająca się niechęcią do włączania się w inicjatywy społeczne. Społeczeństwo podlega atomizacji, co utrudnia rozwiązywanie zaistniałych problemów społecznych – brak chęci współpracy, współdziałania czy też brak poczucia odpowiedzialności za lokalną społeczność.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Zadanie polega na realizacji działań promocyjnych i edukacyjnych skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji – np. organizacji imprez lokalnych, warsztatów, spotkań, pogadarek, wycieczek, itp., które będą prezentować lokalną kulturę i historię Miasta Czeladź w rozumieniu materialnym np. zabytki, jak również niematerialnym np. historii rodzinne.</p> <p>Zadanie ma na celu przybliżyć mieszkańcom (w formie wymienionych wyżej m.in. spotkań, warsztatów, wydarzeń) wspólne korzenie w postaci historii, miejsc, tradycji wzmacniając przekonanie, że to mieszkańcy miasta kształtują jego historię i mają wpływ na to co dzieje się w mieście i jak ono się rozwija.</p> <p><u>Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:</u></p> <p>Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. W miejscach realizacji zadań zapewnione będą miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, podjazd, winda, odpowiedniej szerokości przejścia, dostosowane pomieszczenia. Zajęcia będą dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb uczestników (przykładowe działania, jakie mogą zostać zastosowane w ramach</p>

przedsięwzięcia obejmą: adekwatne materiały, formy przekazu, godziny spotkań itp.). Potrzeby te zostaną zdiagnozowane i będą stanowić podstawę pod dobór adekwatnych, konkretnych działań wspierających lub dostosowawczych.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się do wzmocnienia tożsamości lokalnej mieszkańców.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

— Sfera społeczna

WSKAŹNIKI

— Liczba zorganizowanych wydarzeń w roku (szt.)

— Liczba uczestników wydarzeń (os.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Obszar rewitalizacji

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Muzeum Saturn

PARTNERZY W REALIZACJI

Miejski Konserwator Zabytków
Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024 - 2027

SZACUNKOWY KOSZT

50.000,00 / rocznie

Zadanie 5.3.

**Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto,
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn,
Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto,**

Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Wsparcie osób wykluczonych, niepełnosprawnych, starszych - stworzenie miejsc spotkań, w tym likwidacja barier architektonicznych w istniejących budynkach
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Na terenie Czeladzi brakuje miejsc spotkań dla osób z niepełnosprawnością, dostosowanych do ich potrzeb i możliwości. W lokalach zajmowanych przez NGO zrzeszających osoby niepełnosprawne nie są wyeliminowane bariery architektoniczne, co utrudnia prowadzenie działalności i zapewnienie adekwatnej i w pełni dostępnej oferty wsparcia.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Zadanie polega na utworzeniu w pełni dostępnych miejsc spotkań dla osób z niepełnosprawnością w każdym z podobszarów rewitalizacji (w ramach istniejących, miejskich zasobów lokalowych). Miejsca te mogą stanowić osobny lokal lub wydzielone pomieszczenie w istniejących budynkach.</p> <p><u>Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:</u></p> <p>Wyeliminowanie barier architektonicznych i urbanistycznych w budynkach użyteczności publicznej, w których zapewnione będą w pełni dostępne miejsca spotkań dla osób z niepełnosprawnością.</p> <p><u>Efekt zadania:</u></p> <p>Minimalizowanie wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnością i ich aktywne włączenie. Poprawa integracji środowisk osób i organizacji zrzeszających osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny.</p>
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU
<ul style="list-style-type: none"> — Sfera społeczna — Sfera techniczna
WSKAŹNIKI
<ul style="list-style-type: none"> — Liczba stworzonych miejsc spotkań (szt.) — Liczba spotkań osób z niepełnosprawnością (szt.)
<p>Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:</p> <p>Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania</p>

niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
CUSiAL Rynek 22 CUSiAL Biedermanna 2 Czeladź, ul. Szpitalna 5b	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
MOPS Urząd Miasta w Czeladzi	organizacje pozarządowe PCPR PFRON spółdzielnie mieszkaniowe właściciele budynków wielorodzinnych, MTZ
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2028	1.550.000,00 zł

Zadanie 5.4.

Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto,
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn,
Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto,
Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Zagospodarowanie miejsc (na siedziby) dla lokalnych organizacji pozarządowych

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

W istniejących budynkach miejskich, które służą lokalnym społecznościom, w tym także organizacjom pozarządowym brakuje miejsca, które zapewniłoby możliwość kompleksowego prowadzenia działalności organizacjom pozarządowym. Dotkliwy w tym zakresie jest przede wszystkim brak pomieszczeń do przechowywania dokumentów i własnych sprzętów/materiałów będących do wyłącznej dyspozycji organizacji i niezbędnych do prowadzonej działalności. Powoduje to wśród ngos brak stabilności (brak poczucia bycia „u siebie”), a także zniechęca do korzystania z istniejących przestrzeni. Przyczynia się to do niskiej aktywności społecznej organizacji, które zamiast skupiać się na celach statutowych – pomocy i aktywizacji, borykają się z problemami lokalowymi.

Koncepcja zadania:

Projekt polega na stworzeniu możliwości rejestrowania siedziby organizacji pozarządowej w CUSiAL Rynek 22 oraz CUSiAL Saturn Biedermanna 2 (i/lub innych) dla zapewnienia ngos miejsca do przechowywania dokumentów i posiadanych sprzętów/materiałów (zasobów materialnych do realizacji własnych działań).

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

W budynkach służących organizacjom pozarządowym zapewniona jest pełna dostępność dla osób ze specjalnymi potrzebami (dostosowane wejścia, toalety itp.).

Efekt zadania:

Stworzenie warunków do tworzenia się nowych organizacji pozarządowych i wsparcie istniejących organizacji nie posiadających adekwatnej bazy lokalowej.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Liczba zorganizowanych miejsc dla prowadzenia działalności przez lokalne NGO (szt.)
- Liczba NGO korzystających z dedykowanych organizacjom miejsc (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla

Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
CUSiAL Rynek 22 CUSiAL Biedermanna 2 Czeladź, Szpitalna 5b	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Urząd Miejski w Czeladzi	MOPS NGO DPS
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2026	50.000,00 zł

Zadanie 5.5.

Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto,
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn,
Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto,
Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Bezpieczny senior

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

We wszystkich podobszarach rewitalizacji jednym z głównych problemów społecznych jest starzenie się społeczeństwa i duży odsetek mieszkańców w wieku senioralnym. Zauważają to zarówno lokalni eksperci jak również sami mieszkańcy w badaniach społecznych. Starsi ludzie często są osamotnieni, część z wyboru, część z uwagi na brak rodziny. Również pandemia przyczyniła się do zamknięcia się w domu seniorów z obawy o swoje zdrowie. Pogłębiło to jeszcze poczucia osamotnienia i wzmocniło rozwój problemów psycho-społecznych skutkujących wycofaniem się z pełnienia ról społecznych, zawężaniem kontaktów międzyludzkich, izolacją, biernością, obojętnością.

Coraz częściej także osoby starsze padają ofiarami przestępstw – w tym oszustów działających w oparciu o telefon (metodą „na wnuczka”, „na policjanta” itp.) czy Internet.

Koncepcja zadania:

Zadanie polegać będzie na realizacji cyklicznych, tematycznych spotkań skierowanych do osób starszych mieszkających w obszarze rewitalizacji (wszystkich podobszarach rewitalizacji).

Spotkania odbywać się będą w miejscach dostępnych dla seniorów, w pobliżu ich miejsca zamieszkania np. CUSiAL Saturn, CUSiAL Rynek 22, Kopalnia Kultury.

W ramach spotkań poruszana będzie m.in. tematyka bezpieczeństwa osób starszych – jak nie dać się oszukać telefonicznie, w sieci, metodami na policjanta, wnuczka, pracownika bankowego itp., na co zwrócić szczególną uwagę, co może budzić podejrzenia itp.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. W miejscach realizacji zadań zapewnione będą miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, podjazd, winda, odpowiedniej szerokości przejścia, dostosowane pomieszczenia.

Efekt zadania:

Zadanie przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa seniorów mieszkających na obszarze rewitalizacji, a także pozwoli na aktywizację społeczną seniorów (wyjście do ludzi, spotkania, kontakt bezpośredni z drugim człowiekiem).

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

— Sfera społeczna

WSKAŹNIKI

— Liczba zorganizowanych spotkań dla seniorów w roku (szt.)

— Liczba seniorów biorących udział w spotkaniach (os.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla

Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Obszar rewitalizacji	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Komisariat Policji w Czeladzi	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi (Centrum Usług Społecznościowych)
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2030	10.000,00 zł / rocznie

Zadanie 5.6.

Podobszar rewitalizacji 1. Stare Miasto,
Podobszar rewitalizacji 2. Kolonia Saturn,
Podobszar rewitalizacji 3. Nowe Miasto,
Podobszar rewitalizacji 4. Stare Piaski

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Organizowanie społeczności lokalnej w obszarze rewitalizacji

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się występowaniem problemów społecznych, takich jak ubóstwo, bezrobocie, niewielka aktywność społeczna.

Koncepcja zadania:

Zadanie polega na pracy organizatora usług społecznych/organizatora społeczności z lokalną społecznością zamieszkującą obszar rewitalizacji w Mieście Czeladź. Z założenia proces organizowania obejmuje mobilizację społeczności, wykorzystanie potencjału mieszkańców, kształtowanie grup, które pozytywnie zmienią lub wpłyną na zmianę otoczenia. Planuje się wspieranie inicjatyw lokalnych zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców poprzez realizację zadań z zakresu pobudzenia aktywności obywatelskiej.

Do prawidłowego rozwoju społeczności lokalnych niezbędna jest aktywność społeczności wspierana specjalistyczną kadrą oraz zasobami finansowymi. Planuje się, że nowo zatrudniony personel Centrum Usług Społecznościowych (m.in. organizator

społeczności lokalnych) przy wsparciu finansowym projektu będzie dysponował budżetem na inicjatywy lokalne – wdrażane w miejscach, które będą wspierały i pobudzały prawidłowy rozwój tkanki społecznej. Inicjatywy lokalne to jeden z kluczowych instrumentów służących systematycznemu wzmocnieniu roli mieszkańców w sprawowaniu władzy na poziomie lokalnym. Działanie będzie realizowane przez pracowników Ośrodka razem z mieszkańcami w formie 13 inicjatyw. Jedna inicjatywa będzie kosztować 10.000 zł.

Działanie adresowane jest m.in. do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku) i ich otoczenia oraz osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne).

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Praca organizatora usług społecznych pozwoli wpłynąć na społeczność obszaru rewitalizacji, tak, by wytworzyła się więź oraz chęć wspólnego działania, wspólnego rozwiązywania problemów społecznych, ale także przestrzennych, które występują w lokalnej społeczności.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

— Sfera społeczna

WSKAŹNIKI

- Liczba inicjatyw społecznych podjętych przez mieszkańców przy współpracy organizatora usług społecznych (szt.).
- Liczba organizatorów usług społecznych pracujących na OR (os.).
- Liczba godzin pracy organizatora usług społecznych w miesiącu (szt.).

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Obszar rewitalizacji	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi	Organizacje pozarządowe
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024 - 2027	1.109.526,34 zł

Zadanie 6.1
Poza Obszarem Rewitalizacji
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU Modernizacja Hali MOSiR w Czeladzi
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Hala MOSiR jest obiektem, z którego korzysta obecnie kilka tysięcy osób rocznie. Jej elewacja została zmodernizowana w 2022 roku i dostosowana do najwyższych standardów wizualnych oraz ekologicznych. Jednakże hala wewnątrz nadal wymaga modernizacji.</p> <p><u>Uzasadnienie realizacji zadani poza obszarem rewitalizacji:</u></p> <p>Sama hala sportowa jest położona już poza granicami podobszarów rewitalizacji, jednakże w odległości kilkuset metrów od Podobszaru 1. Stare Miasto oraz Podobszaru 2. Kolonia Saturn. Zasięg działania hali jest zatem nierozdzielnie związany ze wskazanymi podobszarami. Hala pełni funkcję animującą lokalną społeczność w Podobszarze Stare Miasto oraz Kolonia Saturn, ale także dla całego miasta (w tym innych podobszarów). W Hali MOSiR odbywają się różnego typu imprezy sportowe, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami m.in. dla seniorów, którzy zamieszkują podobszary rewitalizacji. Przykładem takiej imprezy jest Czeladzka Olimpiada Seniorów.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Celem projektu jest modernizacja obiektu Hali MOSiR Czeladź wewnątrz wraz z wymianą parkietu, trybuny, zaplecza sanitarnego, szatni oraz dostosowaniem obiektu do imprez sportowych o wysokiej randze.</p> <p>Modernizacja zakłada także zagospodarowanie terenu wokół hali wraz z wymianą chodników, oświetlenia terenu oraz modernizacją obszaru zielonego z przodu oraz z tyłu budynku (z przeznaczeniem na skwer) i budową obiektu do ćwiczeń kalisteniki na świeżym powietrzu.</p> <p>Projekt obejmie również wymianę elementów sanitarnych, oświetleniowych oraz ścian na bardziej nowoczesne co pozwoli na zwiększenie oszczędności zużycia energii oraz ciepła.</p> <p><u>Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:</u></p>

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania, w tym wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Modernizacja wnętrza w stopniu znacznym podniesie jakość świadczonych usług oraz pozwoli na poszerzenie działalności MOSiR w zakresie imprez kulturalnych, muzycznych, sportowych oraz rekreacyjnych.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- Sfera społeczna
- Sfera techniczna
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera środowiskowa

WSKAŹNIKI

- Liczba zmodernizowanych obiektów (szt.)

Sposób oceny prognozowanych rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji:

Podmiot realizujący projekt w ramach procedury stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (opisanej w rozdziale 11.2.) zobowiązany jest do przygotowania niezbędnych danych w postaci mini raportu z realizowanego projektu i przekazania go do Koordynatora Rewitalizacji w terminie określonym we wspomnianej procedurze. Dane te obejmują m.in. wartości wymienionych wyżej wskaźników osiągnięte w danym roku sprawozdawczym. Określone dla zadania wskaźniki wpisują się we wskazane dla Programu wskaźniki realizacji celów GPR (wskaźniki rezultatu wskazane w rozdziale 11.3.), które poddawane będą ocenie również w ramach procedury oceny Gminnego Programu Rewitalizacji realizowanej w cyklach trzyletnich.

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

ul. Sportowa 2 Czeladź

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

PARTNERZY W REALIZACJI

Urząd Miasta w Czeladzi

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024

SZACUNKOWY KOSZT

13.000.000,00 zł

6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Do grupy pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (przedsięwzięć uzupełniających) zaliczono typy przedsięwzięć realizujących kierunki działań określone dla Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź, dotyczące wyznaczonego obszaru rewitalizacji/poszczególnych podobszarów, które z różnych względów nie spełniały kryteriów podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego (np. z uwagi na zbyt małą szczegółowość, czas realizacji mogący znacznie przekroczyć założony okres programowania, brak potwierdzenia gotowości do ich realizacji przez działające w gminie instytucje i podmioty).

Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne są następujące:

Sfera społeczna:

- Wyrównywanie szans społecznych i zawodowych osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym (dedykowane osobom wykluczonym społecznie, osobom ze szczególnymi potrzebami).
- Działania wspierające integrację społeczną, rozwijające zaangażowanie społeczne i lokalne inicjatywy oddolne.
- Działania z zakresu aktywizacji i integracji społecznej seniorów.
- Przedsięwzięcia poszerzające dostępność usług opiekuńczych skierowanych do osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.
- Przedsięwzięcia z zakresu oferty czasu wolnego, szczególnie skierowanych do młodych mieszkańców obszaru rewitalizacji (dzieci, młodzież, młode rodziny).
- Działania służące poprawie bezpieczeństwa publicznego.
- Przedsięwzięcia mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom od alkoholu, używek, telefonów komórkowych, gier itp.

- Program wspierania lokalnych liderów społecznych.

Sfera gospodarcza:

- Wyrównywanie szans społecznych i zawodowych osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym (działania dedykowane osobom wykluczonym społecznie, osobom ze szczególnymi potrzebami).
- Promowanie przedsiębiorczości, podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarczego, w tym podejmowanie działań sprzyjających tworzeniu nowych firm i rozwoju kompetencji zawodowych mieszkańców.
- Działania z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców oraz wspierające rozwój przedsiębiorczości.

Sfera środowiskowa:

- Przedsięwzięcia związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną.
- Ograniczenie niskiej emisji - program likwidacji palenisk domowych na tzw. paliwa stałe (węglowe).
- Działania ograniczające zagrożenie hałasem i odorem.

Sfera techniczna:

- Kompleksowy program modernizacji zasobów mieszkaniowych: wsparcie termomodernizacji, wymiana pieców, budowa miejsc parkingowych, poprawa estetyki budynków jedno i wielorodzinnych oraz użytkowych, wyposażenie lokali mieszkalnych w toalety i łazienki w budynkach komunalnych i wspólnot mieszkaniowych.
- Modernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych w zakresie dostosowania części wspólnych nieruchomości budynków (np. wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, budynków komunalnych) dla potrzeb osób

z niepełnosprawnościami, seniorów i rodziców z małymi dziećmi np. przebudowa wejść do budynków.

- Modernizacja sieci przesyłowych – m.in. wodno-kanalizacyjnych na obszarze rewitalizacji.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

- Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej.
- Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnianie na cele społeczne i gospodarcze.
- Rozwój zaplecza infrastrukturalnego dla realizacji usług społecznych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.
- Projekty promujące lokalne dziedzictwo kulturowe i historyczne w przestrzeni miasta.
- Poprawa estetyki i funkcjonalności zagospodarowania terenu przyczyniająca się do wzmocnienia funkcji wspólnotowych, integracyjnych przestrzeni publicznych (w tym także terenów zielonych, nieurzędzonych skwerów itp.).
- Rozwój nowych przestrzeni publicznych i półpublicznych służących zaspokajaniu różnych potrzeb społecznych.
- Zagospodarowanie pustostanów znajdujących się na obszarze rewitalizacji.

7. Mechanizmy integrowania działań

Komplementarność jest jednym z ważnych aspektów Gminnego Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Według Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 opracowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju wymogiem koniecznym przy opracowaniu programów rewitalizacji jest konieczność zapewnienia komplementarności w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

7.1. Kompleksowość Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji miasta Czeladź zakłada realizację przedsięwzięć, które wprowadzają kompleksową, wielopłaszczyznową zmianę na obszarze rewitalizacji. Są one powiązane ze zdiagnozowanymi potrzebami lokalnej społeczności i problemami w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, a także wykorzystują zidentyfikowane potencjały.

Wyznaczone w Programie kierunki działań oraz przedsięwzięcia podstawowe odnoszą się do ww. sfer istotnych w kontekście rewitalizacji, adekwatnie do zdiagnozowanych dla obszaru rewitalizacji problemów i potrzeb.

Zamieszczona poniżej tabela obrazuje powiązania i oddziaływania między poszczególnymi sferami a kierunkami działań rewitalizacyjnych i przedsięwzięciami podstawowymi. Ponadto w kartach zadań w rozdziale „Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych”, każdorazowo wskazano, na jaką sferę oddziałuje dany projekt (społeczną, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną, środowiskową i gospodarczą).

Sfera	Kierunki działań i podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Społeczna	Kierunek działań: C.1.1. Podejmowanie działań na rzecz reintegracji i aktywizacji grup wykluczonych i zagrożonych

	<p>wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnością i osób starszych.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:</p> <p>1.1.; 2.1.; 3.1; 4.1; 5.5.; 5.6</p> <p>Kierunek działań: C.1.2. Rozwój oferty społecznej i kulturalnej zachęcającej mieszkańców do aktywności i włączenia się w życie społeczne.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:</p> <p>1.1.; 2.1.; 3.1; 4.1; 4.2; 5.2;</p> <p>Kierunek działań: C.1.3. Wsparcie inicjatyw oddolnych i wzmocnienie organizacji III sektora.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:</p> <p>5.4; 5.6</p>
Gospodarcza	<p>Kierunek działań: C.3.4. Tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:</p> <p>2.3.; 2.4.; 2.6.;</p> <p>Kierunek działań: C.2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:</p> <p>2.5.; 5.1</p>
Środowiskowa	<p>Kierunek działań: C.2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:</p> <p>4.6</p>

	<p>Kierunek działań: C.2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne: 2.5.; 5.1</p>
Techniczna	<p>Kierunek działań: C2.4. Poprawa dostępności do instytucji publicznych i ich oferty dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne: 3.2; 5.3;</p> <p>Kierunek działań: C.2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne: 2.8; 4.6</p>
Przestrzenno-funkcjonalna	<p>Kierunek działań: C.2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne: 2.5.; 5.1</p> <p>Kierunek działań: C 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.</p> <p>Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne: 1.2.;2.2.; 2.7; 3.2; 4.3.; 4.4; 4.5.; 6.1</p>

Źródło: opracowanie własne

7.2. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Czeladź została zapewniona dzięki skupieniu projektów wybranych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany w Mieście został wyznaczony po przeprowadzeniu dogłębnej analizy wskaźnikowej przy zasięgnięciu opinii przedstawicieli zainteresowanych środowisk oraz samych mieszkańców Miasta, dzięki czemu można mówić o trafności działań na danym terenie.

Podstawowe projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Jeden z projektów znajduje się bezpośrednio poza granicami Obszaru, jednak zasięg jego oddziaływania bezpośrednio wpływa na te Podobszary. Wybrane zadania są odpowiedzią na główne problemy dla każdego z Podobszarów Rewitalizacji. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli mieszkańcy obszaru. Ich realizacja będzie zapobiegać przenoszeniu się różnych problemów na dalsze obszary miasta.

7.3. Komplementarność problemowa i zintegrowanie na poziomie zdiagnozowanych potrzeb i problemów oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia zamieszczone w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Czeladź opracowano w oparciu o wyniki szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji, z uwzględnieniem wniosków płynących z działań partycypacyjnych oraz eksperckich.

Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych odpowiadających na, zidentyfikowane w procesie przygotowania GPR, zdiagnozowane problemy i potrzeby oraz wykorzystujących wybrane potencjały podobszarów prezentuje tabela numer 24.

Tabela 15. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi w podziale na podobszary

Problemy i wybrane potencjały poszczególnych podobszarów rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe
Podobszar 1. Stare Miasto	
Starzenie się społeczeństwa - wysoki udział osób starszych powodujący także wyludnianie się Podobszaru.	1.1.; 5.1; 5.2.; 5.3.; 5.5; 5.6.;
Stosunkowo wysoka liczba osób bezrobotnych oraz korzystających z pomocy społecznej.	2.3.; 5.6
Względnie niski poziom zaangażowania społecznego mieszkańców.	1.1; 5.1.; 5.2.; 5.3.; 5.4.; 5.6.
Niska aktywność gospodarcza mieszkańców Podobszaru.	5.6.; 2.3
Brak centrotwórczego charakteru Rynku - niewykorzystany potencjał przestrzeni do integracji mieszkańców.	5.2
Słaby potencjał gospodarczy Starego Miasta – niewielka ilość podmiotów usługowych.	2.3.

Problemy i wybrane potencjały poszczególnych podobszarów rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe
Potencjał: Aktywna działalność instytucji Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Rynek 22 zajmującej się aktywizacją lokalnej społeczności.	1.1.
Potencjał: Istnienie obiektów zabytkowych o dużym znaczeniu dla tożsamości lokalnej	1.2., 5.2
Podobszar 2. Kolonia Saturn	
Koncentracja problemów społecznych, takich jak bezrobocie, ubóstwo czy nadużywanie alkoholu (w szczególności w przestrzeniach publicznych).	5.6; 2.2; 2.3.; 2.4; 2.6.; 5.4.
Starzejące się społeczeństwo, wymagające wsparcia w zakresie pielęgnacyjnym i aktywizacyjnym.	2.1.; 2.2.; 5.1; 5.2.; 5.3.; 5.5; 5.6
Niska aktywność społeczna mieszkańców (brak chęci angażowania się w lokalne inicjatywy).	5.1.; 5.2.; 2.2.; 2.3.; 2.4.; 2.5.; 2.6.;
Bardzo zły stan techniczny zabytków znajdujących się na Podobszarze, w tym przede wszystkim Domu Ludowego oraz części zabudowy Kopalni (m.in. warsztaty mechaniczne).	2.2.; 2.4.; 2.6.; 2.7.
Słabo rozwinięta oferta handlu i usług (w tym przede wszystkim gastronomicznych) oraz niższy niż przeciętny poziom przedsiębiorczości.	2.2.; 2.3.; 2.4.; 2.5.; 2.6.;
Zły stan techniczny budynków mieszkalnych, w szczególności tych objętych ochroną konserwatorską – niedostosowanie do potrzeb osób starszych czy niepełnosprawnych, brak sanitariatów w części zabudowy.	2.8.
Atrakcyjność okolicy, ze względu na dużą ilość zieleni wokół oraz bliskość parków Grabek i Alfreda.	2.5.

Problemy i wybrane potencjały poszczególnych podobszarów rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe
Podobszar 3. Nowe Miasto	
Wysoka gęstość zaludnienia przyczyniająca się do eskalacji problemów społecznych – obniżone poczucie bezpieczeństwa, konflikty sąsiedzkie.	5.1.; 5.2.; 5.6; 5.4
Względnie wysoki stopień koncentracji problemów społecznych – ubóstwo, bezrobocie.	5.6; 3.2.
Starzejące się społeczeństwo, wymagające wsparcia w zakresie pielęgnacyjnym i aktywizacyjnym.	3.1.; 5.1; 5.5; 5.6
Niska aktywność społeczna mieszkańców (brak chęci angażowania się w lokalne inicjatywy).	5.2; 5.6; 3.2.
Niska jakość przestrzeni wspólnych, wokół budynków mieszkaniowych.	5.1
Deficyt miejsc zielonych, rekreacyjnych.	5.1
Niska dostępność do instytucji kultury (brak domu kultury z ofertą skierowaną w szczególności do osób starszych).	3.1.; 5.2.; 5.3.; 5.4.
Podobszar 4. Stare Piaski	
Wyróżniająca się negatywnie na tle miasta ul. Betonowa oraz Nowopogońska jako skupisko ludzi zagrożonych wykluczeniem (alkohol, ubóstwo, uzależnienia).	5.6; 4.1; 4.2
Wyobcowanie społeczności Piasków od mieszkańców pozostałych części miasta, poczucie odrębności od Czeladzi.	5.6; 4.1; 4.2
Starzejące się społeczeństwo, wymagające wsparcia w zakresie pielęgnacyjnym i aktywizacyjnym.	5.1; 5.5; 5.6

Problemy i wybrane potencjały poszczególnych podobszarów rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe
Niski stopień aktywności społecznej mieszkańców.	4.1.; 4.2; 5.2; 5.6
Niski stopień jakości przestrzeni publicznych i półpublicznych znajdujących się wokół budynków mieszkalnych.	5.1
Niedostatecznie rozbudowana infrastruktura rekreacyjna oraz niedostatek miejsc spotkań.	4.3; 4.4.; 4.5.; 5.1
Zły stan techniczny budynków mieszkalnych, w tym brak dostępu do sieci centralnego ogrzewania oraz konieczność wymiany sieci wodno-kanalizacyjnej.	4.6.

Źródło: Opracowanie własne.

Nie każdy ze zdiagnozowanych problemów został bezpośrednio odzwierciedlony w projektach podstawowych, natomiast odpowiadają na nie typy pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ponadto część problemów jest rozwiązywanych poprzez inne programy czy strategie tematyczne (np. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych), a także poprzez przedsięwzięcia realizowane w ramach podstawowych działań instytucji publicznych (lokalnych i ponadlokalnych).

7.4. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź charakteryzuje się komplementarnością w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym, co oznacza, iż zapewniona jest współpraca i współdziałania różnych podmiotów działających na rzecz realizacji Programu i poprawy sytuacji obszaru rewitalizacji.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź odpowiada Koordynator Rewitalizacji, przy współpracy z Komitetem Rewitalizacji oraz Partnerami Programu.

Koordynator Rewitalizacji to odpowiednia komórka funkcjonująca w ramach obecnych struktur Urzędu Miejskiego. Zapewni to skuteczne zarządzanie programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych w poprzednich latach.

Koordinator Rewitalizacji pełni rolę wykonawczą i zarządczą programu, a także co najważniejsze, zapewnia możliwości aktywnego włączania się Partnerów Programu. Aby to osiągnąć Koordynator Rewitalizacji realizuje zadania z zakresu upowszechniania wiedzy na temat Programu i jego realizacji, prowadzenia konsultacji społecznych oraz mobilizacji zasobów, które powinny lub mogą działać na rzecz realizacji Programu. W trakcie realizacji Programu Koordynator Rewitalizacji podejmuje także współpracę z różnymi podmiotami społecznymi i publicznymi działającymi na terenie Miasta Czeladź i obszaru rewitalizacji, rekomendując prowadzenie przez nich odpowiednich działań edukacyjno-szkoleniowych, służących uświadamianiu potencjalnym interesariuszom, znaczenia procesu rewitalizacji. Tym samym Koordynator Rewitalizacji koordynuje włączenie nowych podmiotów i interesariuszy w proces rewitalizacji oraz wspiera Partnerów Programu, w realizację przez nich zadań, pomagając im poszukiwać funduszy na ich realizację.

Komitet Rewitalizacji jest ciałem opiniotwórczym i doradczym dla Burmistrza Miasta. Jako podmiot międzysektorowy tworzy warunki do współpracy i koordynacji działań rewitalizacyjnych przez różnych Partnerów. Komitet dba, aby różne podmioty działające na obszarze zdegradowanym nie powielały realizowanych przez siebie zadań oraz aby ich działalność przyczyniła się do osiągnięcia komplementarności programu w wymiarze problemowym.

Każdy potencjalny Partner Programu dzięki działaniom Koordynatora Rewitalizacji ma zapewniony dostęp do informacji na temat realizacji założeń programu oraz ma szansę uczestniczyć w działaniach edukacyjno-szkoleniowych, w których dowie się w jaki sposób może zgłaszać i realizować zaproponowane przez siebie zadania. Dodatkowo w ramach procedur zarządczych przewidziano możliwość zgłaszania nowych zadań oraz uwag do istniejącego Programu Rewitalizacji przez wszystkich zainteresowanych. W ten sposób każdy Partner będzie miał wpływ na realizację Programu.

7.5. Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016-2030 zwraca również uwagę na zachowanie ciągłości programowej. Obecny dokument stanowi aktualizację Gminnego Programu Rewitalizacji, który obejmował perspektywę lat 2016-2023, a zatem podstawowym założeniem było zapewnienie kontynuacji działań podjętych w ramach

wdrażania pierwszego Programu pozwalających na uzyskanie efektu synergii w odniesieniu do wykonanych już w poprzednim okresie programowym inwestycji i przedsięwzięć na terenie obszaru rewitalizacji.

W ramach przeprowadzonej aktualizacji Gminnego Programu rewitalizacji nie zmieniły się granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w związku z tym na podobszarach tych w poprzedniej perspektywie prowadzonych było szereg działań w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023. Precyzyjny wykaz zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawarty jest w raporcie z oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Czeladź na lata 2016-2023 opracowany w 2023 r.

W ramach realizacji zadań zawartych w dokumencie Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016 – 2023 w Podobszarze Stare Miasto powstała instytucja Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej, która świadczy usługi na rzecz lokalnej społeczności, realizuje zadania aktywizujące i wspierające seniorów, osoby z niepełnosprawnością, młodzież. Działania te są kontynuowane w ramach zaplanowanego zadania 1.1. Aktywizacja osób starszych – prowadzenie zajęć Klubu Seniora. Rozpoczęta aktywizacja mieszkańców podobszaru jest także kontynuowana poprzez zaplanowane zadanie 5.6. Organizator usług społecznych, organizator społeczności lokalnej.

W Podobszarze rewitalizacji Kolonia Saturn już w Programie Rewitalizacji z 2005 roku rozpoczęły się intensywne działania rewitalizacyjne – przyczyniły się one do powstania Galerii Sztuki Współczesnej „Elektrownia”, która była symbolem zmian, jakie dokonały się i dokonują w tym Podobszarze. Kolejno w działaniach realizowanych od 2016 roku do 2023 roku, w Podobszarze zrealizowano zadanie stworzenia Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Saturn oraz Postindustrialnego Centrum Dziedzictwa Górniczego Węglowego w Zagłębiu. Aktualnie planuje się dokończenie rewitalizacji budynków po byłej KWK Saturn, w ramach zadania 2.4. Kontynuacja rewitalizacji obszaru dawnej Kopalni Saturn – remont obiektu nadszuby z przeznaczeniem go na cele społeczne.

W ramach zrewitalizowanych budynków organizowane zostaną działania aktywizujące różne grupy, w tym poprzez zadanie 2.1. Zajęcia dla seniorów – poprawa aktywności

społecznej osób starszych, czy zadanie 5.2. Tożsamość i wspólnotowość lokalna istotą budowania lokalnej społeczności w obszarze rewitalizacji.

W poprzednim okresie programowania rewitalizacji Miasta Czeladź zaplanowano zadania związane z poprawą sytuacji gospodarczej Podobszaru Kolonia Saturn - 2.4. Aktywizacja gospodarcza terenu byłej KWK Saturn - budowa ulicy Scheiblera i ulicy Biedermanna (etap 2) wraz z uzbrojeniem terenu (brownfield). Kontynuując działania związane z poprawą przedsiębiorczości aktualnie zaplanowano realizację zadania 2.3. Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości /centrum nowoczesnych technologii i biznesu – utworzenie oferty szkoleniowo-doradczej dla przedsiębiorców.

W Podobszarze Nowe Miasto w okresie dotychczasowego wdrażania zapisów GPR (2016 – 2023) m.in. realizowano zadania społeczne, służące integracji lokalnej społeczności (Integracja społeczności lokalnej poprzez organizację Festynu Rodzinnego) oraz rozwiązywaniu problemów społecznych (Pomoc rehabilitacyjna i psychologiczna dla członków Klubu Abstynenta). Kontynuując te działania w obecnej perspektywie zaplanowano działania związane z realizacją lokalnych przestrzeni integracji – ogrodów społecznych (zadanie 5.1.) czy aktywizację lokalnej społeczności poprzez organizatora społecznościowego (zadanie 5.6.).

W Podobszarze Stare Piaski w poprzedniej perspektywie rewitalizacji zrealizowane zostały zadania związane z aktywizacją i pomocą lokalnej społeczności. Zrealizowano m.in. zadanie Rewitalizacja poprzez kulturę – odnowienie budynku Traffic i przywrócenie mu funkcji centrum kulturalno-społecznego dzielnicy, które obecnie pełni centrum integracji społecznej pod nazwą Kopalnia Kultury. W obecnej perspektywie zaplanowano zadania, realizowane właśnie przez Kopalnię Kultury, która będzie wspierać działania aktywizujące osoby zarówno młode (Zadanie 4.1. Aktywizacja młodych mieszkańców dzielnicy Piaski), jak i starszych (Zadanie 4.2. Wróćmy do korzeni – program integracji mieszkańców Starych Piasków). Dodatkowo planuje się rozbudowę obiektu – zadanie 4.5. Rozbudowa budynku Kopalni Kultury w Czeladzi. Kontynuując działania rewitalizacyjne w aktualizacji dokumentu zaplanowano także odnowienie kolejnej instytucji – Stadionu (Zadanie 4.3. Remont Stadionu MOSiR Czeladź z zachowaniem jego górniczego charakteru), kolejnej instytucji, która pełni rolę animatora społecznego w dzielnicy.

7.6. Komplementarność źródeł finansowania

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź wykazuje się komplementarnością w zakresie źródeł finansowania. W ramach poszczególnych zadań wpisanych do GPR, wykazano możliwe źródła finansowania, zgodnie z założeniami Narodowego Planu Rewitalizacji, przewidziano możliwość wykorzystania następujących funduszy:

- publicznych wspólnotowych (m.in. Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych: EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności, w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego i krajowych Programów Operacyjnych);
- publicznych krajowych – istniejących instrumentów i źródeł (poprzez terytorialne profilowanie - ukierunkowywanie na obszary zdegradowane istniejących instrumentów różnych polityk dotyczących m.in.: wykluczenia społecznego, edukacji, infrastruktury, środowiska, kultury, zabytków, mieszkalnictwa itd.) oraz sukcesywnie tworzonych nowych (w tym obejmujących instrumenty inżynierii finansowej);
- prywatnych, m.in. poprzez tworzenie zachęt do inwestowania na obszarach zdegradowanych.

Gmina w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji. W trakcie trwania Programu planuje się także prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla różnych podmiotów, w tym sektora społecznego i gospodarczego z zakresu możliwości włączenia się w proces rewitalizacji. W ramach dbałości o zróżnicowanie źródeł finansowania dla poszczególnych projektów, Gmina wdrażając GPR, będzie starała się także pozyskać partnerów partycypujących w kosztach realizacji działań i projektów służących wyprowadzaniu obszaru ze stanu kryzysowego, m.in. poprzez współpracę z różnymi podmiotami.

8. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy

8.1. Strategia Rozwoju Miasta Czeladź - projekt

W chwili opracowywania aktualizacji dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji, Miasto Czeladź było w trakcie opracowywania nowego dokumentu Strategii, dlatego zdecydowano się pokazać zintegrowanie aktualizacji GPR z projektem nowego dokumentu Strategii, który będzie wyznaczał kierunki działań w mieście w następnych latach.

Projekt Strategii Rozwoju Miasta Czeladź zakłada realizację 7 celów strategicznych. Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w 5 z tych celów, w tym:

- Cel strategiczny S1. Poszerzenie oraz doskonalenie oferty usług i inicjatyw wzmacniających atrakcyjność Czeladzi, budujących klimat miasta, w którym dobrze się mieszka. Cel zakłada m.in. wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz tworzenie warunków do wzrostu aktywności społecznej i obywatelskiej. Zaprezentowane działania wprost korespondują z celami GPR C.1.2. Rozwój oferty społecznej i kulturalnej zachęcającej mieszkańców do aktywności i włączenia się w życie społeczne oraz C.1.3. Wsparcie inicjatyw oddolnych i wzmocnienie organizacji III sektora oraz C 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.
- Cel strategiczny S2. Prowadzenie nowoczesnej, skutecznej polityki społecznej na odpowiadającej na istniejące wyzwania i trendy demograficzne. Cel skupia się na wzmacnianiu sektora samorządowego w mieście oraz działaniach aktywizacji społecznej i rozwoju usług skierowanych do seniorów. Wskazane cele wpisują się w realizację działań założonych w GPR w celach: C.1.1. Podejmowanie działań na rzecz reintegracji i aktywizacji grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnością i osób starszych oraz C.1.3. Wsparcie inicjatyw oddolnych i wzmocnienie organizacji III sektora
- Cel strategiczny G1. Wzmacnianie atrakcyjności lokalnego rynku pracy poprzez zapewnienie dostępności oferty oraz infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość i innowacyjność. W celu tym założono działania nastawione na rozwój lokalnej

przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców oraz kreowaniu przestrzeni dla rozwoju lokalnej gospodarki. Cel ten jest spójny z działaniami zaplanowanymi w GPR w ramach C.1.4. Tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej.

- Cel strategiczny P1. Zapewnienie dobrej jakości infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz nowoczesnego systemu gospodarki odpadami, w ramach którego m.in. zakłada się uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Działania te wpisują się w cel C.2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- Cel strategiczny P2. Wzmacnianie marki Czeladzi jako dobrego miejsca do życia – miasta przyjaznego i zielonego. W ramach celu w Strategii zaplanowano rozwój dostępnych terenów zielonych i rekreacyjnych oraz tworzenie komfortowego otoczenia miejskiego, a zatem działania, które zaplanowano także w GPR, co ma swoje odzwierciedlenie w celu: C2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług oraz C 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

8.2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czeladzi

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czeladź zostało przyjęte w dniu 19 maja 2016 roku uchwałą nr XXV/336/2016 Rady Miejskiej w Czeladzi.

W ramach Studium wyznaczono wizję rozwoju: „Czeladź miastem otwartym na otoczenie, skomunikowanym z głównymi ośrodkami gospodarczymi regionu, stawiającym na dalszy rozwój handlu i usług, drobną wytwórczość i przetwórstwo, a także dyskontującym swoje położenie na cele rozwoju;”, która będzie realizowana poprzez siedem celów strategicznych:

- Poprawa warunków mieszkaniowych w mieście;
- Rewitalizacja Starego Miasta;

- Rozwój terenów inwestycyjnych pod potrzeby rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw;
- Rozwój układu komunikacyjnego miasta;
- Wykorzystanie dużych niezurbanizowanych obszarów miasta dla wytwarzania znaczących ilości energii z źródeł odnawialnych;
- Zagospodarowanie terenów i obiektów przemysłowych;
- Rewitalizacja rzeki Brynicy.

Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z założeniami Studium w następującym zakresie:

- Jednym z celów określonych w Studium jest Poprawa warunków mieszkaniowych w mieście, Gminny Program Rewitalizacji zakłada także modernizację tkanki mieszkaniowej w obszarze rewitalizacji, co zostało ujęte w C. 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- Studium jako jeden z głównych celów zakłada Rewitalizację Starego Miasta, a zatem jednego z wyznaczonych Podobszarów rewitalizacji w GPR. Rewitalizacja jest pojęciem szerokim i wszelkie działania podejmowane w Gminnym Programie Rewitalizacji oddziaływać będą na realizację tego celu.
- W Studium w ramach celu strategicznego zakłada się Rozwój terenów inwestycyjnych pod potrzeby rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, co w Gminnym Programie Rewitalizacji pokrywa się z działaniami związanymi z rozwojem przedsiębiorczości, założonym w C.1.4. Tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej.
- Studium zakłada także Zagospodarowanie terenów i obiektów przemysłowych, co w dużej mierze zostało już zrealizowane w poprzednich latach (m.in. zagospodarowanie terenów byłej KWK Saturn), jednak pozostałe na obszarze rewitalizacji budynki i tereny przemysłowe są także ujęte do realizacji w obecnym GPR w ramach celów C. 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji oraz C.2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.

8.3. Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Czeladź na lata 2023 - 2030

Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Czeladź na lata 2023-2030 została przyjęta w dniu 1 lutego 2023 roku uchwałą nr LXIII/804/2023 Rady Miejskiej w Czeladzi. W omawianej Strategii przyjęto pięć obszarów interwencji:

- Integracja i pomoc społeczna,
- Rynek pracy i edukacja,
- Zdrowie, seniorzy i osoby niepełnosprawne,
- Jakość życia,
- Bezpieczeństwo publiczne.

Obszary te zasadniczo korespondują z obszarami działania w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Poniżej szczegółowo wskazano w jaki sposób Gminny Program Rewitalizacji wypełnia cele zawarte także w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:

- W obszarze Integracji i pomocy społecznej wskazano jedno cel strategiczny 1. Rozwój systemu pomocy społecznej oraz utrzymanie wysokiego poziomu oferowanych usług społecznych. Określono tu cztery cele operacyjne, które skupiają się na: rozwoju usług społecznych i infrastruktury w związku z procesem starzenia się społeczeństwa (C.1.1.1), wzmocnieniu roli rodziny (C.1.1.2), wykorzystywaniu instrumentów aktywnej integracji (C.1.1.3) oraz poprawie atrakcyjności zatrudnienia w miejskich instytucjach publicznych (C.1.1.4). Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z założeniami trzech pierwszych celów, a zakres interwencji w tym zakresie został ujęty w celu C.1.1 Podejmowanie działań na rzecz reintegracja i aktywizacja grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnością i osób starszych, a także C.1.2. Rozwój oferty społecznej i kulturalnej zachęcającej mieszkańców do aktywności i włączenia się w życie społeczne.
- W obszarze Rynek pracy i edukacja określono trzy cele strategiczne: 1. Stworzenie systemu edukacji i wsparcia grup defaworyzowanych na lokalnym rynku pracy, 2.

Stworzenie warunków sprzyjających wysokiej efektywności zatrudnieniowej na lokalnym rynku pracy, 3. Wzmocnienie potencjału czeladzkich placówek edukacyjnych. W ramach celów Strategia skupia się m.in. na aktywizacji zawodowej osób defaworyzowanych, promocji aktywów gospodarczych miasta, czy integracji środowiska gospodarczego. Gminny Program Rewitalizacji zakłada działania skupiające się na aktywizacji gospodarczej Obszaru Rewitalizacji i pobudzaniu przedsiębiorczości w ramach celu C.1.4. Tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej.

- W obszarze zdrowie, seniorzy i osoby niepełnoprawne Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zakłada realizację trzech celów strategicznych: 1. Rozwój usług zdrowotnych i profilaktyki zdrowia na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych, 2. Aktywizacja środowiskowa i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów, 3. Działania włączające środowisko osób z niepełnosprawnością w życie społeczne. W ramach tych celów zakłada się m.in. działania aktywizujące i wspierające samodzielność seniorów, zwiększenie udziału seniorów w lokalnym życiu społecznym, umożliwienie niepełnosprawnym pełnoprawnego funkcjonowania w przestrzeni społecznej i publicznej, a także aktywizację społeczną osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym. Gminny Program Rewitalizacji zakłada realizację działań bezpośrednio skierowanych do seniorów i osób z niepełnosprawnością w ramach celu C.1.1. Podejmowanie działań na rzecz reintegracji i aktywizacji grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnością i osób starszych, także pośrednio poprzez C.2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług, w którym przestrzenie publiczne będą dostosowywane do potrzeb tych grup i będą wspierały możliwość aktywności i integracji społecznej, a także poprzez C. 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji i C 2.4. Poprawa dostępności do instytucji publicznych i ich oferty dla osób ze szczególnymi potrzebami, który ma na celu m.in. likwidację barier architektonicznych.
- W obszarze jakość życia Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych przewiduje realizację jednego celu strategicznego: 1. Dbłość o dobrą jakość życia w Czeladzi, w ramach którego zostanie zwiększona dostępność mieszkań,

poprawią się warunki do aktywności mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji, kultury oraz wpierane będą organizacje pozarządowe. Gminny Program Rewitalizacji przewiduje realizację podobnych działań, co zostało przedstawione w ramach C.1.2. Rozwój oferty społecznej i kulturalnej zachęcającej mieszkańców do aktywności i włączenia się w życie społeczne, C.1.3. Wsparcie inicjatyw oddolnych i wzmocnienie organizacji III sektora, C.2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji oraz C 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

- W obszarze bezpieczeństwo publiczne Strategia Rozwiązania Problemów Społecznych przewiduje realizację jednego celu strategicznego: 1. Utrzymanie wysokiego standardu bezpieczeństwa publicznego w Mieście, który zakłada m.in. poprawę bezpieczeństwa w mieście. W Gminnym Programie Rewitalizacji zakłada się poprawę bezpieczeństwa w szczególności wśród grup defaworyzowanych, a działania te podejmowane będą w ramach C.1.1. Podejmowanie działań na rzecz reintegracja i aktywizacja grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnością i osób starszych.

9. Indykatywne ramy finansowe

Koszt wszystkich planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych został oszacowany na poziomie: 151 539 605,21 zł

Koszty oraz możliwe źródła finansowania poszczególnych przedsięwzięć podstawowych zestawiono w tabeli 16.

Tabela 16. Harmonogram finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź.

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu [zł]	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania
Obszar Stare Miasto				
1.1.	Aktywizacja osób starszych – prowadzenie zajęć Klubu Seniora	300 000,00	2024 - 2030	Budżet Gminy, Rządowe programy Senior+ i Aktywni+, środki z innych źródeł
1.2.	Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Czeladzi	1 339 000,00	2024 - 2026	Budżet parafii, budżet państwa - RPOZ
Obszar Kolonia Saturn				
2.1.	Zajęcia dla seniorów – poprawa aktywności społecznej osób starszych	145 000,00	2024 - 2030	Budżet Gminy, Rządowe programy Senior+ i Aktywni+, środki z innych źródeł
2.2.	Remont zabytkowego budynku przy ul. 21 listopada 10 z przeznaczeniem na cele społeczne i gospodarcze	20 000 000,00	2024 - 2030	Budżet Gminy, PR FEŚL 2021 - 2027, budżet państwa, środki z innych źródeł
2.3.	Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości /centrum nowoczesnych technologii i biznesu – utworzenie oferty szkoleniowo-doradczej dla przedsiębiorców	4 200 000,00 – 5 600 000,00	2024 - 2030	Budżet Gminy, PR FEŚL 2021 - 2027, budżet państwa, środki z innych źródeł
2.4.	Kontynuacja rewitalizacji obszaru dawnej Kopalni Saturn – remont obiektu	20 000 000,00	2024-2030	Budżet Gminy, PR FEŚL 2021 - 2027, budżet państwa,

	nadszybia z przeznaczeniem go na cele gospodarcze.			środki z innych źródeł
2.5.	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku zaplecza Amfiteatru Grabek w Czeladzi na potrzeby kawiarni wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną	5 000 000,00	2024	Budżet Gminy, PR FEŚL 2021 - 2027, środki z innych źródeł
2.6.	Adaptacja budynku dawnej Straży Pożarnej na potrzeby obsługi turystów i odwiedzających postindustrialny kompleks byłej Kopalni Saturn w Czeladzi	2 000 000,00	2024 - 2025	Budżet gminy, budżet państwa - PIS
2.7.	Adaptacja budynku byłych warsztatów mechanicznych Kopalni Saturn w Czeladzi na cele społeczne – budowa basenu	34 596 708,87	2024 - 2025	Budżet Gminy, PR FEŚL 2021 - 2027, budżet państwa
2.8.	Adaptacja istniejącego budynku po zespole szkół technicznych na budynek mieszkalny wraz z zagospodarowaniem terenu	27 500 000,00	2024	Budżet SIM, środki dostępne z BGK dla SIM
2.9.	Konserwacja zabytkowego budynku szybu nr II dawnej kopalni „Saturn” w Czeladzi, ul. Dehnelów.	3 500 000,00	2024 - 2030	Budżet Gminy, PR FEŚL 2021 - 2027, budżet państwa, środki z innych źródeł
Obszar Nowe Miasto				
3.1.	Zajęcia dla seniorów – poprawa aktywności społecznej osób starszych	105 000,00	2024 -2030	Budżet Gminy, Rządowe programy Senior+ i Aktywni+, środki z innych źródeł
3.2.	Remont budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	1 125 000,00	2024	Budżet gminy, PR FE ŚL
Obszar Stare Piaski				
4.1.	Aktywizacja młodych mieszkańców dzielnicy Piaski	350 000,00	2024 - 2030	Budżet Gminy, krajowe środki

				publiczne, środki z innych źródeł
4.2.	Wróćmy do korzeni – program integracji mieszkańców Starych Piasków	350 000,00	2024 - 2030	Budżet gminy, PR FEŚL 2021-2027, budżet państwa środki z innych źródeł
4.3.	Remont Stadionu sportowego im. Józefa Pawełczyka w Czeladzi z zachowaniem jego górniczego charakteru	8.000.000,00	2024 - 2025	Budżet gminy, PR FEŚL 2021-2027, budżet państwa środki z innych źródeł
4.4.	Remont starej plebanii przy kościele pw. Matki Boskiej Bolesnej w Czeladzi Piaskach na cele społeczne.	529 370,00	2024	Budżet parafii, budżet państwa - RPOZ
4.5.	Rozbudowa budynku Kopalni Kultury w Czeladzi	6 400 000,00	2024 - 2025	Budżet gminy, budżet państwa - PIS
4.6.	Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w dzielnicy Stare Piaski w części zachodniej	13 000 000,00	2024-2028	Budżet gminy, budżet spółki Czeladzkie Wodociągi, budżet państwa środki z innych źródeł
Wszystkie obszary				
5.1.	Ogrody społeczne – miejsca integracji i aktywizacji społecznej.	120 000,00	2024 - 2027	Budżet Gminy, krajowe środki publiczne, środki z innych źródeł
5.2.	Tożsamość i wspólnotowość lokalna istotą budowania lokalnej społeczności w obszarze rewitalizacji.	200 000,00	2024 - 2027	Budżet Gminy, krajowe środki publiczne, środki z innych źródeł
5.3.	Wsparcie osób wykluczonych, niepełnosprawnych, starszych poprzez likwidację barier architektonicznych.	1 550 000,00	2024 - 2028	Budżet gminy, PR FEŚL 2021-2027, środki PFRON, środki z innych źródeł

5.4.	Zagospodarowanie miejsc (na siedziby) dla lokalnych organizacji pozarządowych.	50 000,00	2024 - 2026	Budżet gminy, PR FEŚL 2021-2027, budżet państwa środki z innych źródeł
5.5.	Bezpieczny senior	70 000,00	2024 - 2030	Budżet gminy, środki z innych źródeł
5.6.	Organizator usług społecznych, organizator społeczności lokalnej.	1 109 526,34	2024 - 2027	Budżet gminy, PR FEŚL 2021-2027, budżet państwa środki z innych źródeł

Źródło: zestawienie własne.

Powyższa tabela wskazuje na możliwe źródła finansowania dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. W przypadku każdego zadania wskazano co najmniej dwa potencjalne źródła, z których będzie można sfinansować założone inwestycje / projekty. Taka dywersyfikacja źródeł finansowania zwiększy szansę na realizację wszystkich założonych w Programie zadań.

Priorytetem realizacyjnym będą działania społeczne. To na zapewnieniu ich realizacji w pierwszej kolejności skoncentruje się Koordynator Rewitalizacji. Potencjalnymi źródłami finansowania działań społecznych realizowanych w ramach GPR są fundusze własne gminy (w tym instytucji publicznych), fundusze europejskie oraz fundusze krajowe, w tym w szczególności w zakresie rozwoju edukacji, kultury oraz aktywizacji osób starszych. W przypadku braku możliwości współfinansowania projektów z funduszy zewnętrznych przewiduje się realizację kluczowych zadań ze środków własnych gminy oraz przy współpracy organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Czeladź.

W przypadku braku możliwości sfinansowania wszystkich założonych w Gminnym Programie Rewitalizacji zadań społecznych zwołana zostanie specjalna narada Komitetu Rewitalizacji, który zaopiniuje zadania, które należy zrealizować w pierwszej kolejności.

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie Miasta w proces opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 - 2023 został przygotowany w procesie szerokiej partycypacji społecznej. Każdemu etapowi prac związanych z dokumentem towarzyszyła zasada partnerstwa różnych środowisk i partnerów, w tym podczas wyznaczenia obszarów zdegradowanych, obszarów rewitalizacji, a także zbieranie propozycji rozwiązań, projektów, pomysłów na zadania. Wnioski płynące z przeprowadzonych działań partycypacyjnych znajdują się w poszczególnych rozdziałach niniejszego dokumentu, natomiast w rozdziale tym przedstawiona została procedura tychże działań partycypacyjnych, pokazująca techniki opracowania dokumentu GPR.

W ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 - 2023 wykorzystano następujące mechanizmy partycypacji społecznej:

Etap diagnostyczny (wyznaczenie obszarów obszaru rewitalizacji). W ramach tego etapu wykorzystano następujące metody:

- a. **Publikacje w prasie lokalnej** – artykuły informujące o przystąpieniu do prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji dla Miasta Czeladź, prezentujące całość procesu rewitalizacji i efekty prac nad programem rewitalizacji, jak również zachęcające mieszkańców do korzystania z konsultacji on-line.
- b. **Badania społeczne ilościowe z mieszkańcami** Miasta Czeladź (próba n=100). Badania te w swej tematyce skupione były głównie na społeczności obszarów zdegradowanych (prowadzone w dzielnicach wstępnie wybranych do rewitalizacji poprzez wstępną analizę danych zastanych). Ankiety pozwoliły na poznanie potrzeb mieszkańców z zakresu rewitalizacji społecznej, przestrzennej, środowiskowej, technicznej jak i gospodarczej Miasta. Wyniki badań zostały opisane w rozdziale nr 4.6.

- c. **Badania społeczne jakościowe** – wywiady pogłębione z lokalnymi ekspertami / osobami odpowiedzialnymi za rozwój Miasta Czeladź w aspektach społecznym, gospodarczym, oraz przestrzennym (n=5 – liczba indywidualnych wywiadów pogłębionych). Wnioski z badań zostały zawarte w diagnozie do obszarów rewitalizacji w rozdziale dotyczącym diagnozy obszarów rewitalizacji.
- d. **Wizja lokalna (spacer badawczy)** – badanie jakościowe, polegające na wizycie obszarów Miasta, często połączone z rozmowami z mieszkańcami, korzystającymi w danej chwili z odwiedzanej przestrzeni miejskiej. Metoda ta miała na celu zdiagnozowanie występujących w terenie problemów przede wszystkim zaś w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Opis i wnioski z badania zostały załączone do rozdziału nr 4.3.
- e. **Warsztat strategiczny I** z udziałem przedstawicieli władz Miasta, pracowników Urzędu Miasta w Czeladzi oraz jednostek podległych, przedstawicieli środowiska biznesu oraz organizacji społecznych, na którym m.in. przeprowadzono analizę zasobów miasta oraz zewnętrznych trendów / oddziaływań mających wpływ na rozwój miasta, jak też bieżące i przyszłe procesy rewitalizacyjne, określono misję czyli główny cel rewitalizacji Czeladzi. Pierwsze spotkanie warsztatowe odbyło się 21.10.2015 roku. Prace warsztatowe pozwoliły na dopełnienie informacji uzyskanych z danych zastanych, nie wszystkie dane statystyczne zostały bowiem dostępne. Informacje na temat zebranych opinii i danych dotyczących sytuacji miasta oraz obszarów wskazanych jako kryzysowe zawarte zostały w rozdziale 4 niniejszego GPR.

Ponadto po zakończeniu prac związanych z I etapem diagnostycznym, zgodnie z *Ustawą o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 roku, Uchwałą o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (wraz z diagnozą społeczno – gospodarczo – przestrzenną oraz mapą o treści mapy ewidencyjnej w skali 1:5000, z zaznaczonymi obszarami zdegradowanymi i obszarami rewitalizacji wynikającymi z przeprowadzonego etapu I prac)* została poddana konsultacjom społecznym w dniach 4 stycznia 2016 – 2 lutego 2016 roku w trzech formach:

- a. **Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej.** Na tydzień (28 grudnia 2015 roku) przed rozpoczęciem konsultacji właściwych, na stronie Urzędu Miasta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej pojawiło się ogłoszenie o planowanych

konsultacjach społecznych. W ogłoszeniu tym pojawił się elektroniczny kwestionariusz do zgłaszania uwag, który można było przesłać na funkcjonującą cały czas specjalny adres mailowy poświęconym sprawom rewitalizacji – rewitalizacja@um.czeladz.pl. Uwagi zbierane były w terminie od 4.01.2016 do 2.02.2016 roku. W ramach tej formy konsultacji wpłynęła jedna uwaga, której treść została opisana w rozdziale dot. diagnozy obszarów rewitalizacji.

- b. Zbieranie uwag ustnych w siedzibie Urzędu Miasta.** Na tydzień (28 grudnia 2015 roku) przed rozpoczęciem konsultacji właściwych, na stronie Urzędu Miasta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej pojawiło się ogłoszenie o planowanych konsultacjach społecznych. Ogłoszenie zawierało informacje o możliwości zgłaszania uwag osobiście w Referacie ds. Funduszy Zewnętrznych w godzinach funkcjonowania Urzędu. Uwagi zbierane były w terminie od 4.01.2016 do 2.02.2016 roku. W ramach tej formy konsultacji nie wpłynęły uwagi do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź.
- c. Wywiady z przedstawicielami środowiska pozarządowego / gospodarczego.** Wywiady przeprowadzono w terminie **29 stycznia 2016 roku**. Respondenci zgodzili się, iż wskazane wstępnie obszary kryzysowe i obszary rewitalizacji mają istotne znaczenie dla Miasta, a równocześnie są obszarami, które koncentrują w sobie negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze. Warto podkreślić, że za szczególnie ważny obszar dla rozwoju Miasta została wskazana Wschodnia Strefa Ekonomiczna.

Etap strategiczny – opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji.

- a. Warsztat strategiczny II** z udziałem przedstawicieli władz Miasta, pracowników Urzędu Miasta w Czeladzi oraz jednostek podległych, przedstawicieli środowiska biznesu oraz organizacji społecznych, na którym m.in. sformułowano projekty rewitalizacyjne – drugie spotkanie warsztatowe odbyło się w dniu 16.11.2015. Materiał wypracowany na warsztacie posłużył do stworzenia zadań, które znalazły się w Gminnym Programie Rewitalizacji.
- b. Otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami Miasta.** W dniu 3 grudnia 2015 roku odbyły się konsultacje społeczne w ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzone w 2 punktach Czeladzi:

Miejskim Zespole Szkół oraz Szkole Podstawowej nr 7. W spotkaniu w na terenie Nowego Miasta (odbywającym się w Miejskim Zespole Szkół) wzięło udział łącznie 8 osób, natomiast na Starych Piaskach (w Szkole Podstawowej nr 7) 5 osób. Celem spotkań konsultacyjnych było zaprezentowanie efektów dotychczasowej pracy nad Gminnym Programem Rewitalizacji, poznanie potrzeb, opinii i pomysłów mieszkańców, osób zainteresowanych procesem rewitalizacji, a także debata dotycząca kierunków rewitalizacji. Spotkanie rozpoczęło się od zaprezentowania definicji rewitalizacji oraz obszaru kryzysowego zgodnych z nowoprzyjętą ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Uczestników uwrażliwiono na specyfikę podchodzenia do działań rewitalizacyjnych w 5 wymiarach: społecznym (kluczowym), gospodarczym, funkcjonalno-przestrzennym, technicznym i środowiskowym. Następnie zaprezentowano wstępnie wyodrębnione obszary kryzysowe oraz zgłoszone w trakcie dotychczasowych prac warsztatowych i partycypacyjnych propozycje kierunków działań bądź konkretnych zadań do realizacji. Przyjęta formuła dyskusji, zakładała że po zaprezentowaniu poszczególnych obszarów mieszkańcy mogli komentować już zaproponowane rozwiązania oraz zgłaszać własne, autorskie propozycje działań.

- c. **Powszechne konsultacje on-line** z mieszkańcami Miasta z wykorzystaniem strony internetowej Urzędu Miasta w Czeladzi i indywidualnego adresu – rewitalizacja@um.czeladz.pl, na który mieszkańcy mogli zgłaszać własne propozycje działań rewitalizacyjnych oraz komentować na bieżącego postęp prac nad sformułowaniem programu rewitalizacji. Konsultacje trwały przez cały czas prac nad programem rewitalizacji.

Ponadto po zakończeniu prac związanych z II etapem strategicznym, zgodnie z *Ustawą o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 roku*, Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji został poddany konsultacjom społecznym w dniach 1 marca 2016 – 1 kwietnia 2016 roku w trzech formach:

- a. **Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej.** Na tydzień (23 lutego 2016 roku) przed rozpoczęciem konsultacji właściwych na stronie Urzędu Miasta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, pojawiło się ogłoszenie o planowanych

konsultacjach społecznych. W ogłoszeniu tym pojawił się elektroniczny kwestionariusz do zgłaszania uwag, który można było przesłać na funkcjonujący cały czas specjalny adres mailowy poświęcony sprawom rewitalizacji – rewitalizacja@um.czeladz.pl. W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych nie pojawiła się żadna uwaga.

b. Zbieranie uwag ustnych w siedzibie Urzędu Miasta. Na tydzień (23 lutego 2016 roku) przed rozpoczęciem się konsultacji właściwych na stronie Urzędu Miasta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, pojawiło się ogłoszenie o planowanych konsultacjach społecznych. Ogłoszenie zawierało informacje o możliwości zgłaszania uwag osobiście w Referacie ds. Funduszy Zewnętrznych w godzinach funkcjonowania Urzędu. W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych nie pojawiła się żadna uwaga.

c. Wywiady z przedstawicielami środowiska pozarządowego / gospodarczego. Respondenci biorący udział w badaniu nie wnieśli negatywnych uwag do programu, jednakże podkreślali konieczność współpracy ze środowiskiem społecznym i gospodarczym. Wskazano, iż rewitalizacja prowadzona przez Gminę powinna być a bodźcem do podejmowania działań przez osoby fizyczne, mieszkańców, przedsiębiorców. Tylko współpraca wszystkich przyczyni się do skutecznej rewitalizacji

Aktualizacja dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji (2023)

Aktualizacja dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź do roku 2030 została przygotowana w procesie szerokiej partycypacji społecznej. Każdemu etapowi prac związanych z dokumentem towarzyszyła zasada partnerstwa różnych środowisk i partnerów. Wnioski płynące z przeprowadzonych działań partycypacyjnych znajdują się w poszczególnych rozdziałach niniejszego dokumentu, natomiast w rozdziale tym przedstawiona została procedura tychże działań partycypacyjnych, pokazująca techniki opracowania dokumentu GPR.

a. Badania społeczne jakościowe – wywiady pogłębione z lokalnymi ekspertami / osobami odpowiedzialnymi za rozwój Miasta Czeladź w aspektach społecznym, gospodarczym, oraz przestrzennym (n=3 – liczba indywidualnych wywiadów

pogłębionych). Wnioski z badań zostały zawarte w diagnozie do obszarów rewitalizacji w rozdziale dotyczącym diagnozy obszarów rewitalizacji.

- b. **Wizja lokalna (spacer badawczy)** – badanie jakościowe, polegające na wizycie obszarów miasta, często połączone z rozmowami z mieszkańcami, korzystającymi w danej chwili z odwiedzanej przestrzeni miejskiej. Metoda ta miała na celu zdiagnozowanie występujących w terenie problemów przede wszystkim zaś w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wnioski z badań zostały zawarte w diagnozie do obszarów rewitalizacji w rozdziale dotyczącym diagnozy Podobszarów rewitalizacji.
- c. **Ankieta on-line skierowana do mieszkańców.** Badanie ankietowe miało na celu zdiagnozowanie aktualnie występujących problemów w podobszarach rewitalizacji. Badanie zostało przeprowadzone w dniach 31 sierpnia do 30 września 2023 . Wnioski z badań zostały zawarte w diagnozie do obszarów rewitalizacji w rozdziale dotyczącym diagnozy podobszarów rewitalizacji.
- d. **Warsztat strategiczny** z udziałem przedstawicieli władz miasta, pracowników Urzędu Miasta w Czeladzi oraz jednostek podległych, przedstawicieli środowiska biznesu oraz organizacji społecznych, przedstawicieli Komitetu Rewitalizacji, na którym m.in. omówiono aktualnie występujące problemy na podobszarach rewitalizacji, sformułowano projekty rewitalizacyjne - spotkanie warsztatowe odbyło się w dniu 04.10.2023. Materiał wypracowany na warsztacie posłużył do stworzenia zadań, które znalazły się w Gminnym Programie Rewitalizacji, natomiast wnioski z dyskusji nad problemami znalazły odzwierciedlenie w rozdziale dotyczącym diagnozy podobszarów rewitalizacji.
- e. **Kawiarenka Obywatelska z mieszkańcami miasta**, które odbyło się w dniu 15 listopada 2023 roku w siedzibie Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Rynek 22. W trakcie spotkania zbierano przede wszystkim pomysły na projekty do Gminnego Programu Rewitalizacji. Materiał posłużył do stworzenia zadań, które znalazły się w Gminnym Programie Rewitalizacji.
- f. **2 Dyżury konsultacyjne**, które odbyły się w Urzędzie Miasta Czeladź w dniach 14 i 16 listopada 2023 roku w godzinach 9.00 – 15.30. W trakcie dyżurów zbierano przede wszystkim pomysły na projekty do Gminnego Programu

Rewitalizacji. Materiał posłużył do stworzenia zadań, które znalazły się w Gminnym Programie Rewitalizacji.

- g. **Powszechne konsultacje on-line** z mieszkańcami Miasta z wykorzystaniem strony formularza internetowego, na który mieszkańcy mogli zgłaszać własne propozycje działań rewitalizacyjnych oraz komentować na bieżącego postęp prac nad sformułowaniem programu rewitalizacji. Konsultacje trwały w dniach 23.10 – 19.11.2023 roku. Zebrany materiał posłużył do stworzenia zadań, które znalazły się w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Ponadto po zakończeniu prac związanych opracowaniem projektu aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, zgodnie z *Ustawą o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 roku*, projekt został poddany konsultacjom społecznym w dniach 6.02.2024 – 12.03.2024 roku.

Tym samym Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 - 2030 został opracowany przez samorząd lokalny w ścisłej współpracy z parterami – przedstawicielami środowiska gospodarczego Miasta, organizacji społecznych, mieszkańców oraz instytucji publicznych działających na terenie Czeladzi. Do myślenia o przyszłości, w kontekście rewitalizacji terenów zdegradowanych, szeroko włączono interesariuszy rewitalizacji, w tym społeczność lokalną.

Główni interesariusze procesu rewitalizacji w gminie Czeladź

- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym w szczególności:
 - Klienci pomocy społecznej,
 - Osoby bezrobotne,
 - Osoby o specjalnych potrzebach,
 - Osoby starsze,
 - Młodzież,
 - Osoby wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem społecznym,
 - Aktywni mieszkańcy miasta,
- Parafie i kościoły, w tym w szczególności:
 - Parafia św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Czeladzi,
 - Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała w Czeladzi – Piaski.
- Organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia, w tym m.in.:

- Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „FAMILIA”,
- Stowarzyszenie „Razem dla Czeladzi”,
- Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne RAZEM,
- Czeladzkie Stowarzyszenie Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Rejonowy w Czeladzi,
- Polski Związek Niewidomych – Koło w Czeladzi.
- Instytucje publiczne, w tym w szczególności:
 - Urząd Miejski w Czeladzi,
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Kopalnia Kultury,
 - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
 - Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nagajowej,
 - Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Rynek 22,
 - Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Saturn,
 - Szkoły podstawowe,
 - Policja,
 - Straż Miejska.
- Wspólnoty mieszkaniowe,
- Spółdzielnie mieszkaniowe, w tym:
 - Czeladzka Spółdzielnia Mieszkaniowa,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa Saturn.
- Przedsiębiorcy działający na OR,
- Potencjalni inwestorzy,
- Mieszkańcy całego Miasta.

11. System realizacji (wdrażania) i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji

Zarządzanie procesem rewitalizacji w Czeladzi będzie odbywać się z uwzględnieniem zasad partnerstwa i partycypacji społecznej, przy aktywnym udziale interesariuszy, w szczególności mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury, sportu, edukacji, itp.

W systemie zarządzania i wdrażania GPR wyszczególniono dwa podstawowe poziomy:

- zarządzanie przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi;
- zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji.

System zarządzania realizacją i monitorowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź to instrument ukierunkowany na weryfikację stopnia realizacji Programu, realizacji określonych w nim celów i kierunków działań, a także wpływu wdrażania Programu na sytuację w obszarze objętym wsparciem.

Proces wdrażania (zarządzania) i monitorowania Programu będzie prowadzony zgodnie z zasadami partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania i oddolnego podejścia określonymi w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

11.1. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź powierza się Burmistrzowi Miasta Czeladź działającemu poprzez **Koordynatora Rewitalizacji** (wskazanego przez Burmistrza Miasta Czeladź).

Proces wdrażania (zarządzania) będzie prowadzony z uwzględnieniem zasad partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania i oddolnego podejścia określonymi w art. 8 rozporządzenia ogólnego. Tym samym w proces wdrażania Programu będą zaangażowane następujące podmioty (zwane dalej **Partnerami Programu**):

- a) **władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne** – w szczególności: Rada Miejska w Czeladzi, miejskie instytucje publiczne (spółki i jednostki organizacyjne) takie jak szkoły podstawowe, Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej w Czeladzi, Muzeum Saturn, Miejska Biblioteka Publiczna w Czeladzi, Kopalnia Kultury, Galeria Elektrownia, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Czeladzi, Straż Miejska, instytucje zarządzające infrastrukturą techniczną oraz Komenda Powiatowa Policji i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej;

- b) **partnerzy gospodarczy i społeczni** – w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ale także pozostali mieszkańcy gminy, przewodniczący i członkowie Rad Osiedlowych, Centrum Rozwoju Lokalnego, przedsiębiorcy lokalni, kościoły, parafie, związki wyznaniowe, właściciele i zarządcy nieruchomości, w tym spółdzielnie mieszkaniowe (m.in. Czeladzka Spółdzielnia Mieszkaniowa, Spółdzielnia Mieszkaniowa Saturn, Czeladzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego);
- c) **właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji** – stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie Czeladzi, m.in. Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „FAMILIA”, Stowarzyszenie „Razem dla Czeladzi”, Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne RAZEM, Czeladzkie Stowarzyszenie Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Rejonowy w Czeladzi, Polski Związek Niewidomych – Koło w Czeladzi.

Reprezentację kluczowych Partnerów Programu, reprezentujących trzy wyżej wymienione grupy, stanowić będzie **Komitet Rewitalizacji**, który powołany zostanie zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, przy uwzględnieniu zasad określonych art. 8 rozporządzenia ogólnego.

W ramach wdrażania Programu dla każdej z grup interesariuszy zostały określone funkcje odnoszące się do zarządzania przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (poddawanymi corocznemu monitoringowi) i zarządzania Programem (poddawanym ocenie aktualności i stopnia realizacji). Funkcje poszczególnych podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania i monitorowania (Koordynator Rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji, Partnerzy) podsumowuje tabela numer 17.

Tabela 17. Podmioty zaangażowane we wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź wraz z ich zadaniami.

	Zarządzanie przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (monitoring)	Zarządzanie Programem Rewitalizacji (ocena)
Koordinator Rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> — Prowadzenie monitoringu stopnia realizacji przedsięwzięć podstawowych – kontakt z Partnerami Programu, pozyskiwanie i agregowanie informacji; — Zapewnianie warunków do realizacji przedsięwzięć podstawowych, dla których odpowiedzialność realizacyjna spoczywa na Gminie Czeladź; — Utrzymywanie kontaktów z Partnerami Programu zaangażowanymi w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — Inicjowanie i prowadzenie procesu oceny stopnia realizacji GPR; — Współpraca z Komitetem Rewitalizacji w zakresie prowadzenia i oceny działań rewitalizacyjnych; — Prowadzenie działań informacyjnych i partycypacyjnych zaplanowanych w ramach wdrażania Programu.
Komitet Rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> — Opiniowanie postępów związanych ze stopniem realizacji przedsięwzięć podstawowych oraz tworzenie rekomendacji do dalszych działań; 	<ul style="list-style-type: none"> — Upowszechnianie wśród lokalnej społeczności informacji na temat postępów w realizacji założeń Programu; — Opiniowanie oceny postępów wdrażania GPR;

Zarządzanie przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (monitoring)		Zarządzanie Programem Rewitalizacji (ocena)
	— Wspieranie tworzenia partnerstw niezbędnych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	— Rekomendowanie potrzeby aktualizacji Programu lub jego uchylenia (w przypadku zrealizowania założeń).
Partnerzy Programu	<ul style="list-style-type: none"> — Włączanie się w realizację zadań wpisujących się w GPR, zgodnie z posiadanymi kompetencjami; — Zgłaszanie Koordynatorowi Rewitalizacji pojawiających się trudności lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi przedsięwzięciami podstawowymi uwzględnionymi w GPR. 	<ul style="list-style-type: none"> — Udział w procesie oceny stopnia realizacji GPR; — Zgłaszanie wniosków dotyczących zmian w Programie.

Źródło: opracowanie własne

11.2. Procedury monitoringu, ewaluacji i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Procedury monitoringu i oceny efektów zostały zaplanowane tak, aby umożliwić stały monitoring oraz możliwości uzyskania rzetelnej oceny efektów wynikających z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Na prowadzone procedury składają się:

- procedura stałego monitoringu – realizowana co roku, której celem będzie weryfikacja postępu we wdrażaniu przedsięwzięć zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji;
- procedura oceny GPR, o której mowa w art. 22 ustawy z 9 października 2015 r. o rewitalizacji – realizowana raz na 3 lata obowiązywania GPR (zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rewitalizacji), o charakterze jakościowym – koncentrująca się na dokonaniu oceny aktualności i stopnia realizacji Programu, wpływu (efektów) realizowanych działań rewitalizacyjnych na stopień osiągnięcia zakładanych celów strategicznych i kierunków działań GPR wraz z odniesieniem się do oceny kierunków i dynamiki zmian na obszarze rewitalizowanym.

Procedura stałego monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji

W ramach stałego monitoringu będzie przygotowywany co roku raport z postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnionych w Gminnym Programie Rewitalizacji. Raport z corocznego monitoringu GPR będzie zawierał informacje od wszystkich Partnerów realizujących projekty rewitalizacyjne na temat postępu w realizacji projektów w danym roku kalendarzowym. W Raporcie zostaną ujęte informacje takie jak m.in.:

- osiągnięte efekty zrealizowanych lub realizowanych projektów (wskazanie uzyskanego w danym roku poziomu wskaźników produktu i rezultatu, które zostały określone w poszczególnych kartach dla każdego z podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych – obowiązek gromadzenia informacji dotyczących ww. wskaźników oraz dokonywania niezbędnych pomiarów, tam gdzie są one wymagane, spoczywa na podmiocie realizującym przedsięwzięcie);

- wyniki działań związanych z pozyskiwaniem funduszy zewnętrznych na realizację działań zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji (ile i jakie wnioski o dofinansowanie zostały złożone w okresie sprawozdawczym, na jakie działania udało się pozyskać środki, w jakiej wysokości, jakie działania nie otrzymały wsparcia finansowego);
- napotkane / potencjalne trudności i problemy;
- działania planowane do realizacji na kolejny rok.

Harmonogram prowadzenia monitoringu GPR połączono z harmonogramem przygotowania corocznego Raportu o stanie Gminy. Coroczna procedura monitoringu przebiegać będzie w następujący sposób:

1. Podmioty realizujące projekty rewitalizacyjne (Partnerzy) będą zobowiązane do przygotowania niezbędnych danych z wykonanych projektów i przekazania ich do Koordynatora Rewitalizacji w terminie do 31 marca danego roku.
2. W oparciu o uzyskane informacje Koordynator Rewitalizacji opracowuje do 30 kwietnia danego roku całościowy Raport z monitoringu GPR.
3. W ciągu 21 dni od otrzymania Raportu z monitoringu GPR Burmistrz zwołuje spotkanie Komitetu Rewitalizacji, podczas którego konsultuje ujęte w Raporcie wyniki monitoringu, rekomendacje oraz zaopiniowaną listę zadań planowanych do realizacji w kolejnym roku budżetowym.
4. Następnie do 31 maja danego roku publikowany jest Raport z monitoringu GPR wraz z wnioskami /rekomendacjami zgłoszonymi przez Komitet Rewitalizacji.
5. Wybrane wnioski z Raportu z monitoringu GPR włączane są do Raportu o stanie Gminy za dany rok, który przedstawiany jest Radzie Miasta do 31 maja danego roku.

Procedura oceny Gminnego Programu Rewitalizacji (ewaluacja)

Ocena stanowi narzędzie o charakterze ewaluacyjnym służące ilościowemu i jakościowemu podsumowaniu wyników prac związanych z Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Czeladź, w tym dokonaniu oceny osiągnięcia wskaźników przypisanych poszczególnym celom strategicznym i kierunkom działań.

Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji będzie odbywać się w **cyklach trzyletnich** (podczas trwania Programu), zostanie przeprowadzona także na zakończenie realizacji Programu. Za wykonanie ocen odpowiedzialny będzie Koordynator Rewitalizacji.

Prowadzona ocena będzie dotyczyć zarówno aktualności treści GPR, jak i stopnia jego realizacji. Ocena aktualności dotyczyć będzie adekwatności działań i aktualności programu, zostanie też przeprowadzana pod kątem istotnych zdarzeń i procesów, które nastąpiły w mieście i szerzej – w regionie i kraju od momentu uchwalenia programu i mogły mieć wpływ na dezaktualizację niektórych treści programu. W międzyczasie mogły również powstać warunki umożliwiające uzupełnienia programu o dodatkowe elementy, w szczególności nowe przedsięwzięcia lub nowe narzędzia formalno-prawne lub finansowe, które powinny podnieść kompleksowość i skuteczność programu. Oceny z realizacji GPR będą zawierać zestawienie najważniejszych wniosków płynących z corocznych Raportów z monitoringu GPR. Ponadto w ramach oceny dokonana zostanie także jakościowa analiza i ocena efektów społeczno-ekonomicznych (zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji), które będą stanowiły odpowiedź na zdiagnozowane problemy – zjawiska kryzysowe akcentowane w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Takie zestawienie pozwoli na wykazanie efektów, które zostały osiągnięte dzięki podjętej interwencji i wdrażaniu GPR.

W ramach przeprowadzanej procedury oceny i ewaluacji będą przygotowywane Raporty z oceny (opracowywane maksymalnie do 30 czerwca kolejnego roku po upływie każdego trzeciego roku wdrażania GPR), które będą uwzględniać informacje takie jak m.in.:

- podsumowanie sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej dla Podobszarów rewitalizacji;

- zestawienie najważniejszych wniosków z corocznych Raportów z monitoringu GPR, prowadzonych przez cały okres obowiązywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji;
- stopień osiągnięcia celów strategicznych i kierunków działań wskazanych w GPR w postaci zagregowanych wskaźników prognozowanych rezultatów (tabela numer 18-19);
- wnioski z przeprowadzonych badań społecznych, pozwalających na ocenę kierunków i dynamiki zmian w sferach odnoszących się do sfer rewitalizacji oraz celów strategicznych zawartych w GPR;
- ocenę aktualności GPR pod kątem struktury, uwarunkowań zewnętrznych oraz potrzeb wewnętrznych odnoszących się do zmian sytuacji obszaru rewitalizacji wraz z wnioskami co do potrzeby przeformułowania Programu;
- rekomendacje dotyczące dalszych działań rewitalizacyjnych (w tym konieczności uruchomienia procedury aktualizacji GPR, kontynuacji interwencji lub uchYLENIA GPR).

Raporty z przeprowadzonych ocen zostaną przekazane do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji, a także Burmistrzowi i Radzie Miejskiej. Z finalnymi raportami z oceny będą mogli zapoznać się także mieszkańcy – dokumenty zostaną udostępnione na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Czeladzi.

11.3. Wskaźniki monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

W tabelach 18-19 przedstawiono wskaźniki osiągnięcia celu (wskaźniki rezultatu) w odniesieniu do celów strategicznych i odpowiadających im kierunków działań. Przy wskaźnikach rezultatu uwzględniono wartość bazową i docelową oraz pożądaną zmianę w zakresie wartości tych wskaźników w postaci tendencji (wzrostowej, spadkowej).

Tabela 18. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 1: Wspieranie integracji oraz aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2023)	Zakładany trend
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej na Obszarze Rewitalizacji	MOPS	5,2%	spadek
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców mieszkających na Obszarze Rewitalizacji	PUP	7,41	spadek
Liczba organizacji pozarządowych działających na Obszarze Rewitalizacji	UM	36	wzrost
Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na Obszarze Rewitalizacji	UM	7,35	wzrost

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 2: Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na komfort i jakość życia mieszkańców.

Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2023)	Zakładany trend
Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej na Obszarze Rewitalizacji	UM	-	wzrost
Liczba zmodernizowanych budynków na cele społeczne i gospodarcze na Obszarze Rewitalizacji	UM	-	wzrost
Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych pełniących funkcje centrotwórcze	UM	-	wzrost
Liczba budynków zmodernizowanych w celu dostosowania ich do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami	UM	-	wzrost

Źródło: opracowanie własne

11.4. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Koszty zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji szacuje się na **70 000,00 zł**. Wynikają one z konieczności przeprowadzenia cyklicznych ocen Programu. Pozostałe działania w zakresie zarządzania realizacją Programu (związane z monitoringiem, funkcjonowaniem Komitetu Rewitalizacji, działaniami informacyjnymi) określono jako nie generujące dodatkowych kosztów z uwagi na ujęcie ich w ramach bieżącej działalności struktur Urzędu Miejskiego w Czeladzi i korzystania z dostępnych zasobów Urzędu.

11.5. Ramowy harmonogram realizacji

Tabela 20. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź.

Działanie	Termin
I połowa 2024	— przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
II połowa 2024	— przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
I połowa 2025	— przygotowanie Raportu rocznego za 2024; — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
II połowa 2025	— przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
I połowa 2026	— przygotowanie Raportu rocznego za 2025; — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
II połowa 2026	— przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
I połowa 2027	— przygotowanie Raportu rocznego za 2026; — przygotowanie Oceny aktualności i stopnia realizacji GPR;

	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
II połowa 2027	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie wsparcia zewnętrznego;
I połowa 2028	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie Raportu rocznego za 2027; — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
II połowa 2028	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
I połowa 2029	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie Raportu rocznego za 2028; — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
II połowa 2029	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;
I połowa 2030	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie Raportu rocznego za 2029; — przygotowanie Oceny aktualności i stopnia realizacji GPR; — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie funduszy na realizację działań rewitalizacyjnych;

II połowa 2030	<ul style="list-style-type: none"> — przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych; — pozyskiwanie wsparcia zewnętrznego; — Podjęcie decyzji o aktualizacji GPR, kontynuacji działań bądź uchyleniu GPR.
-----------------------	---

Źródło: opracowanie własne

11.6. Uspołecznienie procesu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź opiera się o zasadę partnerstwa i partycypacji. Podstawowym celem działań związanych z uspołecznieniem procesu jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów i interesariuszy, instytucji mogących być partnerami w realizacji przedsięwzięć zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji, ale także zachęcenie mieszkańców do podejmowania inicjatyw służących realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji.

Uspołecznienie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie opierać się na działaniach o charakterze informacyjnym oraz edukacyjno-partycypacyjnym.

Działania informacyjne

Działania informacyjne przyczynią się do upowszechniania wiedzy na temat założeń i postępów wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. W ramach tych działań zaplanowano:

- opublikowanie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na stronie internetowej Miasta;
- stałą aktualizację zakładki dotyczącej programu rewitalizacji na stronie internetowej Miasta o informacje na temat realizowanych zadań i działań w ramach GPR;
- informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wdrażania GPR poprzez artykuły w prasie lokalnej, w tym wydaniach internetowych / lokalnych serwisach informacyjnych;
- regularne zamieszczanie raportów z monitoringu GPR oraz raportów z oceny GPR na stronie internetowej Miasta Czeladź.

Działania informacyjne będą prowadzone w sposób ciągły, aby zapewnić interesariuszom procesu oraz zainteresowanym podmiotom stały dostęp do wiedzy na temat postępów we wdrażaniu GPR oraz umożliwić zgłaszanie uwag i pomysłów w zakresie realizacji.

Działania edukacyjno-partycypacyjne

Działania o charakterze edukacyjno-partycypacyjnym mają na celu umożliwienie uczestnictwa interesariuszy rewitalizacji w procesie wdrażania i monitorowania założeń Gminnego Programu Rewitalizacji. W ramach tych działań przewidziano:

- opracowanie i realizację cyklicznej ankiety internetowej dotyczącej problemów i potrzeb zauważanych na obszarze rewitalizacji oraz zmian w tym zakresie;
- organizowanie otwartych spotkań dla interesariuszy procesu rewitalizacji (co trzy lata, zgodnie z cyklem oceny GPR), których celem będzie przekazanie informacji na temat postępów wdrażania założeń GPR oraz na temat zakresu możliwych działań do zaplanowania i podjęcia w ramach procesu rewitalizacji w każdej ze sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej) i każdego z podobszarów rewitalizacji, a także stworzenie przestrzeni do dyskusji i wymiany doświadczeń dotyczących dotychczasowego wdrażania przedsięwzięć, wspierającej pod kątem pracy nad pomysłami na nowe przedsięwzięcia istotne z perspektywy celów i kierunków działań Programu.

12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

12.1. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21. Ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminnym i o zmianie Kodeksu Cywilnego

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź nie przewiduje się wprowadzenia zmian we wspomnianych uchwałach.

12.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź, nie przewiduje wprowadzenia zmian w obecnym dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czeladź. Nadmienić należy, iż w 2023 roku nastąpiła nowelizacja przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z nowym system planowania przestrzennego Studium wygaśnie z mocy prawa z dniem 31.12.2025 r., a gminy będą miały czas do 01.01.2026 r. na uchwalenie nowego aktu planowania przestrzennego – planu ogólnego, w ramach którego zostanie określone przeznaczenie działek. Wobec powyższego, priorytetowym zadaniem na najbliższe lata jest opracowanie przedmiotowego planu ogólnego dla całego miasta. Jako dane wejściowe na potrzeby powyższych działań zostaną uwzględnione uwarunkowania wynikające w szczególności ze znajdujących się na obszarze gminy m.in. obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, wyznaczonych uchwałą.

Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Podobszar rewitalizacji Stare Miasto - Podobszar znajduje się na terenach objętych planami zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałami Rady Miejskiej w Czeladzi nr: XX/247/2020; XXIX/360/2007; V/53/2019; XVII/193/2019;

Podobszar rewitalizacji Kolonia Saturn - Podobszar znajduje się na terenach objętych planami zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałami Rady Miejskiej w Czeladzi nr: LXX/1213/2010; LVIII/941/2009

Podobszar rewitalizacji Nowe Miasto – Podobszar znajduje się na terenach objętych planami zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałami Rady Miejskiej w Czeladzi nr: LXI/1024/2009; LV/890/2009; XXV/335/2016; XX/247/2020

Podobszar rewitalizacji Stare Piaski – Podobszar znajduje się na terenach objętych planami zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałami Rady Miejskiej w Czeladzi nr: XVI/183/2019; LVII/713/2022

Realizacja zadań zawartych w dokumencie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź nie wymaga wprowadzania zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy. Większość zadań ujętych w dokumencie jako przedsięwzięcia podstawowe znajdują się na terenach objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i są one zgodne z określonym przeznaczeniem.

Jednakże zrealizowanie zadania nr 2.2 Remont zabytkowego budynku przy ul. 21 listopada 10 z przeznaczeniem na cele społeczne i gospodarcze na Podobszarze 2. Kolonia Saturn, najprawdopodobniej docelowo skutkować będzie potrzebą sporządzenia zmiany Uchwały Nr LVIII/941/2009 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 29 października 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź – „Stara Kolonia Saturn. Zmiana dotyczyć będzie ewentualnej rozbudowy budynku.

12.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na dzień przyjęcia uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, jednakże Miasto zastrzega sobie możliwość jej powołania, zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 9 października o Rewitalizacji.

12.4. Uchwała w zasad wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji

Wprowadza się następujące zmiany w uchwale:

§ 1 Otrzymuje brzmienie:

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 - 2030 to zapis strategii działań, wyprowadzania obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego prowadzonego w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji.

§ 2 Otrzymuje brzmienie:

Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 - 2030 odpowiada Burmistrz Miasta Czeladź poprzez Urząd Miasta Czeladź we współpracy z Komitetem Rewitalizacji.

§ 4 ust. 1 Otrzymuje brzmienie:

W skład Komitetu Rewitalizacji wchodzi interesariusze reprezentujący trzy sektory: sektor społeczny (w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych, grup mieszkańców, wspólnot mieszkaniowych), sektor gospodarczy (w tym przedstawiciele samorządów gospodarczych, pracodawców i pracowników) oraz sektor publiczny. Każdy z sektorów musi być reprezentowany w składzie Komitetu, przy czym reprezentanci sektora publicznego nie mogą stanowić więcej niż 50% składu Komitetu, a przedstawiciele sektora społecznego i gospodarczego nie mniej niż

20% każdy, składu Komitetu. Skład Komitetu liczy łącznie minimum 5 osób a maksymalnie 11 osób.

§ 5 ust. 1 Otrzymuje brzmienie:

Członków Komitetu powołuje Burmistrz Miasta Czeladź w drodze zarządzenia.

§ 5 ust. 2 Otrzymuje brzmienie:

Członkowie Komitetu, o których mowa w § 4 ust. 1 wybierani są w trybie otwartego naboru. Zgłoszenie chęci przystąpienia do Komitetu następuje w formie pisemnej deklaracji zgłoszenia.

Dodaje się § 5 ust. 5, który otrzymuje brzmienie:

Jeżeli w pierwszym naborze w danej kategorii podmiotów, określonych w § 4 ust.1 nie zgłosi się żaden kandydat na członka Komitetu lub liczba wyłonionych członków Komitetu będzie mniejsza niż 5 osób, przeprowadza się nabór dodatkowy na zasadach określonych w § 5 ust.2.

Dodaje się § 5 ust. 6, który otrzymuje brzmienie:

W przypadku bezskutecznego rozstrzygnięcia naboru dodatkowego, Burmistrz Miasta Czeladź powołuje Komitet w składzie odpowiadającym przedstawicielom podmiotów wyłonionych w pierwszym naborze. Niezgłoszenie przez poszczególne grupy interesariuszy ich przedstawicieli do Komitetu Rewitalizacji nie powoduje wadliwości jego funkcjonowania.

Dodaje się § 5 ust. 7, który otrzymuje brzmienie:

Informacja o naborze członków do Komitetu ogłoszona zostanie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Czeladź, na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicach ogłoszeń na terenie miasta. Informacja będzie określała:

- a) termin naboru nie krótszy niż 14 dni;
- b) sposób i miejsce składania deklaracji zgłoszenia;
- c) wzór deklaracji

Dodaje się § 5 ust. 8, który otrzymuje brzmienie:

Kadencja Komitetu trwa 7 lat z możliwością jej wydłużenia.

Dodaje się § 5 ust. 9, który otrzymuje brzmienie:

Członkostwo w Komitecie ustaje automatycznie w wyniku śmierci lub złożonej na piśmie rezygnacji

Dodaje się § 5 ust. 1a-1c, które otrzymują brzmienie:

1a. Spośród swojego składu, Komitet na pierwszym posiedzeniu wybiera Przewodniczącego Komitetu.

1b. Do czasu wyboru Przewodniczącego, posiedzeniu przewodniczy, zwyczajowo, najstarszy wiekiem Członek Komitetu.

1c. Wybór i odwołanie Przewodniczącego następuje w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, przy wymaganej obecności przynajmniej $\frac{1}{2}$ członków Komitetu.

§ 7, ust. 2 Otrzymuje brzmienie:

Harmonogram posiedzeń Komitetu Rewitalizacji jest ustalany przez Przewodniczącego na pierwszym posiedzeniu. W ramach posiedzenia Komitet Rewitalizacji konsultuje ujęte w sprawozdaniu z realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 – 2030* wyniki monitoringu, rekomendacje oraz listę zadań planowanych do realizacji.

Dodaje się § 7 ust. 3, który otrzymuje brzmienie:

Uczestnictwo w Komitecie ma charakter społeczny. Za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie, dieta ani rekompensata za utracone zarobki.

§ 9 Otrzymuje brzmienie:

Opis struktury zarządzania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz procedura prowadzenia monitoringu i ewaluacji oraz weryfikacji i oceny postępów w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, są integralną częścią Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 – 2030.

Dodaje się § 10, który otrzymuje brzmienie:

Do zmiany zasad wyznaczania składu Komitetu oraz zasad jego działania stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące określenia tych zasad.

13. Spis rysunków, tabel i wykresów

13.1. Spis rysunków

Rysunek 1. Schemat procesu delimitacji obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.	13
Rysunek 2. Wartość wskaźnika EWD osiągnięta przez szkoły gimnazjalne funkcjonujące na terenie Gminy Czeladź z przedmiotów humanistycznych i ścisłych (okres 2013 - 2015).	17
Rysunek 3. Zdjęcie budynku CUSiAL mieszczącego się przy Rynku w Czeladzi, obiekt zrewitalizowany.	37
Rysunek 4. Płyta Rynku w Czeladzi – widok na Centrum Usług Społecznościowych Rynek 22 od strony rynku, ogródek kawiarniany oraz fontannę.	38
Rysunek 5. Kamienice przy Rynku – budynki wymagające remontu, pustostany.	38
Rysunek 6. Odremontowany budynek po byłej KWK Saturn – obecnie mieszczącej instytucję społeczną - Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej Saturn.	49
Rysunek 7. Wyremontowany i częściowo rozbudowany budynek zabudowy po byłej KWK Saturn obecnie mieszczącej siedzibę biblioteki – Mediatekę.	50
Rysunek 8. Zdegradowana zabudowa byłej KWK Saturn.	51
Rysunek 9. Zdegradowana zabudowa byłej KWK Saturn – warsztaty mechaniczne.	52
Rysunek 10. Budynek dawnej siedziby Straży Pożarnej wymagający remontu.	52
Rysunek 11. Niszczący budynek Domu Ludowego.	53
Rysunek 12. Budynek dawnej szkoły górniczej wymagający remontu, przeznaczony na cele mieszkaniowe.	53
Rysunek 13. Zabudowa mieszkaniowa charakterystyczna dla Podobszaru.	55
Rysunek 14. Zabytkowy budynek mieszkaniowy przy ul. Tadeusza Kościuszki na osiedlu Stare Piaski.	79
Rysunek 15. Zabytkowy budynek mieszkaniowy na ul. Tadeusza Kościuszki na osiedlu Stare Piaski (niezamieszkały).	80
Rysunek 16. Zagrożenie powodziowe na terenie Miasta Czeladź.	87

13.2. Spis tabel

Tabela 1. Dane na temat zanieczyszczenia powietrza dla gminy miejskiej Czeladź oraz obszarów wykazujących się problemami społecznymi.	20
Tabela 2. Liczba mieszkańców oraz powierzchnia Obszaru Rewitalizacji (podobszarów rewitalizacji) w stosunku do Miasta Czeladź w roku 2023.....	26
Tabela 3. Sytuacja społeczna Podobszaru 1. Stare Miasto – zestawienie wskaźników.....	33
Tabela 4. Sytuacja w sferach pozaspołecznych Podobszaru 1. Stare Miasto – zestawienie wskaźników	40
Tabela 5. Główne problemy i potencjały Podobszaru 1. Stare Miasto	42
Tabela 6. Sytuacja społeczna Podobszaru 2. Kolonia Saturn – zestawienie wskaźników...	47
Tabela 7. Sytuacja w sferach pozaspołecznych Podobszaru 2. Kolonia Saturn – zestawienie wskaźników	57
Tabela 8. Główne problemy i potencjały Podobszaru 2. Kolonia Saturn.....	59
Tabela 9. Sytuacja społeczna Podobszaru 3. Nowe Miasto – zestawienie wskaźników ...	64
Tabela 10. Sytuacja w sferach pozaspołecznych Podobszaru 3. Nowe Miasto– zestawienie wskaźników	70
Tabela 11. Główne problemy i potencjały Podobszaru 3. Nowe Miasto	72
Tabela 12. Sytuacja w sferach pozaspołecznych Podobszaru 4. Stare Piaski – zestawienie wskaźników	83
Tabela 13. Główne problemy i potencjały Podobszaru 4. Stare Piaski.....	85
Tabela 14. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	91
Tabela 15. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi w podziale na podobszary	151
Tabela 16. Harmonogram finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź.	165
Tabela 17. Podmioty zaangażowane we wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź wraz z ich zadaniami.	179
Tabela 18. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 1: Wspieranie integracji oraz aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.....	185
Tabela 19. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 2: Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na komfort i jakość życia mieszkańców.	186

Tabela 21. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Czeladź.....	187
--	-----

13.3. Spis wykresów

Wykres 1. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Miasto we wg badań ankietowych z mieszkańcami.	34
Wykres 2. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Miasto wg badań ankietowych z mieszkańcami.	41
Wykres 3. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Kolonia Saturn we wg badań ankietowych z mieszkańcami.	48
Wykres 4. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Kolonia Saturn wg badań ankietowych z mieszkańcami.	58
Wykres 5. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Nowe Miasto wg badań ankietowych z mieszkańcami.	65
Wykres 6. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Nowe Miasto wg badań ankietowych z mieszkańcami.	71
Wykres 7. Skala występowania problemów społecznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Piaski wg badań ankietowych z mieszkańcami.	78
Wykres 8. Skala występowania problemów przestrzennych, środowiskowych, gospodarczych i technicznych na Podobszarze rewitalizacji Stare Piaski wg badań ankietowych z mieszkańcami.	84